

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ

**ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΜΙΚΡΕΣ ΚΑΙ
ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ**

**ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ (Π.Ε.Π.) ΤΟΥ Ε.Σ.Π.Α. 2007-2013**

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2009

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελ.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
I. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	7
1. ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ	7
2. ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	7
3. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	7
4. ΕΠΙΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ – ΕΝΤΑΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ - ΙΔΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	30
5. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	31
II. ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ - ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ	63
III. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ	67
1. ΤΑ ΑΡΜΟΔΙΑ ΌΡΓΑΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	67
2. Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	67
3. ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	71
IV. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ - ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	76
1. ΕΝΑΡΞΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	76
2. ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	76
3. ΕΛΕΓΧΟΙ – ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ – ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ	78
V. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	84
VI. ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ	84

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α:	ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΖΩΝΕΣ - ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β:	ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ – ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ – ΤΥΠΙΚΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ:	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΙΔΙΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΚΤΑΜΙΕΥΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ:	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε:	ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ - ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Την παρούσα χρονική στιγμή η παγκόσμια οικονομία διέρχεται τη σοβαρότερη κρίση των τελευταίων δεκαετιών, η οποία επηρεάζει το σύνολο των οικονομιών των κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η οικονομική ύφεση που συνεπάγεται η κρίση είναι μία σύνθετη διαδικασία, η οποία αντανakλά και τις διαρθρωτικές αδυναμίες της ευρωπαϊκής οικονομίας.

Επίσης τα επενδυτικά σχέδια που είχαν σχεδιαστεί με συνθήκες αγοράς πριν την κρίση του συστήματος επηρεάζονται σημαντικά. Η κρίση της ρευστότητας του τραπεζικού συστήματος έχει αρχίσει ήδη να δείχνει δείγματα μετακίνησης στην πραγματική οικονομία με μείωση των πωλήσεων. Η αστάθεια της αγοράς δημιουργεί αβεβαιότητα για το μέλλον και αυτό οδηγεί τις επιχειρήσεις σε συγκράτηση των ρυθμών εκτέλεσης των επενδύσεων προκειμένου να διαγνώσουν τις ενδεχόμενες τάσεις ισορρόπησης που ενδεχομένως να διαμορφωθούν μετά την κρίση.

Με την κρίση ρευστότητας του τραπεζικού συστήματος, τα τραπεζικά ιδρύματα περιορίζουν σημαντικά το ύψος των ποσών που χορηγούν μέσω αλληλόχρεων λογαριασμών με εκχώρηση συμβατικού ανταλλάγματος ή/και απαιτούν περισσότερους και δυσμενέστερους όρους χορήγησης. Αυτό αναγκάζει τους αναδόχους να περιορίσουν τους ρυθμούς εκτέλεσης των έργων και να τους προσαρμόσουν στην διαθεσιμότητα των ιδίων κεφαλαίων τους και στους χρόνους ανταπόκρισης των πληρωμών από την αναθέτουσα αρχή. Αποτέλεσμα των παραπάνω είναι η σημαντική καθυστέρηση στο ρυθμό εκτέλεσης των έργων με αποτέλεσμα την επιμήκυνση των χρονοδιαγραμμάτων τους.

Η Ε.Ε. δρώντας άμεσα και με στόχο την ουσιαστική αντιμετώπιση της κρίσης, παρουσίασε ένα ολοκληρωμένο Σχέδιο Οικονομικής Ανάκαμψης για την ανάπτυξη και την απασχόληση με σκοπό την τόνωση της ζήτησης και την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στην Ευρωπαϊκή οικονομία. Στο πλαίσιο του Σχεδίου Οικονομικής Ανάπτυξης ένα από τα εργαλεία που προτείνονται για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας είναι και η παροχή ενισχύσεων για την υλοποίηση επενδύσεων με στόχο τη διατήρηση και αύξηση των θέσεων απασχόλησης.

Περισσότερο από την κρίση πλήττονται οι μικρομεσαίες ελληνικές επιχειρήσεις όπως και οι αντίστοιχες ευρωπαϊκές. Κατά συνέπεια η στήριξη, με τη μορφή της άμεσης κεφαλαιουχικής ενίσχυσης, των μικρών επιχειρήσεων αποτελεί κρίσιμης σημασίας ζήτημα. Οι μικρές επιχειρήσεις, ιδιαίτερα αυτές που δραστηριοποιούνται στις λιγότερο αναπτυγμένες Περιφέρειες της χώρας, στην παρούσα χρονική και οικονομική συγκυρία βιώνουν προβλήματα προσαρμοστικότητας και έχουν λιγότερες ευκαιρίες ανάπτυξης έναντι των μεγάλων επιχειρήσεων ή αυτών που δραστηριοποιούνται σε κεντρικό επίπεδο. Παράλληλα, χαρακτηρίζονται από περιορισμένη δυνατότητα υλοποίησης επενδύσεων, εξαιτίας κυρίως της αδυναμίας πρόσβασής τους στον χρηματοοικονομικό σύστημα, από έλλειψη τεχνογνωσίας, από αδυναμία επέκτασης σε διευρυμένες αγορές, ενώ συνήθως αντιμετωπίζουν υψηλότερα κόστη παραγωγής και λειτουργίας.

Η επιλογή της στήριξης και ανάπτυξης των πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων σε περιφερειακό επίπεδο αποβλέπει πρωτίστως στην τόνωση της περιφερειακής οικονομίας, στη διατήρηση θέσεων εργασίας και στη δημιουργία νέων, με απώτερο σκοπό τη συγκράτηση του πληθυσμού στις περιοχές αυτές και στην αύξηση της κοινωνικής συνοχής.

Τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007 - 2013 συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση,

στο πλαίσιο των Δράσεων των Διαρθρωτικών Ταμείων, για την κοινωνική και οικονομική συνοχή και στοχεύουν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας.

Με το παρόν πρόγραμμα ενισχύονται επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε όλη την επικράτεια και προτίθενται να υλοποιήσουν επενδυτικά σχέδια στους τομείς της Μεταποίησης, του Τουρισμού, του Εμπορίου και της Παροχής Υπηρεσιών, που αποσκοπούν:

- (1) Στον εκσυγχρονισμό της λειτουργίας και της διοίκησης των επιχειρήσεων
- (2) Στον εκσυγχρονισμό της παραγωγικής διαδικασίας
- (3) Στην αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών
- (4) Στην εξασφάλιση λειτουργίας επιχειρήσεων με μεθόδους φιλικότερες προς το περιβάλλον
- (5) Στον εμπλουτισμό, τη διαφοροποίηση και ανάπτυξη των παρεχόμενων υπηρεσιών στον τομέα του τουρισμού
- (6) Στη ανάπτυξη της Καινοτομίας
- (7) Στην εισαγωγή τεχνολογιών Πληροφορικής

Οι επενδυτικές προτάσεις των επιχειρήσεων που θα ενταχθούν στους δεκατρείς (13) Άξονες των πέντε (5) Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, ενισχύονται με δημόσια επιχορήγηση, η οποία προέρχεται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Α.) και υλοποιούνται κατ' εφαρμογή της Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Προσωρινό κοινοτικό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η πρόσβαση στη χρηματοδότηση κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης» (2009/C83/01).

Το **Ε.Τ.Π.Α.** είναι Διαρθρωτικό Ταμείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης με αποστολή τη συμβολή στην άμβλυνση των ανισοτήτων όσον αφορά την ανάπτυξη και το βιοτικό επίπεδο μεταξύ των διαφόρων περιφερειών, καθώς και τη μείωση της καθυστέρησης των λιγότερο ευνοημένων περιφερειών, τη συμβολή στη διόρθωση των κυριοτέρων περιφερειακών ανισοτήτων στην Κοινότητα, χάρη στη συμμετοχή, στην ανάπτυξη και στη διαρθρωτική προσαρμογή των αναπτυξιακά καθυστερημένων περιφερειών καθώς και στην κοινωνικο-οικονομική ανασυγκρότηση των περιφερειών.

Οι συνολικοί πόροι που θα διατεθούν από το Ελληνικό Δημόσιο και την Ευρωπαϊκή Ένωση για την ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων στο πλαίσιο της προκήρυξης στην οποία αναφέρεται ο παρών Οδηγός, ανέρχονται στο ένα δισεκατομύριο πενήντα εκατομύρια ευρώ (1.050.000.000 €), και κατανέμονται ανά Περιφέρεια Και Θεματική Ενότητα σύμφωνα με τον Πίνακα του Παραρτήματος Α.

Στην παρούσα προκήρυξη ως «Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης» έχουν οριστεί τα Πιστωτικά Ιδρύματα (Τράπεζες) που αναφέρονται στον Πίνακα 1 του παρόντος Ενημερωτικού Οδηγού. Οι εν λόγω φορείς έχουν την απόλυτη ευθύνη της υποδοχής και αξιολόγησης των επενδυτικών σχεδίων, της παρακολούθησης της υλοποίησης τους και της καταβολής των ενισχύσεων στους δικαιούχους επενδυτές.

Σκοπός του παρόντος Ενημερωτικού Οδηγού, είναι η κωδικοποίηση των πληροφοριών που είναι απαραίτητες για:

- Την κατανόηση των προϋποθέσεων και των διαδικασιών που πρέπει να γνωρίζει ο δυνητικός δικαιούχος (ενδιαφερόμενος επενδυτής).

- Την παροχή οδηγιών για την υποβολή της επενδυτικής πρότασης από τον υποψήφιο επενδυτή.

Διευκρινίζεται ότι ο Ενημερωτικός Οδηγός σε καμία περίπτωση δεν αντικαθιστά, τροποποιεί ή καταργεί τις κανονιστικές διατάξεις που ρυθμίζουν το σύστημα χορηγήσεων ενισχύσεων προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και ιδίως:

1. Την υπ' αριθμ. πρωτ. 36318 / ΕΥΣ 5868 / 17.07.2009 (ΦΕΚ 1525/Β/27.07.2009) Υπουργική Απόφαση περί «Διάθεση πιστώσεων, όπως ισχύει.
2. Την υπ' αριθμ. πρωτ. 32842 / ΕΥΣ 5239 / 30.06.2009 (ΦΕΚ 1299/Β/01.07.2009) Υπουργική Απόφαση, «Ρύθμιση θεμάτων που αφορούν τη διαχείριση δράσεων ενίσχυσης επιχειρήσεων στο πλαίσιο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της Προγραμματικής Περιόδου 2007-2013 σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 17 του Ν. 3614/2007 (ΦΕΚ 267 Α')», όπως ισχύει.
3. Την υπ' αριθμ. 27037/ΕΥΣ4301/29-05-2009 Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, περί της κατακύρωσης των αποτελεσμάτων του 3ου αριθμ. πρωτ. 11463/ΕΥΣ1640/3.3.2009 Διεθνούς Κλειστού Διαγωνισμού για την επιλογή αναδόχων του έργου «Διαχείριση Κρατικών Ενισχύσεων».
4. Την υπ' αριθμ. 40844/ΕΥΣ6681/21-08-2009 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Τουριστικής Ανάπτυξης για την προκήρυξη δράσεων ενισχύσεων μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων στο πλαίσιο των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2007-2013.

Οι ενδιαφερόμενοι επενδυτές απευθύνονται κατ' επιλογή τους σε ένα από τα ορισθέντα Υποκαταστήματα των Τραπεζών του Πίνακα 1, ώστε να παραλάβουν το απαραίτητο υλικό και να ενημερωθούν, με στόχο την καλύτερη δυνατή προετοιμασία τους.

Οι Τράπεζες, μέσω των υποκαταστημάτων τους, παρέχουν απαντήσεις και διευκρινίσεις επί των ερωτημάτων των ενδιαφερόμενων επενδυτών και τους υποστηρίζουν κατά τη φάση συμπλήρωσης των προτάσεων τους.

Επιπλέον σχετικές πηγές πληροφόρησης είναι:

www.ependyseis.gr	Για το σύνολο των πληροφοριών, καθώς και στοιχεία για ηλεκτρονική υποβολή Για τα ορισθέντα υποκαταστήματα των Τραπεζών που δύνανται να παρέχουν πληροφορίες και να παραλαμβάνουν αιτήσεις Για την ηλεκτρονική υποβολή των προτάσεων
www.espa.gr	Γενικές πληροφορίες για τη χορήγηση ενισχύσεων στο ΕΣΠΑ 2007-2013

Περισσότερες πληροφορίες προς τους δυνητικούς δικαιούχους για τα παρεχόμενα κίνητρα, καθώς και τη συμπλήρωση των απαραίτητων εγγράφων, παρέχονται από τα κατά τόπους ορισθέντα Υποκαταστήματα των Τραπεζών, που περιλαμβάνονται στον Πίνακα 1 που ακολουθεί.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ (ΤΡΑΠΕΖΩΝ)	
1	ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.
2	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.
3	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΛΤΔ
4	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.
5	ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΣΥΝ.Π.Ε.
6	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ ΣΥΝ. Π.Ε.
7	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΗΠΕΙΡΟΥ ΣΥΝ. Π.Ε.
8	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΛΑΜΙΑΣ
9	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΛΕΣΒΟΥ - ΛΗΜΝΟΥ ΣΥΝ. Π.Ε.
10	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΒΡΟΥ ΣΥΝ. Π.Ε.
11	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
12	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΣΥΝ. Π.Ε.
13	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΧΑΝΙΩΝ ΣΥΝ. Π.Ε.
14	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΥΒΟΙΑΣ ΣΥΝ. Π.Ε.
15	ΑΤΤΙΚΑ BANK ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
16	ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ
17	ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.
18	ΤΡΑΠΕΖΑ MILLENNIUM BANK Α.Ε.
19	ΑΛΦΑ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.
20	ASPIS ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.
21	ΤΡΑΠΕΖΑ EFG-EUROBANK-ERGASIAS Α.Ε.
22	FBB-ΠΡΩΤΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.
23	MARFIN ΕΓΝΑΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.
24	PROTON ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.
25	ΤΡΑΠΕΖΑ PROBANK Α.Ε.

Ι. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

1. Περιοχές Εφαρμογής των Επενδυτικών Σχεδίων

Ενισχύσεις επενδυτικών σχεδίων Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων προβλέπονται στις δεκατρείς (13) Διοικητικές Περιφέρειες (στους σχετικούς Άξονες των πέντε (5) Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων).

Για τις ανάγκες της παρούσας, η Ελληνική Επικράτεια υποδιαιρείται σε δύο (2) γεωγραφικές ζώνες. Αναλυτικά, οι περιοχές που περιλαμβάνονται σε κάθε Γεωγραφική Ζώνη παρουσιάζονται στο Παράρτημα Α της παρούσας.

2. Θεματικές Ενότητες

Οι παρεχόμενες ενισχύσεις αφορούν στη διατήρηση των θέσεων απασχόλησης και στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων που πρόκειται να επιτευχθεί με στοχευμένες δράσεις που συμβάλλουν στην ανάπτυξη της καινοτομίας, της περιβαλλοντικής προστασίας, της εξοικονόμησης ενέργειας, εισαγωγής στις νέες τεχνολογίες.

Οι παρεχόμενες ενισχύσεις αφορούν στις ακόλουθες θεματικές ενότητες:

- α) Θεματική Ενότητα «Μεταποίηση»: Αφορά στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων στη μεταποίηση
- β) Θεματική Ενότητα «Τουρισμός»: Αφορά στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας των τουριστικών μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων (τουριστικών καταλυμάτων) **χωρίς αύξηση της δυναμικότητας τους**
- γ) Θεματική Ενότητα «Εμπόριο»: Αφορά στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων σε σχετικούς κλάδους του τριτογενή τομέα
- δ) Θεματική Ενότητα «Υπηρεσίες»: Αφορά στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων σε σχετικούς κλάδους του τριτογενή τομέα

Οι επιχειρήσεις που λειτουργούν με το σύστημα της **«δικαιόχρησης» (franchising)** υποβάλλουν πρόταση και εντάσσονται στις παραπάνω θεματικές ενότητες.

Η πρωτογενής παραγωγή γεωργικών προϊόντων και ο τομέας της αλιείας εξαιρούνται από την παρούσα προκήρυξη.

3. Προϋποθέσεις συμμετοχής

Για τους σκοπούς της παρούσας προκήρυξης, το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που υποβάλλει την επενδυτική πρόταση καλείται «Δυνητικός Δικαιούχος της Ενίσχυσης».

Οι προϋποθέσεις συμμετοχής των δυνητικών δικαιούχων των ενισχύσεων, είναι οι ακόλουθες:

- να είναι εγκατεστημένοι στην Ελληνική επικράτεια
- να έχουν συμπληρώσει δύο (2) τουλάχιστον πλήρεις δωδεκάμηνες και κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις
- να λειτουργούν με νομική μορφή ατομικής επιχείρησης ή Ο.Ε. ή Ε.Ε. ή Ε.Π.Ε. ή Α.Ε.
- ο μέσος ετήσιος κύκλος εργασιών τριετίας τους να κυμαίνεται:
 - από είκοσι πέντε χιλιάδες ευρώ (25.000 €) μέχρι δέκα εκατομμύρια ευρώ (10.000.000 €) το μέγιστο για τις θεματική ενότητα «Τουρισμός»
 - από τριάντα χιλιάδες ευρώ (30.000 €) μέχρι δέκα εκατομμύρια ευρώ (10.000.000 €) το μέγιστο για τις θεματική ενότητα «Υπηρεσίες»
 - από τριάντα χιλιάδες ευρώ (30.000 €) μέχρι δέκα εκατομμύρια ευρώ (10.000.000 €) το μέγιστο για την θεματική ενότητα «Εμπόριο»
 - από πενήντα χιλιάδες ευρώ (50.000 €) μέχρι δέκα εκατομμύρια ευρώ (10.000.000 €) το μέγιστο για την θεματική ενότητα «Μεταποίηση»

Για τους δυνητικούς δικαιούχους της ενίσχυσης που λειτουργούν για χρονικό διάστημα μικρότερο των τριών (3) ετών και δεν έχουν τρεις πλήρεις και κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις, για την τήρηση των ορίων του εδαφίου αυτού, λαμβάνονται υπόψη τα στοιχεία των δύο (2) ετών.

- να τηρούν βιβλία Β' ή Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ. Κατ' εξαίρεση στη Θεματική Ενότητα «Τουρισμός» είναι επιλέξιμες και οι επιχειρήσεις που δεν τηρούν βιβλία, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.
- να απασχολούσαν λιγότερους από 50 εργαζόμενους (σε Ετήσιες Μονάδες Εργασίας ΕΜΕ) κατά το 2008
- να είναι Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις σύμφωνα με τον ορισμό της σύστασης της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, σύμφωνα με τους όρους του Παραρτήματος Δ της παρούσας.

Σημειώνεται ότι λόγω της ιδιαιτερότητας των επιχειρήσεων που λειτουργούν με το σύστημα της δικαιόχρησης (franchise) θα ελέγχεται επισταμένως το θέμα της δεσπόζουσας θέσης ή της κυρίαρχης επιρροής της «μητρικής εταιρίας» έναντι της «θυγατρικής».

- να μην εκκρεμεί εις βάρος τους διαδικασία ανάκτησης παλαιάς κρατικής ενίσχυσης
- η ενίσχυση χορηγείται μόνο σε επιχειρήσεις που δεν ήταν προβληματικές την 1η Ιουλίου 2008. Μπορεί να χορηγείται σε επιχειρήσεις που δεν ήταν προβληματικές κατά την ημερομηνία εκείνη, αλλά κατέστησαν προβληματικές στη συνέχεια συνεπεία της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης

Μια Επιχείρηση θεωρείται προβληματική επιχείρηση όταν πληροί τους ακόλουθους όρους:

α) αν πρόκειται για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, εφόσον έχει απωλεσθεί πάνω από το μισό του εγγεγραμμένου της κεφαλαίου και άνω του ενός τετάρτου του κεφαλαίου αυτού έχει απωλεσθεί κατά τη διάρκεια των δώδεκα τελευταίων μηνών, ή

β) αν πρόκειται για εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας, εφόσον έχει απωλεσθεί πάνω από το μισό του κεφαλαίου της, όπως εμφανίζεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, και πάνω από το ένα τέταρτο αυτού του κεφαλαίου έχει απωλεσθεί κατά τη διάρκεια των δώδεκα τελευταίων μηνών, ή

γ) ανεξάρτητα από τη μορφή της εταιρείας, εφόσον η σχετική επιχείρηση πληροί τις προϋποθέσεις της εγχώριας νομοθεσίας ώστε να υπαχθεί σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία.

Οι ΜΜΕ που έχουν συσταθεί από χρόνο μικρότερο της τριετίας δεν θεωρούνται, για τους σκοπούς του παρόντος μέτρου ενίσχυσης, ότι είναι προβληματικές αναφορικά με το εν λόγω διάστημα, εκτός εάν πληρούν τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο στοιχείο (γ) της παρούσας παραγράφου

Στο πλαίσιο της παρούσας προκήρυξης δεν έχουν δικαίωμα υποβολής πρότασης οι δημόσιες επιχειρήσεις ή οργανισμοί ή / και οι θυγατρικές τους, καθώς και οι εταιρείες στις οποίες συμμετέχουν, άμεσα ή έμμεσα, με ποσοστό μεγαλύτερο του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) οι Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού.

Δεν έχουν επίσης δικαίωμα υποβολής οι επιχειρήσεις που λειτουργούν με τη μορφή της κοινωνίας, της εταιρείας αστικού δικαίου, της κοινοπραξίας ή του συνεταιρισμού.

Ο ετήσιος κύκλος εργασιών προσδιορίζεται από το σχετικό φορολογικό έντυπο της κάθε επιχείρησης. Για εκείνες τις επιχειρήσεις του τομέα του Τουρισμού που δεν τηρούν βιβλία βάση νόμου, ο ετήσιος κύκλος εργασιών προσδιορίζεται σύμφωνα με τον τύπο: Καθαρό Τεκμαρτό Φορολογητέο Εισόδημα / 0,32.

Επεξηγήσεις:

- ***Για να συμμετέχουν οι δυνητικοί δικαιούχοι στο παρόν μέτρο ενίσχυσης θα πρέπει να αντιστοιχήσουν τους υπάρχοντες Κωδικούς αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ) που κατέχουν με τους νέους ΚΑΔ 2008 σύμφωνα με την Π.Ο.Λ. 1133/2008 με την οποία κοινοποιήθηκε η 1100330/1954/ΔΜ/6-10-2008 Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών***
- Ο αριθμός των απασχολούμενων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων μόνιμης και πλήρους απασχόλησης, με σχέση εξαρτημένης εργασίας **κατά το ημερολογιακό έτος 2008**. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ. Ειδική περίπτωση αποτελούν οι χρηματιστηριακές εταιρίες (ΚΑΔ 66.12.11.08) για τις οποίες ισχύει το εξής: «Οι συνδεδεμένοι αντιπρόσωποι που θεσμοθετήθηκαν για τις ΕΠΕΥ με βάση την κοινοτική Οδηγία 2004/39 ΕΚ, η οποία επικυρώθηκε με το Ν. 3606/17-8-07, δεν θα προσμετρώνται στον αριθμό των εργαζομένων της επιχείρησης.»
- Οι δυνητικοί δικαιούχοι των ενισχύσεων που δραστηριοποιούνται σε μια μόνο θεματική ενότητα πρέπει να διέθεταν επιλέξιμη επιχειρηματική δραστηριότητα πριν την 01/01/2009, και να πραγματοποιήσουν επένδυση σε επιλέξιμη δραστηριότητα στην ίδια θεματική ενότητα, στην οποία δραστηριοποιούνταν πριν από την ημερομηνία υποβολής της επενδυτικής πρότασης (βλέπε Πίνακα 2).
- Οι επιχειρήσεις με μικτή δραστηριότητα (δηλ. με ΚΑΔ από διαφορετικές θεματικές ενότητες) μπορεί να είναι δυνητικοί δικαιούχοι ενίσχυσης υπό την προϋπόθεση ότι υποβάλλουν επενδυτική πρόταση στη θεματική ενότητα που αντιστοιχεί στην δραστηριότητα με τα μεγαλύτερα έσοδα (όπως αυτό προκύπτει από τον μέσο όρο του κύκλου εργασιών τριετίας τους και αποδεικνύεται από τα σχετικά φορολογικά τους έντυπα) και η επιχειρηματική δραστηριότητα της επιχείρησης που αντιστοιχεί στην εν λόγω θεματική ενότητα είναι επιλέξιμη. Επιπλέον, το επενδυτικό σχέδιο πρέπει να περιλαμβάνει δαπάνες τουλάχιστον 40% (σαράντα) σχετικές με αυτήν τη θεματική ενότητα (που έχει τα περισσότερα έσοδα). Το υπόλοιπο 60% των δαπανών μπορεί να αφορά σε άλλη θεματική ενότητα στην οποία δραστηριοποιούνται, σε επιλέξιμη δραστηριότητα που ήδη διέθεταν πριν την 01/01/2009.

- Εδικά για τις περιπτώσεις μικτών επιχειρήσεων που κατέχουν επιλέξιμο ΚΑΔ στον **τομέα του Τουρισμού** πριν την 01/01/2009 και τα περισσότερα έσοδα προέρχονται από άλλη θεματική ενότητα δύναται ο δυνητικός δικαιούχος να υποβάλλει επενδυτική πρόταση στη θεματική ενότητα του Τουρισμού υπό τον όρο ότι το σύνολο της επένδυσης θα αφορά στον ΚΑΔ του τουρισμού που ήδη κατέχει.
- Στην θεματική ενότητα που καταθέτει πρόταση ο δυνητικός δικαιούχος, έχει δυνατότητα να επενδύσει σε ΚΑΔ που ήδη έχει αποκτήσει πριν την υποβολή του επενδυτικού σχεδίου. Αυτό ισχύει και για τις αμιγείς επιχειρήσεις (δηλαδή επιχειρήσεις με ΚΑΔ από μόνο μία θεματική ενότητα) αλλά και για τις μικτές όπως περιγράφονται στην προηγούμενη παράγραφο.

Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του κύκλου εργασιών αφορούν στις τρεις τελευταίες κλεισμένες πλήρεις δωδεκάμηνες διαχειριστικές χρήσεις ή, εφόσον δεν υπάρχουν, στις δύο τελευταίες κλεισμένες πλήρεις δωδεκάμηνες διαχειριστικές χρήσεις.

ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ - ΣΩΡΕΥΣΗ

Οι ενισχύσεις που προβλέπονται στην παρούσα ΚΥΑ χορηγούνται στο πλαίσιο του καθεστώτος ενίσχυσης με αριθμό Ν304/2009, το οποίο βασίζεται στην Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Προσωρινό κοινοτικό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η πρόσβαση στη χρηματοδότηση κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης» (2009/C83/01).

Η ενίσχυση που θα λάβει μια επιχείρηση βάσει της παρούσας ΚΥΑ, αθροιζόμενη με οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση έχει λάβει ή θα λάβει η επιχείρηση βάσει της ως άνω Ανακοίνωσης ή βάσει του Κανονισμού της ΕΕ για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis) κατά την περίοδο 01.01.2008 έως 31.12.2010, δεν πρέπει να υπερβαίνει το ποσό των 500.000 ευρώ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2. Επιλεξιμότητα επιχειρήσεων και εξαιρέσεις βάσει ΚΑΔ 2008

ΠΙΝΑΚΑΣ 2Α: ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΚΩΔΙΚΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (επιλέξιμοι είναι οι 4ψήφιοι κωδικοί με την ανάπτυξη τους)		
Γ		ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ
10		Βιομηχανία τροφίμων
	10.42	Παραγωγή μαργαρίνης και παρόμοιων βρώσιμων λιπών
	10.52	Παραγωγή παγωτών
	10.61	Παραγωγή προϊόντων αλευρόμυλων
	10.62	Παραγωγή αμύλων και προϊόντων αμύλου
	10.71	Αρτοποιία· παραγωγή νωπών ειδών ζαχαροπλαστικής
	10.72	Παραγωγή παξιμαδιών και μπισκότων· παραγωγή διατηρούμενων ειδών ζαχαροπλαστικής
	10.73	Παραγωγή μακαρονιών, λαζανιών, κουσκούς και παρόμοιων αλευρωδών προϊόντων
	10.81	Παραγωγή ζάχαρης
	10.82	Παραγωγή κακάου, σοκολάτας και ζαχαρωτών
	10.83	Επεξεργασία τσαγιού και καφέ
	10.84	Παραγωγή αρτυμάτων και καρυκευμάτων
	10.85	Παραγωγή έτοιμων γευμάτων και φαγητών
	10.86	Παραγωγή ομογενοποιημένων παρασκευασμάτων διατροφής και διαιτητικών τροφών
	10.89	Παραγωγή άλλων ειδών διατροφής π.δ.κ.α.
11		Ποτοποιία
	11.01	Απόσταξη, ανακαθαρισμός και ανάμιξη αλκοολούχων ποτών
χωρίς αύξηση της παραγωγικής δυναμικότητας	11.02	Παραγωγή οίνου από σταφύλια
	11.03	Παραγωγή μηλίτη και κρασιών από άλλα φρούτα
	11.04	Παραγωγή άλλων μη αποσταγμένων ποτών που υφίστανται ζύμωση
	11.05	Ζυθοποιία
	11.06	Παραγωγή βύνης
	11.07	Παραγωγή αναψυκτικών· παραγωγή μεταλλικού νερού και άλλων εμφιαλωμένων νερών
13		Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλών
	13.10	Προπαρασκευή και νηματοποίηση υφαντικών ινών
	13.20	Ύφανση κλωστοϋφαντουργικών υλών

	13.30	Τελειοποίηση (φινίρισμα) υφαντουργικών προϊόντων
	13.91	Κατασκευή πλεκτών υφασμάτων και υφασμάτων πλέξης κροσέ
	13.92	Κατασκευή έτοιμων κλωστοϋφαντουργικών ειδών, εκτός από ενδύματα
	13.93	Κατασκευή χαλιών και κιλιμιών
	13.94	Κατασκευή χοντρών και λεπτών σχοινιών, σπάγγων και διχτυών
	13.95	Κατασκευή μη υφασμένων ειδών και προϊόντων από μη υφασμένα είδη, εκτός από τα ενδύματα
	13.96	Κατασκευή άλλων τεχνικών και βιομηχανικών κλωστοϋφαντουργικών ειδών
	13.99	Κατασκευή άλλων υφαντουργικών προϊόντων π.δ.κ.α.
14		Κατασκευή ειδών ένδυσης
	14.11	Κατασκευή δερμάτινων ενδυμάτων
	14.12	Κατασκευή ενδυμάτων εργασίας
	14.13	Κατασκευή άλλων εξωτερικών ενδυμάτων
	14.14	Κατασκευή εσωρούχων
	14.19	Κατασκευή άλλων ενδυμάτων και εξαρτημάτων ένδυσης
	14.20	Κατασκευή γούνινων ειδών
	14.31	Κατασκευή ειδών καλτσοποιίας απλής πλέξης και πλέξης κροσέ
	14.39	Κατασκευή άλλων πλεκτών ειδών και ειδών πλέξης κροσέ
15		Βιομηχανία δέρματος και δερμάτινων ειδών
	15.11	Κατεργασία και δέψη δέρματος· κατεργασία και βαφή γουναρικών
	15.12	Κατασκευή ειδών ταξιδιού (αποσκευών), τσαντών και παρόμοιων ειδών, ειδών σελοποιίας και σαγματοποιίας
	15.20	Κατασκευή υποδημάτων
16		Βιομηχανία ξύλου και κατασκευή προϊόντων από ξύλο και φελλό, εκτός από έπιπλα· κατασκευή ειδών καλαθοποιίας και σπαρτοπλεκτικής
	16.10	Πριόνισμα, πλάνισμα και εμποτισμός ξύλου
	16.21	Κατασκευή αντικολλητών (κόντρα-πλακέ) και άλλων πλακών με βάση το ξύλο
	16.22	Κατασκευή συναρμολογούμενων δαπέδων παρκέ
	16.23	Κατασκευή άλλων ξυλουργικών προϊόντων οικοδομικής
	16.24	Κατασκευή ξύλινων εμπορευματοκιβώτιων
	16.29	Κατασκευή άλλων προϊόντων από ξύλο· κατασκευή ειδών από φελλό και ειδών καλαθοποιίας και σπαρτοπλεκτικής

17		Χαρτοποιία και κατασκευή χάρτινων προϊόντων
	17.11	Παραγωγή χαρτοπολτού
	17.12	Κατασκευή χαρτιού και χαρτονιού
	17.21	Κατασκευή κυματοειδούς χαρτιού και χαρτονιού και εμπορευματοκιβώτιων από χαρτί και χαρτόνι
	17.22	Κατασκευή χάρτινων ειδών οικιακής χρήσης, ειδών υγιεινής και ειδών τουαλέτας
	17.23	Κατασκευή ειδών χαρτοπωλείου (χαρτικών)
	17.24	Κατασκευή χαρτιού για επενδύσεις τοίχων (ταπετσαρίας)
	17.29	Κατασκευή άλλων ειδών από χαρτί και χαρτόνι
18		Εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων
	18.11	Εκτύπωση εφημερίδων
	18.12	Άλλες εκτυπωτικές δραστηριότητες
	18.13	Υπηρεσίες προεκτύπωσης και προεγγραφής μέσων
	18.14	Βιβλιοδετικές και συναφείς δραστηριότητες
	18.20	Αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων
19		Παραγωγή οπτάνθρακα και προϊόντων διύλισης πετρελαίου
	19.10	Παραγωγή προϊόντων οπτανθρακοποίησης (κοκοποίησης)
	19.20	Παραγωγή προϊόντων διύλισης πετρελαίου
20		Παραγωγή χημικών ουσιών και προϊόντων
	20.11	Παραγωγή βιομηχανικών αερίων
	20.12	Παραγωγή χρωστικών υλών
	20.13	Παραγωγή άλλων ανόργανων βασικών χημικών ουσιών
	20.14	Παραγωγή άλλων οργανικών βασικών χημικών ουσιών
	20.15	Παραγωγή λιπασμάτων και αζωτούχων ενώσεων
	20.16	Παραγωγή πλαστικών σε πρωτογενείς μορφές
	20.17	Παραγωγή συνθετικού ελαστικού (συνθετικού καουτσούκ) σε πρωτογενείς μορφές
	20.20	Παραγωγή παρασιτοκτόνων και άλλων αγροχημικών προϊόντων
	20.30	Παραγωγή χρωμάτων, βερνικιών και παρόμοιων επιχρισμάτων, μελανιών τυπογραφίας και μαστιχών
	20.41	Παραγωγή σαπουνιών και απορρυπαντικών, προϊόντων καθαρισμού και στίλβωσης
	20.42	Παραγωγή αρωμάτων και παρασκευασμάτων καλλωπισμού
	20.51	Παραγωγή εκρηκτικών
	20.52	Παραγωγή διαφόρων τύπων κόλλας
	20.53	Παραγωγή αιθέριων ελαίων

	20.59	Παραγωγή άλλων χημικών προϊόντων π.δ.κ.α.
	20.60	Παραγωγή μη φυσικών ινών
21		Παραγωγή βασικών φαρμακευτικών προϊόντων και φαρμακευτικών σκευασμάτων
	21.10	Παραγωγή βασικών φαρμακευτικών προϊόντων
	21.20	Παραγωγή φαρμακευτικών σκευασμάτων
22		Κατασκευή προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες
	22.11	Κατασκευή επισώτρων (ελαστικών οχημάτων) και σωλήνων από καουτσούκ· αναγόμευση και ανακατασκευή επισώτρων (ελαστικών οχημάτων) από καουτσούκ
	22.19	Κατασκευή άλλων προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ)
	22.21	Κατασκευή πλαστικών πλακών, φύλλων, σωλήνων και καθορισμένων μορφών
	22.22	Κατασκευή πλαστικών ειδών συσκευασίας
	22.23	Κατασκευή πλαστικών οικοδομικών υλικών
	22.29	Κατασκευή άλλων πλαστικών προϊόντων
23		Παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων
	23.11	Κατασκευή επίπεδου γυαλιού
	23.12	Μορφοποίηση και κατεργασία επίπεδου γυαλιού
	23.13	Κατασκευή κοίλου γυαλιού
	23.14	Κατασκευή ινών γυαλιού
	23.19	Κατασκευή και κατεργασία άλλων ειδών γυαλιού, περιλαμβανομένου του γυαλιού για τεχνικές χρήσεις
	23.20	Παραγωγή πυρίμαχων προϊόντων
	23.31	Κατασκευή κεραμικών πλακιδίων και πλακών
	23.32	Κατασκευή τούβλων, πλακιδίων και λοιπών δομικών προϊόντων από οπτή γη
	23.41	Κατασκευή κεραμικών ειδών οικιακής χρήσης και κεραμικών διακοσμητικών ειδών
	23.42	Κατασκευή κεραμικών ειδών υγιεινής
	23.43	Κατασκευή κεραμικών μονωτών και κεραμικών μονωτικών εξαρτημάτων
	23.44	Κατασκευή άλλων κεραμικών προϊόντων για τεχνικές χρήσεις
	23.49	Παραγωγή άλλων προϊόντων κεραμικής
	23.51	Παραγωγή τσιμέντου
	23.52	Παραγωγή ασβέστη και γύψου
	23.61	Κατασκευή δομικών προϊόντων από σκυρόδεμα
	23.62	Κατασκευή δομικών προϊόντων από γύψο
	23.63	Κατασκευή έτοιμου σκυροδέματος
	23.64	Κατασκευή κονιαμάτων
	23.65	Κατασκευή ινοτσιμέντου

	23.69	Κατασκευή άλλων προϊόντων από σκυρόδεμα, γύψο και τσιμέντο
	23.70	Κοπή, μορφοποίηση και τελική επεξεργασία λίθων
	23.91	Παραγωγή λειαντικών προϊόντων
	23.99	Παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων π.δ.κ.α.
24		Παραγωγή βασικών μετάλλων
	24.10	Παραγωγή βασικού σιδήρου, χάλυβα και σιδηροκραμάτων
	24.20	Κατασκευή χαλύβδινων σωλήνων, αγωγών, κοίλων ειδών με καθορισμένη μορφή και συναφών εξαρτημάτων
	24.31	Ψυχρή επεκτατική ολκή ράβδων χάλυβα
	24.32	Ψυχρή έλαση στενών φύλλων χάλυβα
	24.33	Ψυχρή μορφοποίηση ή δίπλωση μορφοράβδων χάλυβα
	24.34	Ψυχρή επεκτατική ολκή συρμάτων
	24.41	Παραγωγή πολύτιμων μετάλλων
	24.42	Παραγωγή αλουμίνιου (αργίλιου)
	24.43	Παραγωγή μολύβδου, ψευδάργυρου και κασσίτερου
	24.44	Παραγωγή χαλκού
	24.45	Παραγωγή άλλων μη σιδηρούχων μετάλλων
	24.46	Επεξεργασία πυρηνικών καυσίμων
	24.51	Χύτευση σιδήρου
	24.52	Χύτευση χάλυβα
	24.53	Χύτευση ελαφρών μετάλλων
	24.54	Χύτευση άλλων μη σιδηρούχων μετάλλων
25		Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού
	25.11	Κατασκευή μεταλλικών σκελετών και μερών μεταλλικών σκελετών
	25.12	Κατασκευή μεταλλικών πορτών και παράθυρων
	25.21	Κατασκευή σωμάτων και λεβήτων κεντρικής θέρμανσης
	25.29	Κατασκευή άλλων μεταλλικών ντεπόζιτων, δεξαμενών και δοχείων
	25.30	Κατασκευή ατμογεννητριών, με εξαίρεση τους λέβητες ζεστού νερού για την κεντρική θέρμανση
	25.40	Κατασκευή όπλων και πυρομαχικών
	25.50	Σφυρηλάτηση, κοίλανση, ανισόπαχη τύπωση και μορφοποίηση μετάλλων με έλαση· κονιομεταλλουργία
	25.61	Κατεργασία και επικάλυψη μετάλλων
	25.62	Μεταλλοτεχνία
	25.71	Κατασκευή μαχαιροπίρουνων

	25.72	Κατασκευή κλειδαριών και μεντεσέδων
	25.73	Κατασκευή εργαλείων
	25.91	Κατασκευή χαλύβδινων βαρελιών και παρόμοιων δοχείων
	25.92	Κατασκευή ελαφρών μεταλλικών ειδών συσκευασίας
	25.93	Κατασκευή ειδών από σύρμα, αλυσίδων και ελατηρίων
	25.94	Κατασκευή συνδετήρων και προϊόντων κοχλιομηχανών
	25.99	Κατασκευή άλλων μεταλλικών προϊόντων π.δ.κ.α.
26		Κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών, ηλεκτρονικών και οπτικών προϊόντων
	26.11	Κατασκευή ηλεκτρονικών εξαρτημάτων
	26.12	Κατασκευή έμφορτων ηλεκτρονικών πλακετών
	26.20	Κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και περιφερειακού εξοπλισμού
	26.30	Κατασκευή εξοπλισμού επικοινωνίας
	26.40	Κατασκευή ηλεκτρονικών ειδών ευρείας κατανάλωσης
	26.51	Κατασκευή οργάνων και συσκευών μέτρησης, δοκιμών και πλοήγησης
	26.52	Κατασκευή ρολογιών
	26.60	Κατασκευή ακτινολογικών και ηλεκτρονικών μηχανημάτων ιατρικής και θεραπευτικής χρήσης
	26.70	Κατασκευή οπτικών οργάνων και φωτογραφικού εξοπλισμού
	26.80	Κατασκευή μαγνητικών και οπτικών μέσων
27		Κατασκευή ηλεκτρολογικού εξοπλισμού
	27.11	Κατασκευή ηλεκτροκινητήρων, ηλεκτρογεννητριών και ηλεκτρικών μετασχηματιστών
	27.12	Κατασκευή συσκευών διανομής και ελέγχου ηλεκτρικού ρεύματος
	27.20	Κατασκευή ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών
	27.31	Κατασκευή καλωδίων οπτικών ινών
	27.32	Κατασκευή άλλων ηλεκτρονικών και ηλεκτρικών συρμάτων και καλωδίων
	27.33	Κατασκευή εξαρτημάτων καλωδίωσης
	27.40	Κατασκευή ηλεκτρολογικού φωτιστικού εξοπλισμού
	27.51	Κατασκευή ηλεκτρικών οικιακών συσκευών
	27.52	Κατασκευή μη ηλεκτρικών οικιακών συσκευών
	27.90	Κατασκευή άλλου ηλεκτρικού εξοπλισμού
28		Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού π.δ.κ.α.

	28.11	Κατασκευή κινητήρων και στροβίλων, με εξαίρεση τους κινητήρες αεροσκαφών, οχημάτων και δικύκλων
	28.12	Κατασκευή εξοπλισμού υδραυλικής ενέργειας
	28.13	Κατασκευή άλλων αντλιών και συμπιεστών
	28.14	Κατασκευή άλλων ειδών κρουνοποιίας και βαλβίδων
	28.15	Κατασκευή τριβέων, οδοντωτών μηχανισμών μετάδοσης κίνησης, στοιχείων οδοντωτών τροχών και μετάδοσης κίνησης
	28.21	Κατασκευή φούρνων, κλιβάνων και καυστήρων
	28.22	Κατασκευή εξοπλισμού ανύψωσης και διακίνησης φορτίων
	28.23	Κατασκευή μηχανών και εξοπλισμού γραφείου (εκτός ηλεκτρονικών υπολογιστών και περιφερειακού εξοπλισμού)
	28.24	Κατασκευή ηλεκτροκίνητων εργαλείων χειρός
	28.25	Κατασκευή ψυκτικού και κλιματιστικού εξοπλισμού μη οικιακής χρήσης
	28.29	Κατασκευή άλλων μηχανημάτων γενικής χρήσης π.δ.κ.α.
	28.30	Κατασκευή γεωργικών και δασοκομικών μηχανημάτων
	28.41	Κατασκευή μηχανημάτων μορφοποίησης μετάλλου
	28.49	Κατασκευή άλλων εργαλειομηχανών
	28.91	Κατασκευή μηχανημάτων για τη μεταλλουργία
	28.92	Κατασκευή μηχανημάτων για τα ορυχεία, τα λατομεία και τις δομικές κατασκευές
	28.93	Κατασκευή μηχανημάτων επεξεργασίας τροφίμων, ποτών και καπνού
	28.94	Κατασκευή μηχανημάτων για τη βιομηχανία κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, ενδυμάτων ή δερμάτινων ειδών
	28.95	Κατασκευή μηχανημάτων για την παραγωγή χαρτιού και χαρτονιού
	28.96	Κατασκευή μηχανημάτων παραγωγής πλαστικών και ελαστικών ειδών
	28.99	Κατασκευή άλλων μηχανημάτων ειδικής χρήσης π.δ.κ.α.
29		Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων, ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων
	29.10	Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων
	29.20	Κατασκευή αμαξωμάτων για μηχανοκίνητα οχήματα· κατασκευή ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων

	29.31	Κατασκευή ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού για μηχανοκίνητα οχήματα
	29.32	Κατασκευή άλλων μερών και εξαρτημάτων για μηχανοκίνητα οχήματα
30		Κατασκευή λοιπού εξοπλισμού μεταφορών
	30.11	Ναυπήγηση πλοίων και πλωτών κατασκευών
	30.12	Ναυπήγηση σκαφών αναψυχής και αθλητισμού
	30.20	Κατασκευή σιδηροδρομικών αμαξών και τροχαίου υλικού
	30.30	Κατασκευή αεροσκαφών και διαστημόπλοιων και συναφών μηχανημάτων
	30.91	Κατασκευή μοτοσικλετών
	30.92	Κατασκευή ποδηλάτων και αναπηρικών αμαξιδίων
	30.99	Κατασκευή λοιπού εξοπλισμού μεταφορών π.δ.κ.α.
31		Κατασκευή επίπλων
	31.01	Κατασκευή επίπλων για γραφεία και καταστήματα
	31.02	Κατασκευή επίπλων κουζίνας
	31.03	Κατασκευή στρωμάτων
	31.09	Κατασκευή άλλων επίπλων
32		Άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες
	32.11	Κοπή νομισμάτων
	32.12	Κατασκευή κοσμημάτων και συναφών ειδών
	32.13	Κατασκευή κοσμημάτων απομίμησης και συναφών ειδών
	32.20	Κατασκευή μουσικών οργάνων
	32.30	Κατασκευή αθλητικών ειδών
	32.40	Κατασκευή παιχνιδιών κάθε είδους
	32.50	Κατασκευή ιατρικών και οδοντιατρικών οργάνων και προμηθειών
	32.91	Κατασκευή σκουπών και βουρτσών
	32.99	Άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες π.δ.κ.α.
33		Επισκευή και εγκατάσταση μηχανημάτων και εξοπλισμού
	33.11	Επισκευή μεταλλικών προϊόντων
	33.12	Επισκευή μηχανημάτων
	33.13	Επισκευή ηλεκτρονικού και οπτικού εξοπλισμού
	33.14	Επισκευή ηλεκτρικού εξοπλισμού
	33.15	Επισκευή και συντήρηση πλοίων και σκαφών
	33.16	Επισκευή και συντήρηση αεροσκαφών και διαστημόπλοιων
	33.17	Επισκευή και συντήρηση άλλου εξοπλισμού μεταφορών
	33.19	Επισκευή άλλου εξοπλισμού
	33.20	Εγκατάσταση βιομηχανικών μηχανημάτων και εξοπλισμού

43		Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες
	43.21	Ηλεκτρικές εγκαταστάσεις
	43.22	Υδραυλικές και κλιματιστικές εγκαταστάσεις θέρμανσης και ψύξης
	43.29	Άλλες κατασκευαστικές εγκαταστάσεις
	43.31	Επιχρίσεις κονιαμάτων
	43.32	Ξυλουργικές εργασίες
	43.33	Επενδύσεις δαπέδων και τοίχων
	43.34	Χρωματισμοί και τοποθέτηση υαλοπινάκων
	43.39	Άλλες κατασκευαστικές εργασίες ολοκλήρωσης και τελειώματος
	43.91	Δραστηριότητες κατασκευής στεγών
	43.99	Άλλες εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες π.δ.κ.α.
58		Εκδοτικές δραστηριότητες
	58.11	Έκδοση βιβλίων
	58.12	Έκδοση τηλεφωνικών και κάθε είδους καταλόγων
	58.13	Έκδοση εφημερίδων
	58.14	Έκδοση έντυπων περιοδικών κάθε είδους
	58.19	Άλλες εκδοτικές δραστηριότητες
	58.21	Έκδοση παιχνιδιών για ηλεκτρονικούς υπολογιστές
	58.29	Έκδοση άλλου λογισμικού

ΠΙΝΑΚΑΣ 2B: ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΚΩΔΙΚΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (επιλέξιμοι είναι οι 4ψήφιοι κωδικοί με την ανάπτυξη τους)				
Θ				ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ
55				Καταλύματα
	55.10			Ξενοδοχεία και παρόμοια καταλύματα
		ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ Ο ΚΩΔΙΚΟΣ:	55.10.10.03	Υπηρεσίες ξενοδοχείου ύπνου, πολυτελείας και Α' κατηγορίας, με εστιατόριο
		ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ Ο ΚΩΔΙΚΟΣ:	55.10.10.04	Υπηρεσίες ξενοδοχείου ύπνου, πολυτελείας και Α' κατηγορίας, χωρίς εστιατόριο
	55.20			Καταλύματα διακοπών και άλλα καταλύματα σύντομης διαμονής
	55.30			Χώροι κατασκήνωσης, εγκαταστάσεις για οχήματα αναψυχής και ρυμουλκούμενα οχήματα

ΠΙΝΑΚΑΣ 2Γ: ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ
ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΚΩΔΙΚΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (επιλέξιμοι είναι οι 4ψήφιοι κωδικοί με την ανάπτυξη τους)

Z					ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ· ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΙΚΛΕΤΩΝ
45					Χονδρικό και λιανικό εμπόριο· επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών
	45.11				Πώληση αυτοκινήτων και ελαφρών μηχανοκίνητων οχημάτων
	45.19				Πώληση άλλων μηχανοκίνητων οχημάτων
	45.20				Συντήρηση και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων
	45.31				Χονδρικό εμπόριο μερών και εξαρτημάτων μηχανοκίνητων οχημάτων
	45.32				Λιανικό εμπόριο μερών και εξαρτημάτων μηχανοκίνητων οχημάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα
	45.40				Πώληση, συντήρηση και επισκευή μοτοσικλετών και των μερών και εξαρτημάτων τους
46					Χονδρικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών
	46.11				Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση γεωργικών πρώτων υλών, ζώντων ζώων, κλωστοϋφαντουργικών πρώτων υλών και ημιτελών προϊόντων
	46.12				Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση καυσίμων, μεταλλευμάτων, μετάλλων και βιομηχανικών χημικών προϊόντων
		ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ Ο ΚΩΔΙΚΟΣ:	46.12.11		Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση στερεών, υγρών και αέριων καυσίμων και συναφών προϊόντων
	46.13				Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση ξυλείας και οικοδομικών υλικών
	46.14				Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση μηχανημάτων, βιομηχανικού εξοπλισμού, πλοίων και αεροσκαφών
	46.15				Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση επίπλων, ειδών οικιακής χρήσης, σιδηρικών και ειδών κιγκαλερίας
	46.16				Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, ενδυμάτων, γουναρικών, υποδημάτων και δερμάτινων προϊόντων
	46.17				Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση τροφίμων, ποτών και καπνού
		ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ Ο ΚΩΔΙΚΟΣ:	46.17.13		Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση προϊόντων καπνού
	46.18				Εμπορικοί αντιπρόσωποι ειδικευμένοι στην πώληση άλλων συγκεκριμένων προϊόντων
	46.19				Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση διαφόρων ειδών
	46.21				Χονδρικό εμπόριο σιτηρών, ακατέργαστου καπνού, σπόρων και ζωοτροφών
	46.22				Χονδρικό εμπόριο λουλουδιών και φυτών
	46.23				Χονδρικό εμπόριο ζώντων ζώων
	46.24				Χονδρικό εμπόριο δερμάτων, προβιών και κατεργασμένου δέρματος
	46.31				Χονδρικό εμπόριο φρούτων και λαχανικών
	46.32				Χονδρικό εμπόριο κρέατος και προϊόντων κρέατος
	46.33				Χονδρικό εμπόριο γαλακτοκομικών προϊόντων, αβγών και βρώσιμων ελαίων και λιπών
	46.34				Χονδρικό εμπόριο ποτών
	46.36				Χονδρικό εμπόριο ζάχαρης, σοκολάτας και ειδών ζαχαροπλαστικής
	46.37				Χονδρικό εμπόριο καφέ, τσαγιού, κακάου και μπαχαρικών

	46.38				Χονδρικό εμπόριο άλλων τροφίμων, συμπεριλαμβανομένων ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων
	ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ Ο ΚΩΔΙΚΟΣ:	46.38.1			Χονδρικό εμπόριο ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων
	46.39				Μη εξειδικευμένο χονδρικό εμπόριο τροφίμων, ποτών και καπνού
	46.41				Χονδρικό εμπόριο κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων
	46.42				Χονδρικό εμπόριο ενδυμάτων και υποδημάτων
	46.43				Χονδρικό εμπόριο ηλεκτρικών οικιακών συσκευών
	46.44				Χονδρικό εμπόριο ειδών πορσελάνης και γυαλικών και υλικών καθαρισμού
	46.45				Χονδρικό εμπόριο αρωμάτων και καλλυντικών
	46.46				Χονδρικό εμπόριο φαρμακευτικών προϊόντων
	46.47				Χονδρικό εμπόριο επίπλων, χαλιών και φωτιστικών
	46.48				Χονδρικό εμπόριο ρολογιών και κοσμημάτων
	46.49				Χονδρικό εμπόριο άλλων ειδών οικιακής χρήσης
	46.51				Χονδρικό εμπόριο ηλεκτρονικών υπολογιστών, περιφερειακού εξοπλισμού υπολογιστών και λογισμικού
	46.52				Χονδρικό εμπόριο ηλεκτρονικού και τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού και εξαρτημάτων
	46.61				Χονδρικό εμπόριο γεωργικών μηχανημάτων, εξοπλισμού και προμηθειών
	46.62				Χονδρικό εμπόριο εργαλειομηχανών
	46.63				Χονδρικό εμπόριο εξορυκτικών μηχανημάτων, καθώς και μηχανημάτων για κατασκευαστικά έργα και έργα πολιτικού μηχανικού
	46.64				Χονδρικό εμπόριο μηχανημάτων για την κλωστοϋφαντουργική βιομηχανία, και χονδρικό εμπόριο ραπτομηχανών και πλεκτομηχανών
	46.65				Χονδρικό εμπόριο επίπλων γραφείου
	46.66				Χονδρικό εμπόριο άλλων μηχανών και εξοπλισμού γραφείου
	46.69				Χονδρικό εμπόριο άλλων μηχανημάτων και εξοπλισμού
	46.72				Χονδρικό εμπόριο μετάλλων και μεταλλευμάτων
	46.73				Χονδρικό εμπόριο ξυλείας, οικοδομικών υλικών και ειδών υγιεινής
	46.74				Χονδρικό εμπόριο σιδηρικών, υδραυλικών ειδών και εξοπλισμού και προμηθειών για εγκαταστάσεις θέρμανσης
	46.75				Χονδρικό εμπόριο χημικών προϊόντων
	46.76				Χονδρικό εμπόριο άλλων ενδιάμεσων προϊόντων
	46.77				Χονδρικό εμπόριο απορριμμάτων και υπολειμμάτων
	46.90				Μη εξειδικευμένο χονδρικό εμπόριο
47					Λιανικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών
	47.11				Λιανικό εμπόριο σε μη εξειδικευμένα καταστήματα που πωλούν κυρίως τρόφιμα, ποτά ή καπνό
	47.19				Άλλο λιανικό εμπόριο σε μη εξειδικευμένα καταστήματα
	47.21				Λιανικό εμπόριο φρούτων και λαχανικών σε εξειδικευμένα καταστήματα
	47.22				Λιανικό εμπόριο κρέατος και προϊόντων κρέατος σε εξειδικευμένα καταστήματα
	47.24				Λιανικό εμπόριο ψωμιού, αρτοσκευασμάτων και λοιπών ειδών αρτοποιίας και ζαχαροπλαστικής σε εξειδικευμένα καταστήματα
	47.25				Λιανικό εμπόριο ποτών σε εξειδικευμένα καταστήματα
	47.26				Λιανικό εμπόριο προϊόντων καπνού σε εξειδικευμένα καταστήματα
	47.29				Λιανικό εμπόριο άλλων τροφίμων σε εξειδικευμένα καταστήματα
	47.41				Λιανικό εμπόριο ηλεκτρονικών υπολογιστών, περιφερειακών μονάδων υπολογιστών και λογισμικού σε εξειδικευμένα καταστήματα

	47.42				Λιανικό εμπόριο τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα
	47.43				Λιανικό εμπόριο εξοπλισμού ήχου και εικόνας σε εξειδικευμένα καταστήματα
	47.51				Λιανικό εμπόριο κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων σε εξειδικευμένα καταστήματα
	47.52				Λιανικό εμπόριο σιδηρικών, χρωμάτων και τζαμιών σε εξειδικευμένα καταστήματα
	47.53				Λιανικό εμπόριο χαλιών, κιλιμιών και επενδύσεων δαπέδου και τοίχου σε εξειδικευμένα καταστήματα
	47.54				Λιανικό εμπόριο ηλεκτρικών οικιακών συσκευών σε εξειδικευμένα καταστήματα
	47.59				Λιανικό εμπόριο επίπλων, φωτιστικών και άλλων ειδών οικιακής χρήσης σε εξειδικευμένα καταστήματα
	47.61				Λιανικό εμπόριο βιβλίων σε εξειδικευμένα καταστήματα
	47.62				Λιανικό εμπόριο εφημερίδων και γραφικής ύλης σε εξειδικευμένα καταστήματα
	47.63				Λιανικό εμπόριο εγγραφών μουσικής και εικόνας σε εξειδικευμένα καταστήματα
	47.64				Λιανικό εμπόριο αθλητικού εξοπλισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα
	47.65				Λιανικό εμπόριο παιχνιδιών κάθε είδους σε εξειδικευμένα καταστήματα
	47.71				Λιανικό εμπόριο ενδυμάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα
	47.72				Λιανικό εμπόριο υποδημάτων και δερμάτινων ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα
	47.73				Λιανικό εμπόριο φαρμακευτικών ειδών (φαρμακεία)
	47.74				Λιανικό εμπόριο ιατρικών και ορθοπεδικών ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα
	47.75				Λιανικό εμπόριο καλλυντικών και ειδών καλλωπισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα
	47.76				Λιανικό εμπόριο λουλουδιών, φυτών, σπόρων, λιπασμάτων, ζώων συντροφιάς και σχετικών ζωοτροφών σε εξειδικευμένα καταστήματα
	47.77				Λιανικό εμπόριο ρολογιών και κοσμημάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα
	47.78				Άλλο λιανικό εμπόριο καινούργιων ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα
	47.79				Λιανικό εμπόριο μεταχειρισμένων ειδών σε καταστήματα
	47.91				Λιανικό εμπόριο από επιχειρήσεις πωλήσεων με αλληλογραφία ή μέσω διαδικτύου
		ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ Ο ΚΩΔΙΚΟΣ:	47.91.15		Λιανικό εμπόριο ψαριών, οστρακοειδών και μαλακίων, με αλληλογραφία ή μέσω διαδικτύου
	47.99				Άλλο λιανικό εμπόριο εκτός καταστημάτων, υπαίθριων πάγκων ή αγορών
			ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ Ο ΚΩΔΙΚΟΣ:	47.99.11.01	Λιανικό εμπόριο περιοδεύοντα εμπόρου φρούτων και λαχανικών
			ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ Ο ΚΩΔΙΚΟΣ:	47.99.55.01	Λιανικό εμπόριο περιοδεύοντα εμπόρου επίπλων
			ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ Ο ΚΩΔΙΚΟΣ:	47.99.59.01	Λιανικό εμπόριο περιοδεύοντα εμπόρου οικιακών σκευών
			ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ Ο ΚΩΔΙΚΟΣ:	47.99.71.01	Λιανικό εμπόριο περιοδεύοντα εμπόρου ειδών ιματισμού και συναφών ειδών
		ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ Ο ΚΩΔΙΚΟΣ:	47.99.85		Άλλο λιανικό εμπόριο πετρελαίου οικιακής χρήσης, υγραερίου, άνθρακα και ξυλείας εκτός καταστημάτων, υπαίθριων πάγκων ή αγορών

ΠΙΝΑΚΑΣ 2Δ: ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ **ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ**
ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΚΩΔΙΚΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (επιλέξιμοι είναι οι 4ψήφιοι κωδικοί με την ανάπτυξη τους)

Δ					ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ
35					Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού
	35.11				Παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος
	35.12				Μετάδοση ηλεκτρικού ρεύματος
	35.13				Διανομή ηλεκτρικού ρεύματος
	35.14				Εμπόριο ηλεκτρικού ρεύματος
	35.21				Παραγωγή φυσικού αερίου
	35.22				Διανομή αέριων καυσίμων μέσω αγωγών
	35.23				Εμπόριο αέριων καυσίμων μέσω αγωγών
	35.30				Παροχή ατμού και κλιματισμού
Ε					ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ· ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ
36					Συλλογή, επεξεργασία και παροχή νερού
	36.00				Συλλογή, επεξεργασία και παροχή νερού
37					Επεξεργασία λυμάτων
	37.00				Επεξεργασία λυμάτων
38					Συλλογή, επεξεργασία και διάθεση απορριμμάτων· ανάκτηση υλικών
	38.11				Συλλογή μη επικίνδυνων απορριμμάτων
	38.12				Συλλογή επικίνδυνων απορριμμάτων
	38.21				Επεξεργασία και διάθεση μη επικίνδυνων απορριμμάτων
	38.22				Επεξεργασία και διάθεση επικίνδυνων απορριμμάτων
	38.31				Αποσυρμολόγηση παλαιών ειδών
	38.32				Ανάκτηση διαλεγμένου υλικού
39					Δραστηριότητες εξυγίανσης και άλλες υπηρεσίες για τη διαχείριση αποβλήτων
	39.00				Δραστηριότητες εξυγίανσης και άλλες υπηρεσίες για τη διαχείριση αποβλήτων
Η					ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ
49					Χερσαίες μεταφορές και μεταφορές μέσω αγωγών
	49.31				Αστικές και προαστιακές χερσαίες μεταφορές επιβατών
	49.32				Εκμετάλλευση ταξί
	49.39				Άλλες χερσαίες μεταφορές επιβατών π.δ.κ.α.
	49.41				Οδικές μεταφορές εμπορευμάτων
	49.42				Υπηρεσίες μετακόμισης
50					Πλωτές μεταφορές
	50.20				Θαλάσσιες και ακτοπλοϊκές μεταφορές εμπορευμάτων
	50.30				Εσωτερικές πλωτές μεταφορές επιβατών
	50.40				Εσωτερικές πλωτές μεταφορές εμπορευμάτων
51					Αεροπορικές μεταφορές
	51.21				Αεροπορικές μεταφορές εμπορευμάτων
52					Αποθήκευση και υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες
	52.10				Αποθήκευση
	52.21				Δραστηριότητες συναφείς με τις χερσαίες μεταφορές
	52.22				Δραστηριότητες συναφείς με τις πλωτές μεταφορές
	52.24				Διακίνηση φορτίων
	52.29				Άλλες υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες
53					Ταχυδρομικές και ταχυμεταφορικές δραστηριότητες
	53.10				Ταχυδρομικές δραστηριότητες με υποχρέωση παροχής καθολικής υπηρεσίας
	53.20				Άλλες ταχυδρομικές και ταχυμεταφορικές δραστηριότητες
Θ					ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ

55					Καταλύματα
ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ Ο ΚΩΔΙΚΟΣ:	55.90				
		ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΣ ΚΩΔΙΚΟΣ	55.90.12		Υπηρεσίες δωματίου ή μονάδας καταλύματος για εργαζομένους σε ξενώνες εργαζομένων ή κατασκηνώσεις
56					Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης
	56.10				Δραστηριότητες υπηρεσιών εστιατορίων και κινητών μονάδων εστίασης
	56.21				Δραστηριότητες υπηρεσιών τροφοδοσίας για εκδηλώσεις
ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ Ο ΚΩΔΙΚΟΣ:	56.30				Δραστηριότητες παροχής ποτών
			ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΣ ΚΩΔΙΚΟΣ	56.30.10.03	Υπηρεσίες που παρέχονται από αναψυκτήριο
			ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΣ ΚΩΔΙΚΟΣ	56.30.10.06	Υπηρεσίες που παρέχονται από καφενείο, χωρίς τεχνικά και μηχανικά παιχνίδια
			ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΣ ΚΩΔΙΚΟΣ	56.30.10.07	Υπηρεσίες που παρέχονται από καφετέρια
			ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΣ ΚΩΔΙΚΟΣ	56.30.10.08	Υπηρεσίες που παρέχονται από καφετέρια με διάθεση πρόσβασης στο διαδίκτυο (internet-cafe)
			ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΣ ΚΩΔΙΚΟΣ	56.30.10.14	Υπηρεσίες που παρέχονται από παραδοσιακό καφενείο
I					ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ
59					Παραγωγή κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο και τηλεοπτικών προγραμμάτων, ηχογραφήσεις και μουσικές εκδόσεις
	59.11				Δραστηριότητες παραγωγής κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο και τηλεοπτικών προγραμμάτων
	59.12				Δραστηριότητες συνοδευτικές της παραγωγής κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο και τηλεοπτικών προγραμμάτων
	59.13				Δραστηριότητες διανομής κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο και τηλεοπτικών προγραμμάτων
	59.14				Δραστηριότητες προβολής κινηματογραφικών ταινιών
	59.20				Ηχογραφήσεις και μουσικές εκδόσεις
60					Δραστηριότητες προγραμματισμού και ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών
	60.10				Ραδιοφωνικές εκπομπές
	60.20				Υπηρεσίες τηλεοπτικού προγραμματισμού και τηλεοπτικών εκπομπών
61					Τηλεπικοινωνίες
	61.10				Ενούρματες τηλεπικοινωνιακές δραστηριότητες
	61.20				Ασύρματες τηλεπικοινωνιακές δραστηριότητες
	61.30				Δορυφορικές τηλεπικοινωνιακές δραστηριότητες
	61.90				Άλλες τηλεπικοινωνιακές δραστηριότητες
62					Δραστηριότητες προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών, παροχής συμβουλών και συναφείς δραστηριότητες
	62.01				Δραστηριότητες προγραμματισμού ηλεκτρονικών συστημάτων
	62.02				Δραστηριότητες παροχής συμβουλών σχετικά με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές
	62.03				Υπηρεσίες διαχείρισης ηλεκτρονικών συστημάτων
	62.09				Άλλες δραστηριότητες της τεχνολογίας της πληροφορίας και δραστηριότητες υπηρεσιών ηλεκτρονικών υπολογιστών
63					Δραστηριότητες υπηρεσιών πληροφορίας
	63.11				Επεξεργασία δεδομένων, καταχώρηση και συναφείς δραστηριότητες
	63.12				Δικτυακές πύλες (web portals)
	63.91				Δραστηριότητες πρακτορείων ειδήσεων
	63.99				Άλλες δραστηριότητες υπηρεσιών πληροφορίας π.δ.κ.α.
			ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ Ο ΚΩΔΙΚΟΣ:	63.99.10.02	Υπηρεσίες αρθρογράφου
IA					ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

66					Δραστηριότητες συναφείς προς τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και τις ασφαλιστικές δραστηριότητες
ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ Ο ΚΩΔΙΚΟΣ:	66.12				Δραστηριότητες σχετικές με συναλλαγές συμβάσεων χρεογράφων και αγαθών
			ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΣ ΚΩΔΙΚΟΣ	66.12.11.08	Υπηρεσίες χρηματοπιστηριακής εταιρείας
	66.22				Δραστηριότητες ασφαλιστικών πρακτόρων και μεσιτών
			ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ Ο ΚΩΔΙΚΟΣ:	66.22.10.03	Υπηρεσίες ασφαλιστικού συμβούλου, χωρίς επαγγελματική εγκατάσταση
			ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ Ο ΚΩΔΙΚΟΣ:	66.22.10.06	Υπηρεσίες μεσίτη ασφαλειών γενικά, χωρίς επαγγελματική εγκατάσταση
ΙΒ					ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ
68					Διαχείριση ακίνητης περιουσίας
	68.31				Μεσιτικά γραφεία ακινήτων
ΙΓ					ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
69		ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ ΟΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ			Νομικές και λογιστικές δραστηριότητες
	69.10	ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ ΟΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ			Νομικές δραστηριότητες
	69.20				Δραστηριότητες λογιστικής, τήρησης βιβλίων και λογιστικού ελέγχου· παροχή φορολογικών συμβουλών
			ΟΛΕΣ ΟΙ ΝΟΜΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ	69.20.23.01	Υπηρεσίες οργανωμένων γραφείων τήρησης λογιστικών βιβλίων
70					Δραστηριότητες κεντρικών γραφείων· δραστηριότητες παροχής συμβουλών διαχείρισης
	70.10				Δραστηριότητες κεντρικών γραφείων
	70.21				Δραστηριότητες δημοσίων σχέσεων και επικοινωνίας
	70.22	ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ ΟΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ			Δραστηριότητες παροχής επιχειρηματικών συμβουλών και άλλων συμβουλών διαχείρισης
71					Αρχιτεκτονικές δραστηριότητες και δραστηριότητες μηχανικών· τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις
	71.11	ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ ΟΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ			Δραστηριότητες αρχιτεκτόνων
	71.12	ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ ΟΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ			Δραστηριότητες μηχανικών και συναφείς δραστηριότητες παροχής τεχνικών συμβουλών
	71.20				Τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις
72					Επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη
	72.11				Έρευνα και πειραματική ανάπτυξη στη βιοτεχνολογία
	72.19				Έρευνα και πειραματική ανάπτυξη σε άλλες φυσικές επιστήμες και τη μηχανική
	72.20				Έρευνα και πειραματική ανάπτυξη στις κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες
73					Διαφήμιση και έρευνα αγοράς
	73.11				Διαφημιστικά γραφεία
	73.12				Παρουσίαση στα μέσα ενημέρωσης
	73.20				Έρευνα αγοράς και δημοσκοπήσεις
74					Άλλες επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες
	74.10				Δραστηριότητες ειδικευμένου σχεδίου
	74.20				Φωτογραφικές δραστηριότητες
	74.30				Δραστηριότητες μετάφρασης και διερμηνείας
	74.90				Άλλες επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες π.δ.κ.α.
75					Κτηνιατρικές δραστηριότητες
	75.00				Κτηνιατρικές δραστηριότητες
ΙΔ					ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

77					Δραστηριότητες ενοικίασης και εκμίσθωσης
	77.11				Ενοικίαση και εκμίσθωση αυτοκινήτων και ελαφρών μηχανοκίνητων οχημάτων
	77.12				Ενοικίαση και εκμίσθωση φορητών
	77.21				Ενοικίαση και εκμίσθωση ειδών αναψυχής και αθλητικών ειδών
	77.22				Ενοικίαση βιντεοκασετών και δίσκων
	77.29				Ενοικίαση και εκμίσθωση άλλων ειδών προσωπικής ή οικιακής χρήσης
	77.31				Ενοικίαση και εκμίσθωση γεωργικών μηχανημάτων και εξοπλισμού
	77.32				Ενοικίαση και εκμίσθωση μηχανημάτων και εξοπλισμού κατασκευών και έργων πολιτικού μηχανικού
	77.33				Ενοικίαση και εκμίσθωση μηχανημάτων και εξοπλισμού γραφείου (συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών υπολογιστών)
	77.34				Ενοικίαση και εκμίσθωση εξοπλισμού πλωτών μεταφορών
	77.35				Ενοικίαση και εκμίσθωση εξοπλισμού αεροπορικών μεταφορών
	77.39				Ενοικίαση και εκμίσθωση άλλων μηχανημάτων, ειδών εξοπλισμού και υλικών αγαθών π.δ.κ.α.
	77.40				Εκμίσθωση πνευματικής ιδιοκτησίας και παρεμφερών προϊόντων, με εξαίρεση τα έργα με δικαιώματα δημιουργού
78					Δραστηριότητες απασχόλησης
	78.10				Δραστηριότητες γραφείων εύρεσης εργασίας
	78.20				Υπηρεσίες γραφείων εύρεσης προσωρινής απασχόλησης
	78.30				Άλλες υπηρεσίες διάθεσης ανθρώπινου δυναμικού
79					Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων, γραφείων οργανωμένων ταξιδιών και υπηρεσιών κρατήσεων και συναφείς δραστηριότητες
	79.11				Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων
	79.12				Δραστηριότητες γραφείων οργανωμένων ταξιδιών
	79.90				Άλλες δραστηριότητες υπηρεσιών κρατήσεων και συναφείς δραστηριότητες
80					Δραστηριότητες παροχής προστασίας και έρευνας
	80.10				Δραστηριότητες παροχής ιδιωτικής προστασίας
	80.20				Δραστηριότητες υπηρεσιών συστημάτων προστασίας
	80.30				Δραστηριότητες έρευνας
81					Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών σε κτίρια και εξωτερικούς χώρους
	81.10				Δραστηριότητες συνδυασμού βοηθητικών υπηρεσιών
	81.21				Γενικός καθαρισμός κτιρίων
	81.22				Άλλες δραστηριότητες καθαρισμού κτιρίων και βιομηχανικού καθαρισμού
	81.29				Άλλες δραστηριότητες καθαρισμού
	81.30				Δραστηριότητες υπηρεσιών τοπίου
82					Διοικητικές δραστηριότητες γραφείου, γραμματειακή υποστήριξη και άλλες δραστηριότητες παροχής υποστήριξης προς τις επιχειρήσεις
	82.11				Συνδυασμένες διοικητικές δραστηριότητες γραφείου
	82.19				Αναπαραγωγή φωτοτυπιών, προετοιμασία εγγράφων και άλλες ειδικευμένες δραστηριότητες γραμματειακής υποστήριξης
	82.20				Δραστηριότητες τηλεφωνικών κέντρων
	82.30				Οργάνωση συνεδρίων και εμπορικών εκθέσεων
	82.92				Δραστηριότητες συσκευασίας
	82.99				Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις π.δ.κ.α.
ΙΣΤ					ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
85					Εκπαίδευση
	85.51				Αθλητική και ψυχαγωγική εκπαίδευση
	85.52				Πολιτιστική εκπαίδευση
	85.53				Δραστηριότητες σχολών οδηγών
ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ Ο ΚΩΔΙΚΟΣ:	85.59				Άλλη εκπαίδευση π.δ.κ.α.
		ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΣ ΚΩΔΙΚΟΣ	85.59.11		Υπηρεσίες σχολών γλωσσών

		ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΣ ΚΩΔΙΚΟΣ	85.59.12		Υπηρεσίες σχολών Τεχνολογιών της Πληροφορίας (IT)
			ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΣ ΚΩΔΙΚΟΣ	85.59.19.06	Υπηρεσίες εκπαίδευσης μέσω υπολογιστή
ΙΖ					ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ
86					Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας
	86.90				Άλλες δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας
87					Δραστηριότητες βοήθειας με παροχή καταλύματος
	87.20				Δραστηριότητες φροντίδας με παροχή καταλύματος για άτομα με νοητική υστέρηση, ψυχικές διαταραχές και χρήση ουσιών
	87.30				Δραστηριότητες φροντίδας με παροχή καταλύματος για ηλικιωμένους και άτομα με αναπηρία
	87.90				Άλλες δραστηριότητες φροντίδας με παροχή καταλύματος
88					Δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος
	88.10				Δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος για ηλικιωμένους και άτομα με αναπηρία
	88.91				Δραστηριότητες βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών
	88.99				Άλλες δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος π.δ.κ.α.
ΙΗ					ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ
90					Δημιουργικές δραστηριότητες, τέχνες και διασκέδαση
	90.01				Τέχνες του θεάματος
	90.02				Υποστηρικτικές δραστηριότητες για τις τέχνες του θεάματος
	90.03				Καλλιτεχνική δημιουργία
	90.04				Εκμετάλλευση αιθουσών θεαμάτων και συναφείς δραστηριότητες
91					Δραστηριότητες βιβλιοθηκών, αρχειοφυλακείων, μουσείων και λοιπές πολιτιστικές δραστηριότητες
	91.01				Δραστηριότητες βιβλιοθηκών και αρχειοφυλακείων
	91.02				Δραστηριότητες μουσείων
	91.03				Λειτουργία ιστορικών χώρων και κτιρίων και παρόμοιων πόλων έλξης επισκεπτών
	91.04				Δραστηριότητες βοτανικών και ζωολογικών κήπων και φυσικών βιοτόπων
93					Αθλητικές δραστηριότητες και δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας
	93.11				Εκμετάλλευση αθλητικών εγκαταστάσεων
	93.12				Δραστηριότητες αθλητικών ομίλων
	93.13				Εγκαταστάσεις γυμναστικής
	93.21				Δραστηριότητες πάρκων αναψυχής και άλλων θεματικών πάρκων
	93.29				Άλλες δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας
	95.22				Επισκευή συσκευών οικιακής χρήσης και εξοπλισμού σπιτιού και κήπου
	95.23				Επιδιόρθωση υποδημάτων και δερμάτινων ειδών
	95.24				Επισκευή επίπλων και ειδών οικιακής επίπλωσης
	95.25				Επισκευή ρολογιών και κοσμημάτων
	95.29				Επισκευή άλλων ειδών προσωπικής και οικιακής χρήσης
96					Άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών
	96.01				Πλύσιμο και (στεγνό) καθάρισμα κλωστοϋφαντουργικών και γούνινων προϊόντων
	96.02				Δραστηριότητες κομμωτηρίων, κουρείων και κέντρων αισθητικής
	96.03				Δραστηριότητες γραφείων κηδεών και συναφείς δραστηριότητες
	96.04				Δραστηριότητες σχετικές με τη φυσική ευεξία
	96.09				Άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών π.δ.κ.α.
			ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ Ο ΚΩΔΙΚΟΣ:	96.09.19.01	Αστρολογικές και πνευματιστικές υπηρεσίες

			ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ Ο ΚΩΔΙΚΟΣ:	96.09.19.09	Υπηρεσίες δερματοστιξίας (τατουάζ)
			ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ Ο ΚΩΔΙΚΟΣ:	96.09.19.12	Υπηρεσίες ιερόδουλου
			ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ Ο ΚΩΔΙΚΟΣ:	96.09.19.13	Υπηρεσίες οικιακού υπηρέτη
			ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ Ο ΚΩΔΙΚΟΣ:	96.09.19.14	Υπηρεσίες πορτιέρη και παρκαδόρου
			ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ Ο ΚΩΔΙΚΟΣ:	96.09.19.15	Υπηρεσίες προσωπικού οδηγού αυτοκινήτων
			ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ Ο ΚΩΔΙΚΟΣ:	96.09.19.17	Υπηρεσίες τρυπήματος δέρματος του σώματος (piercing)

Σημείωση

Το καθεστώς ενισχύσεων δεν εφαρμόζεται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων. Μπορεί να εφαρμόζεται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη μεταποίηση και την εμπορία γεωργικών προϊόντων εκτός εάν το ύψος της ενίσχυσης καθορίζεται βάσει της τιμής ή της ποσότητας των προϊόντων αυτών τα οποία αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή κυκλοφορούν στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις, ή εάν η ενίσχυση χορηγείται υπό την προϋπόθεση ότι μετακυλύεται εν όλω ή εν μέρει στους πρωτογενείς παραγωγούς

Το καθεστώς ενισχύσεων δεν εφαρμόζεται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της αλιείας·

Η ενίσχυση δεν αποτελεί εξαγωγική ενίσχυση ούτε σε ενίσχυση που ευνοεί τα εγχώρια προϊόντα έναντι των εισαγομένων

Η ενίσχυση χορηγείται μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2010

4. Επιχορηγούμενος Προϋπολογισμός, ένταση ενίσχυσης και Ίδια Συμμετοχή

Η επιχορήγηση με την οποία μπορεί να ενισχυθεί μία επένδυση καθορίζεται από τη Γεωγραφική Ζώνη όπου θα υλοποιηθεί. Για τους σκοπούς του παρόντος μέτρου ενίσχυσης η Χώρα χωρίζεται σε δύο Γεωγραφικές Ζώνες, την Α και την Β (βλέπε παράρτημα 1), με **ένταση ενίσχυσης (ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ) 55% και 65%** αντίστοιχα.

Η επιχορήγηση (55% - 65%) ορίζεται σαν ποσοστό επί του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού, ο οποίος ανα θεματική ενότητα μπορεί να κυμαίνεται από:

- i) από πενήντα χιλιάδες έως τριακόσιες χιλιάδες ευρώ (**50.000 έως 300.000 €**) για την θεματική ενότητα «**Μεταποίηση**»
- ii) από τριάντα χιλιάδες έως διακόσιες πενήντα χιλιάδες ευρώ (**30.000 έως 250.000 €**) για την θεματική ενότητα «**Τουρισμός**»
- iii) από είκοσι χιλιάδες έως διακόσιες χιλιάδες ευρώ (**20.000 έως 200.000 €**) για την θεματική ενότητα «**Εμπόριο**»
- iv) από είκοσι χιλιάδες έως διακόσιες χιλιάδες ευρώ (**20.000 έως 200.000 €**) για την θεματική ενότητα «**Υπηρεσίες**»

Το υπόλοιπο ποσοστό, πέραν του 55% ή 65%, αποτελεί **ιδιωτική συμμετοχή** και μπορεί να καλυφθεί ως ακολούθως:

- α) Ίδια συμμετοχή, σε ποσοστό τουλάχιστον είκοσι τοις εκατό (**20%**) επί του συνόλου του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού της υποβαλλόμενης επενδυτικής πρότασης η οποία είναι υποχρεωτική. Το ποσοστό αυτό δεν μπορεί να μειωθεί κατά τη διάρκεια πραγματοποίησης της επένδυσης και ελέγχεται κατά τη διαδικασία καταβολής της δημόσιας επιχορήγησης.

- β) Μεσομακροπρόθεσμο τραπεζικό δάνειο.

Τονίζεται ότι η χορήγηση δανείου δεν είναι υποχρεωτική για την υποβολή και έγκριση της επενδυτικής πρότασης.

Τα ποσοστά επιχορήγησης των επενδυτικών προτάσεων και η ίδια συμμετοχή του δυνητικού δικαιούχου της ενίσχυσης για το σύνολο των επιλέξιμων δραστηριοτήτων της Προκήρυξης, παρουσιάζονται αναλυτικά στον ακόλουθο πίνακα:

Γεωγραφική Ζώνη	Επιχορήγηση (%)	Ιδιωτική Συμμετοχή (%)	
		Ελάχιστο Ποσοστό Ίδιας Συμμετοχής (%)	Μέγιστο Ποσοστό μεσομακροπρόθεσμου τραπεζικού δανείου (%)
Γεωγραφική Ζώνη Α	55	20	25
Γεωγραφική Ζώνη Β	65	20	15

Σημειώσεις

Κάθε υποψήφιος επενδυτής μπορεί να πραγματοποιήσει επενδυτική πρόταση με προϋπολογισμό μεγαλύτερο του μέγιστου προϋπολογισμού της Θεματικής Ενότητας στην οποία έχει υποβάλει πρόταση. Στην περίπτωση αυτή, παρόλο που οι υπερβάλλουσες δαπάνες δεν επιχορηγούνται, αντικείμενο αξιολόγησης και ελέγχου αποτελεί το σύνολο της επενδυτικής πρότασης.

Το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής, ανέρχεται στο 20% του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού. Στην περίπτωση δε, που η προτεινόμενη επένδυση υπερβαίνει τον μέγιστο προϋπολογισμό ανά Θεματική Ενότητα, τότε το σύνολο του υπερβάλλοντος κόστους, καλύπτεται αποκλειστικά με ίδια κεφάλαια.

5. Επιλέξιμες Ενέργειες – Επιλέξιμες Δαπάνες

Η επιλεξιμότητα των δαπανών της επενδυτικής πρότασης ξεκινά από την ημερομηνία προδημοσίευσης της παρούσας προκήρυξης ήτοι **25 Μαΐου 2009**.

Στη συνέχεια, αναλύονται οι ενέργειες και οι δαπάνες που μπορεί να τύχουν των ενισχύσεων σε κάθε επενδυτική πρόταση και ορίζονται ως επιλέξιμες.

Οι κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών περιγράφονται στον Πίνακα 3

Οι επιλέξιμοι συνδυασμοί ενεργειών και δαπανών αναλύονται στον Πίνακα 4

Επιπλέον αναλυτικές επεξηγήσεις όσον αφορά στην επιλεξιμότητα των δαπανών, ανά κατηγορία επιλέξιμης ενέργειας και επιλέξιμης δαπάνης περιγράφονται στον Πίνακα 5

Δαπάνες που δεν είναι επιλέξιμες

- ο ΦΠΑ οποιασδήποτε κατηγορίας δαπανών (συμπεριλαμβανομένων και των δαπανών των επιχειρήσεων του Τουρισμού που δεν κρατούν βιβλία βάση Νόμου).
- ο ΦΠΑ του δικαιούχου εφόσον αυτός έχει με οποιονδήποτε τρόπο δραστηριότητα υποκείμενη σε ΦΠΑ σύμφωνα με το καθεστώς που έχει υπαχθεί στη μερίδα ΦΠΑ στην αρμόδια ΔΟΥ.
- ο ΦΠΑ δικαιούχου που υπόκειται σε καθεστώς κατ' αποκοπήν φόρου ή ποσοστού έκπτωσης.
- **ΕΞΑΙΡΕΣΗ:** Ο ΦΠΑ που δεν μπορεί να ανακτηθεί (συμψηφιστεί ή επιστραφεί) από τον δικαιούχο μπορεί να θεωρηθεί επιλέξιμη δαπάνη.
- κάθε δαπάνη που πραγματοποιήθηκε πριν την προδημοσίευση της παρούσας
- *οι δαπάνες για κτιριακά (αποπεράτωση, εκσυγχρονισμός κτιρίων κτλ), επί οικόπεδου / ακινήτου που δεν ανήκει κατά πλήρη κυριότητα στο δυνητικό δικαιούχο της ενίσχυσης,*

Περιλαμβάνονται στις επιλέξιμες δαπάνες: οι δαπάνες για κτιριακά εφόσον υπάρχει παραχώρηση χρήσης ή μίσθωση ή νόμιμη σύσταση επικαρπίας επί του ακινήτου για χρονικό διάστημα τουλάχιστον οκτώ (8) ετών. Η περίοδος της οκταετίας υπολογίζεται από την ημερομηνία υποβολής της επενδυτικής πρότασης.

Στις περιπτώσεις που η μίσθωση ή η σύσταση επικαρπίας ή η παραχώρηση χρήσης δεν έχει συναφθεί κατά την υποβολή της επενδυτικής πρότασης, υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση ότι θα προσκομίσει, προκειμένου να λάβει οποιοδήποτε μέρος της επιχορήγησης, (ενδιάμεση καταβολή, προκαταβολή επιχορήγησης, τελική καταβολή), παραχώρηση χρήσης ή μίσθωση ή νόμιμη σύσταση επικαρπίας επί του ακινήτου για χρονικό διάστημα ισχύος τουλάχιστον οκτώ (8) ετών από την ημερομηνία υποβολής της επενδυτικής πρότασης. Ειδικά για ανέγερση κτιρίου το μισθωτήριο πρέπει να είναι δέκα πέντε (15) έτη.

ΣΥΣΤΑΣΗ προς τους υποψήφιους επενδυτές

Παρά το γεγονός ότι οι δαπάνες είναι επιλέξιμες από την ημερομηνία **προδημοσίευσης** της προκήρυξης, συνιστάται στους υποψηφίους επενδυτές να μην προχωρούν στην πραγματοποίηση δαπανών πριν από την κοινοποίηση προς αυτούς του εγγράφου (που αποστέλλει ο ΕΦΔ) για την χρηματοδότηση ή μη της επενδυτικής τους πρότασης (όταν η χρηματοδότηση της επένδυσης αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για τον επενδυτή, για την υλοποίηση ή όχι της επένδυσης).

ΠΙΝΑΚΑΣ 3 – ΟΛΕΣ ΟΙ ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	
	Κτίρια και εγκαταστάσεις: Κτιριακές εργασίες, ηλεκτρομηχανολογικές και ειδικές εγκαταστάσεις στους χώρους παραγωγής, αποθήκευσης, διάθεσης και διοίκησης των επιχειρήσεων. Η εν λόγω δαπάνη για τις θεματικές ενότητες της Μεταποίησης, του Εμπορίου και των Υπηρεσιών δεν μπορεί να ξεπερνά το 50% του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού της επενδυτικής πρότασης.
2	Μηχανήματα και Εξοπλισμός: Προμήθεια - μεταφορά - εγκατάσταση <u>νέων</u> σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού που εξυπηρετούν τις ανάγκες της επιχείρησης.
3	Εξοπλισμός και εγκαταστάσεις Προστασίας Περιβάλλοντος: Αγορά - μεταφορά - εγκατάσταση εξοπλισμού, Δημιουργία ειδικών εγκαταστάσεων, Προμήθεια - μεταφορά και εγκατάσταση συστημάτων: για την προστασία του περιβάλλοντος. Ως επιλέξιμη επένδυση νοείται αποκλειστικά ο νέος σύγχρονος και όχι μεταχειρισμένος εξοπλισμός.
4	Εξοπλισμός και εγκαταστάσεις Εξοικονόμησης Ενέργειας: Αγορά - μεταφορά - εγκατάσταση εξοπλισμού, Δημιουργία ειδικών εγκαταστάσεων, Προμήθεια - μεταφορά και εγκατάσταση συστημάτων: για την εξοικονόμηση ενέργειας Ως επιλέξιμη επένδυση νοείται αποκλειστικά ο νέος σύγχρονος και όχι μεταχειρισμένος εξοπλισμός.
5	Συστήματα Αυτοματοποίησης: προμήθεια και εγκατάσταση καινούριων και σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης, διαχείρισης και ελέγχου για όλες τις διαδικασίες της επιχείρησης. Ως επιλέξιμη επένδυση μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού, νοείται αποκλειστικά ο νέος σύγχρονος και όχι μεταχειρισμένος εξοπλισμός.
6	Δικαιώματα Τεχνογνωσίας: Αγορά Δικαιωμάτων τεχνογνωσίας ή και αδειών εκμετάλλευσης για την εισαγωγή των καινοτομιών στις διαδικασίες της επιχείρησης. Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής δεν μπορεί να υπερβαίνουν σε ποσοστό το 10% του συνολικού επιχορηγούμενου προϋπολογισμού της υποβαλλόμενης πρότασης.
7	Πιστοποίηση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας: Μελέτη και πιστοποίηση για την εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης ποιότητας των αγαθών ή υπηρεσιών της επιχείρησης (μέγιστο επιλέξιμο κόστος 15.000 EURO). Ειδικά για το σήμα ποιότητας Q του Τουρισμού (Q Label) το μέγιστο επιλέξιμο κόστος είναι 8.000 EURO
8	Προβολή - Προώθηση: Δαπάνες συμμετοχής σε εμπορικές εκθέσεις του εσωτερικού ή του εξωτερικού ή συμβουλευτικές υπηρεσίες απαραίτητες για την προώθηση προϊόντων ή υπηρεσιών. Η δαπάνη δεν μπορεί να υπερβαίνει σε ποσοστό το 5% του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού που αναγράφεται στην σύμβαση όπως ισχύει. Στόχος της δαπάνης είναι η ενίσχυση της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων.
	Αμοιβές Συμβούλων: Το κόστος α)εκπόνησης/σύνταξης του Επιχειρηματικού σχεδίου καθώς και το κόστος β)παρακολούθησης της υλοποίησης της επένδυσης είναι επιλέξιμα μέχρι το ύψος των 2.000 ευρώ (1.000 ευρώ κατά μέγιστο ανά φάση υλοποίησης)

ΠΙΝΑΚΑΣ 4 - ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

A/A	Επιλέξιμες Ενέργειες	Κατ. 1	Κατ. 2	Κατ. 3	Κατ. 4	Κατ. 5	Κατ. 6	Κατ. 7	Κατ. 8	Κατ. 9
	Μεταποίηση	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μηχανήματα - Εξοπλισμός	Εξοπλισμός και εγκαταστάσεις Προστασίας Περιβάλλοντος.	Εξοπλισμός και εγκαταστάσεις εξοικονόμησης ενέργειας	Συστήματα Αυτοματοποίησης	Δικαιώματα τεχνογνωσίας	Πιστοποίηση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας	Προβολή - Προώθηση	Αμοιβές Συμβούλων
1	Δημιουργία, επέκταση, αποπεράτωση, εκσυγχρονισμός χώρων παραγωγής, αποθήκευσης, διάθεσης, λειτουργίας και διοίκησης της επιχείρησης.	*				*				
2	Διαφοροποίηση, εκσυγχρονισμός διαδικασιών παραγωγής , αποθήκευσης, διάθεσης, λειτουργίας και διοίκησης της επιχείρησης.		*			*			*	*
3	Εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης ποιότητας των προϊόντων.		*			*		*		
4	Προστασία περιβάλλοντος, περιβαλλοντικές πιστοποιήσεις και εξοικονόμηση ενέργειας.	*		*	*					
5	Ανάπτυξη καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία.		*			*	*			
6	Εισαγωγή Τεχνολογιών Πληροφορικής.		*			*	*			

A/A	Επιλέξιμες Ενέργειες	Κατ. 1	Κατ. 2	Κατ. 3	Κατ. 4	Κατ. 5	Κατ. 6	Κατ. 7	Κατ. 8	Κατ. 9
	Τουρισμός	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μηχανήματα - Εξοπλισμός	Εξοπλισμός και εγκαταστάσεις Προστασίας Περιβάλλοντος.	Εξοπλισμός και εγκαταστάσεις εξοικονόμησης ενέργειας	Συστήματα Αυτοματοποίησης	Δικαιώματα τεχνογνωσίας	Πιστοποίηση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας	Προβολή - Προώθηση	Αμοιβές Συμβούλων
1	Εκσυγχρονισμός, δημιουργία, επέκταση αποπεράτωση κτιρίων και εγκαταστάσεων τουριστικών καταλυμάτων .	*				*				*
2	Εκσυγχρονισμός και αναβάθμιση υπηρεσιών και διοικητικών διαδικασιών της επιχείρησης.		*			*			*	

3	Εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης ποιότητας των υπηρεσιών.		*			*		*		
4	Προστασία περιβάλλοντος, περιβαλλοντικές πιστοποιήσεις και εξοικονόμηση ενέργειας.	*		*	*					
5	Ανάπτυξη καινοτομιών στις παρεχόμενες υπηρεσίες.	*	*			*	*	*		
6	Εισαγωγή Τεχνολογιών Πληροφορικής.		*			*	*			

A/A	Επιλέξιμες Ενέργειες	Κατ. 1	Κατ. 2	Κατ. 3	Κατ. 4	Κατ. 5	Κατ. 6	Κατ. 7	Κατ. 8	Κατ. 9
	Εμπόριο	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μηχανήματα - Εξοπλισμός	Εξοπλισμός και εγκαταστάσεις Προστασίας Περιβάλλοντος.	Εξοπλισμός και εγκαταστάσεις εξοικονόμησης ενέργειας	Συστήματα Αυτοματοποίησης	Δικαιώματα τεχνογνωσίας	Πιστοποίηση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας	Προβολή - Προώθηση	Αμοιβές Συμβούλων
1	Δημιουργία, επέκταση, αποπεράτωση, εκσυγχρονισμός χώρων διοίκησης και ανάπτυξης εργασιών της επιχείρησης.	*				*				*
2	Εξορθολογισμός, εκσυγχρονισμός υπηρεσιών, λειτουργιών και διοικητικών διαδικασιών της επιχείρησης.		*			*			*	
3	Εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης ποιότητας της εμπορικής δραστηριότητας.		*			*		*		
4	Προστασία περιβάλλοντος, περιβαλλοντικές πιστοποιήσεις και εξοικονόμηση ενέργειας.	*		*	*					
5	Ανάπτυξη καινοτομιών σχετικά με την εμπορική δραστηριότητα.	*	*			*	*			
6	Εισαγωγή Τεχνολογιών Πληροφορικής.		*			*	*			

A/A	Επιλέξιμες Ενέργειες	Κατ. 1	Κατ. 2	Κατ. 3	Κατ. 4	Κατ. 5	Κατ. 6	Κατ. 7	Κατ. 8	Κατ. 9
-----	----------------------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

	Υπηρεσίες	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μηχανήματα - Εξοπλισμός	Εξοπλισμός και εγκαταστάσεις Προστασίας Περιβάλλοντος.	Εξοπλισμός και εγκαταστάσεις εξοικονόμησης ενέργειας	Συστήματα Αυτοματοποίησης	Δικαιώματα τεχνογνωσίας	Πιστοποίηση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας	Προβολή - Προώθηση	Αμοιβές Συμβούλων
1	Δημιουργία, επέκταση, αποπεράτωση, εκσυγχρονισμός χώρων διοίκησης και ανάπτυξης εργασιών της επιχείρησης.	*				*				*
2	Εξορθολογισμός, εκσυγχρονισμός υπηρεσιών, λειτουργιών και διοικητικών διαδικασιών της επιχείρησης.		*			*			*	
3	Εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης ποιότητας των υπηρεσιών.		*			*		*		
4	Προστασία περιβάλλοντος, περιβαλλοντικές πιστοποιήσεις και εξοικονόμηση ενέργειας.	*		*	*					
5	Ανάπτυξη καινοτομιών στις παρεχόμενες υπηρεσίες.	*	*			*	*			
6	Εισαγωγή Τεχνολογιών Πληροφορικής.		*			*	*			

**ΠΙΝΑΚΑΣ 5 - ΕΠΕΞΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ**

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ		ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΙΔΟΥΣ ΔΑΠΑΝΩΝ
ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ				
1	Δημιουργία, επέκταση, αποπεράτωση, εκσυγχρονισμός: χώρων παραγωγής, αποθήκευσης, διάθεσης, λειτουργίας και διοίκησης της επιχείρησης.	Κατ. 1	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Κτιριακές εργασίες, ηλεκτρομηχανολογικές και ειδικές εγκαταστάσεις στους χώρους παραγωγής, αποθήκευσης, διάθεσης και διοίκησης των επιχειρήσεων. Οι παρεμβάσεις για τη βελτίωση, αναβάθμιση και διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου περιλαμβάνονται στις επιλέξιμες εργασίες. Δεν περιλαμβάνονται οι δαπάνες έκδοσης αδειών και οι δαπάνες επίβλεψης. Οι δαπάνες αυτής της κατηγορίας δεν μπορεί να υπερβαίνουν το 50% του επιχορηγούμενου κόστους που αναγράφεται στη σύμβαση όπως ισχύει κάθε φορά.
		Κατ. 5	Συστήματα αυτοματοποίησης.	Προμήθεια - μεταφορά και εγκατάσταση νέων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης που σχετίζεται με κτιριακή υποδομή ήτοι: μέσα αποθήκευσης πρώτων υλών και προϊόντων εντός του ευρύτερου χώρου της παραγωγικής μονάδας, εξοπλισμός αποθηκευτικών χώρων, αυτοματοποιημένα συστήματα μεταφοράς προϊόντων και πρώτων υλών στους χώρους μεταφοράς και αποθήκευσης, αναβάθμιση υφιστάμενων συστημάτων, οποιασδήποτε μορφή σύστημα αυτοματοποίησης που σχετίζεται με κτιριακή υποδομή.

2	Διαφοροποίηση, εκσυγχρονισμός διαδικασιών παραγωγής, αποθήκευσης, διάθεσης, λειτουργίας και διοίκησης της επιχείρησης.	Κατ. 2	Μηχανήματα - Εξοπλισμός	Προμήθεια - μεταφορά - εγκατάσταση νέων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού που εξυπηρετούν την παραγωγή, αποθήκευση, διάθεση των προϊόντων και την λειτουργία της επιχείρησης (συμπεριλαμβανομένων και των χώρων διοίκησης), προμήθεια μεταφορικών μέσων διακίνησης προϊόντων και πρώτων υλών εντός του χώρου παραγωγής. Μετεγκατάσταση επιχείρησης ήτοι αποσυναρμολόγηση - μεταφορά - εγκατάσταση που συνοδεύεται από ολοκληρωμένο σχέδιο επένδυσης και προμήθεια νέου εξοπλισμού.
		Κατ. 5	Συστήματα αυτοματοποίησης.	Προμήθεια - μεταφορά - εγκατάσταση νέων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης που δεν σχετίζονται με κτιριακή υποδομή (μέσα αποθήκευσης πρώτων υλών και προϊόντων εντός του ευρύτερου χώρου της παραγωγικής μονάδας, εξοπλισμός αποθηκευτικών χώρων, αυτοματοποιημένα συστήματα μεταφοράς προϊόντων και πρώτων υλών στους χώρους μεταφοράς και αποθήκευσης, μηχανές γραφείου, εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών και αναβάθμιση υφιστάμενων συστημάτων τηλεπικοινωνίας, τηλεφωνικά κέντρα κ.ο.κ.).
		Κατ. 8	Προβολή - Προώθηση	Δαπάνες συμμετοχής σε εμπορικές εκθέσεις του εσωτερικού ή του εξωτερικού ή συμβουλευτικές υπηρεσίες απαραίτητες για την προώθηση προϊόντων ή υπηρεσιών. Είναι επιλέξιμη δαπάνη το κόστος σύνταξης media plan, το κόστος παραγωγής προωθητικού υλικού και κατασκευή ιστοσελίδας. Δεν αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες το κόστος για τη χρήση Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας, τα έξοδα μετακίνησης, διαμονής και διατροφής. Η δαπάνη δεν μπορεί να υπερβαίνει το 5% του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού που αναγράφεται στην σύμβαση όπως ισχύει. Στόχος της δαπάνης είναι η ενίσχυση της εξωστρέφειας της επιχείρησης.
		Κατ. 9	Αμοιβές Συμβούλων.	Το κόστος εκπόνησης του Επιχειρηματικού σχεδίου καθώς και το κόστος παρακολούθησης - διοίκησης του έργου είναι επιλέξιμα μέχρι το ύψος των 1.000 ευρώ και 1.000 ευρώ αντίστοιχα.
3	Εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης ποιότητας των προϊόντων	Κατ. 2	Μηχανήματα - Εξοπλισμός	Προμήθεια - μεταφορά και εγκατάσταση νέων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού για την εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης ποιότητας των προϊόντων στα πλαίσια απόκτησης πιστοποίησης κατά ISO.

		Κατ. 5	Συστήματα αυτοματοποίησης.	Προμήθεια - μεταφορά και εγκατάσταση συστημάτων αυτοματισμού, εξοπλισμού, συσκευών, για την εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης της ποιότητας προκειμένου να πιστοποιηθούν κατά ISO.
		Κατ. 7	Πιστοποίηση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας.	Μελέτη και πιστοποίηση για την Εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης ποιότητας των προϊόντων (μέγιστο επιλέξιμο κόστος 15.000 EURO). Η δαπάνη αυτή είναι επιλέξιμη μόνον αν, κατά το στάδιο ελέγχου της επένδυσης, συνοδεύεται από το σχετικό αίτημα πιστοποίησης που έχει υποβληθεί στον αρμόδιο για την πιστοποίηση φορέα.
4	Προστασία περιβάλλοντος, περιβαλλοντικές πιστοποιήσεις και εξοικονόμηση ενέργειας.	Κατ. 1	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Κτιριακές εργασίες, ηλεκτρομηχανολογικές και ειδικές εγκαταστάσεις στους χώρους παραγωγής, αποθήκευσης, διάθεσης και διοίκησης των επιχειρήσεων που συνδέονται άμεσα είτε με εξοικονόμηση ενέργειας ή την προστασία του περιβάλλοντος (π.χ. αναβάθμιση του συστήματος κεντρικής θέρμανσης με περιβαλλοντική μέριμνα ή αντικατάσταση υαλοπινάκων με νέα υψηλής απόδοσης, αεροστεγή πλαίσια με διπλούς υαλοπίνακες, αντικατάσταση κουφωμάτων, με νέα που να πληρούν τις μέγιστες επιτρεπόμενες τιμές συντελεστών θερμοκικής διαπερατότητας ανοιγμάτων σύμφωνα με τον Κανόνα Ενεργειακής Αποδοτικότητας Κτιρίων) Δεν περιλαμβάνονται οι δαπάνες έκδοσης αδειών και οι δαπάνες επίβλεψης. Οι δαπάνες αυτής της κατηγορίας δεν μπορεί να υπερβαίνουν το 50% του επιχορηγούμενου κόστους που αναγράφεται στη σύμβαση όπως ισχύει κάθε φορά.
		Κατ. 3	Εξοπλισμός και εγκαταστάσεις προστασίας του περιβάλλοντος	Αγορά - μεταφορά - εγκατάσταση εξοπλισμού, Δημιουργία ειδικών εγκαταστάσεων, Προμήθεια - μεταφορά και εγκατάσταση συστημάτων: για την προστασία του περιβάλλοντος ήτοι εργασίες για μείωση κατανάλωσης νερού, εργασίες για την διαχείριση των υγρών & στερεών αποβλήτων, εργασίες για την μείωση αέριων ρύπων και όχλησης, περιορισμός της ρύπανσης του εδάφους, υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας, παραγωγή ενέργειας από φιλικές προς το περιβάλλον τεχνολογίες (φωτοβολταϊκά) και αποθήκευση ενέργειας, αναβάθμιση συστήματος κλιματισμού, υβριδικός αερισμός με ανεμιστήρες οροφής, μηχανικός αερισμός (free cooling), αντικατάσταση ηλεκτρικών συσκευών με νέες ενεργειακής σήμανσης A ή με δυνατότητα αξιοποίησης Φ.Α. ή ΖΝΧ.

		Κατ. 4	Εξοπλισμός και εγκαταστάσεις εξοικονόμησης ενέργειας	<p>Αγορά - μεταφορά - εγκατάσταση εξοπλισμού, Δημιουργία ειδικών εγκαταστάσεων, Προμήθεια - μεταφορά και εγκατάσταση συστημάτων: για την εξοικονόμηση ενέργειας (αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ανάκτηση απορριπτόμενης θερμότητας, εξοικονόμηση ύδατος) και μείωσης της ενεργειακής κατανάλωσης. Ενδεικτικά αναφέρονται οι ακόλουθες επιλέξιμες δαπάνες: Θερμομόνωση κτιρίων, Φυτεμένο δώμα, Αντικατάσταση παλαιού συστήματος καυστήρα / λέβητα με νέο υψηλής απόδοσης ή με σύστημα φυσικού αερίου (ο λέβητας θα πρέπει να είναι ελάχιστης ενεργειακής απόδοσης 2 αστέρων), Μόνωση δικτύων μεταφοράς συστημάτων θέρμανσης. Υβριδικά συστήματα. Βελτίωση αεροστεγανότητας. Υβριδικά συστήματα αερισμού. Εγκατάσταση ηλιακού συστήματος για την παραγωγή ζεστού νερού χρήσης ή/και θέρμανσης χώρων. Εγκατάσταση Φωτοβολταϊκών. Βιομάζα / γεωθερμία, περιβαλλοντικές πιστοποιήσεις (ISO 14001, EMAS) Εγκατάσταση συστήματος ελέγχου επιπέδων φωτισμού με αισθητήρες παρουσίας, Εγκατάσταση εξωτερικών σκιάστρων, Εγκατάσταση συστήματος ενεργειακής διαχείρισης, Αντικατάσταση εξοπλισμού γραφείου - υπηρεσιών με νέο πιστοποιημένο ενεργειακής αποδοτικότητας. Διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων καθώς και μείωση των αερίων ρύπων και της δημιουργούμενης όχλησης. Επιδοτείται επίσης κάθε δράση συμπαραγωγής για την αξιοποίηση της απορριπτόμενης θερμικής ενέργειας. Αγορά ηλεκτροκίνητων οχημάτων για χρήση εντός του χώρου της επιχείρησης. Ως επιλέξιμη επένδυση μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού, νοείται αποκλειστικά ο νέος σύγχρονος και όχι μεταχειρισμένος εξοπλισμός.</p>
--	--	--------	--	---

5	<p>Ανάπτυξη καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία.</p> <p>Ως Καινοτομία εκλαμβάνεται:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. η ανανέωση και η μεγέθυνση του εύρους των προϊόντων, των υπηρεσιών και των αγορών τους, 2. η εγκαθίδρυση νέων μεθόδων παραγωγής, προσφοράς και διανομής 3. η εισαγωγή αλλαγών στο μάνατζμεντ, <ul style="list-style-type: none"> ■ στην οργανωτική δομή, ■ στις συνθήκες εργασίας και ■ στις δεξιότητες των εργαζομένων. <p>Μπορεί να είναι, είτε:</p> <p>A «τεχνολογική καινοτομία»</p> <p>☐ Προϊόντος &</p> <p>☐ Διαδικασίας</p> <p>είτε:</p> <p>B «μη τεχνολογική</p>	Κατ. 2	Μηχανήματα - Εξοπλισμός	<p>Προμήθεια - μεταφορά και εγκατάσταση νέων σύγχρονων παραγωγικών μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, με στόχο την εφαρμογή μιας νέας ή σημαντικά βελτιωμένης διαδικασίας παραγωγής, μεθόδου παροχής και διανομής ή διαδικασίας υποστήριξης. Το αποτέλεσμα (της διαδικασίας) θα πρέπει να είναι σημαντικό σε σχέση με τον όγκο της παραγωγής, την ποιότητα των προϊόντων ή το κόστος παραγωγής και διανομής.. Η καινοτομία πρέπει να είναι νέα για την επιχείρηση. Δεν πρέπει υποχρεωτικά να είναι νέα για την αγορά ή η επιχείρηση να είναι η πρώτη που την εισήγαγε. Επιπλέον, δεν ενδιαφέρει το αν η καινοτομία αναπτύχθηκε από την ίδια ή από άλλη επιχείρηση. Οι μεταβολές καθαρά αισθητικής φύσεως δεν περιλαμβάνονται.</p>
		Κατ. 5	Συστήματα αυτοματοποίησης.	<p>Προμήθεια - μεταφορά - εγκατάσταση νέων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης με στόχο την εφαρμογή μιας νέας ή σημαντικά βελτιωμένης διαδικασίας ή μεθόδου (μέσα αποθήκευσης πρώτων υλών και προϊόντων εντός του ευρύτερου χώρου της παραγωγικής μονάδας, εξοπλισμός αποθηκευτικών χώρων, αυτοματοποιημένα συστήματα μεταφοράς προϊόντων και πρώτων υλών στους χώρους μεταφοράς και αποθήκευσης, εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών και αναβάθμιση υφιστάμενων συστημάτων τηλεπικοινωνίας περιλαμβανομένων των εφαρμογών για τηλεργασία και τηλεεκπαίδευση. Η καινοτομία πρέπει να είναι νέα για την επιχείρηση. Δεν πρέπει υποχρεωτικά να είναι νέα για την αγορά ή η επιχείρηση να είναι η πρώτη που την εισήγαγε. Επιπλέον, δεν ενδιαφέρει το αν η καινοτομία αναπτύχθηκε από την ίδια ή από άλλη επιχείρηση. Οι μεταβολές καθαρά αισθητικής φύσεως δεν περιλαμβάνονται.</p>

	<p>καινοτομία»</p> <p>☐ Οργανωτική & Διοικητική</p> <p>☐ Διαφοροποιημένες οργανωτικές δομές και επιχειρησιακές στρατηγικές</p>	Κατ. 6	Δικαιώματα τεχνογνωσίας.	<p><u>Αγορά Δικαιωμάτων τεχνογνωσίας ή και αδειών εκμετάλλευσης</u> για την εισαγωγή των καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία (οι επιλέξιμες δαπάνες δεν μπορούν να υπερβαίνουν σε ποσοστό το 10% του συνολικού επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του μηχανολογικού εξοπλισμού της επένδυσης).</p> <p>Επίσης εδώ υπάγονται Δαπάνες για «έρευνα επί συμβάσει»:</p> <p><u>1.</u> Έρευνα επί συμβάσει από νομικά πρόσωπα/ Υπεργολαβία. Για τις συμβάσεις ανάθεσης έργου σε φορείς εκτέλεσης Έρευνας & Τεχνολογικής Ανάπτυξης (ΕΤΑ), που θα δηλωθούν στην πρόταση, θα πρέπει να υποβληθούν πριν την υπογραφή της απόφασης χρηματοδότησης οι συμβάσεις έρευνας όπου θα περιγράφεται ο σκοπός, οι εργασίες που θα εκτελεστούν και θα τεκμηριώνεται το κόστος της ανάθεσης.</p> <p>Σημειώνεται ότι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δεν επιτρέπεται να δηλωθεί ως φορέας εκτέλεσης ΕΤΑ ΜμΕ που συμμετέχει στο έργο ως εταίρος. • Είναι επιλέξιμη η ανάθεση υπεργολαβίας και σε φορείς εκτός Ελλάδος, εφόσον οι παρεχόμενες υπηρεσίες χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τους σκοπούς του ερευνητικού έργου και δεν παρέχονται ή δεν μπορούν να παραχθούν με την απαιτούμενη ποιότητα από φορείς στην ελληνική επικράτεια. • Οι φορείς εκτέλεσης ΕΤΑ (δηλαδή τα ΝΠ που θα υλοποιούν την έρευνα για λογαριασμό των ΜμΕ επί συμβάσει) θα πρέπει να δηλώνονται όταν υποβάλλεται η πρόταση και να αξιολογούνται. Ιδιαίτερη αιτιολόγηση απαιτείται στην περίπτωση υπεργολαβίας σε Νομικό πρόσωπο στο εξωτερικό. <p><u>2.</u> Έρευνα επί συμβάσει από φυσικά πρόσωπα. Υπηρεσίες συμβούλων έρευνας και άλλες ανάλογες υπηρεσίες που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο για την ερευνητική δραστηριότητα ή πειραματική ανάπτυξη και δεν συνιστούν διαρκή ή περιοδική δραστηριότητα, ούτε συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης.</p> <p>Η έρευνα επί συμβάσει από φυσικό πρόσωπο του εξωτερικού που θα έλθει για ένα σύντομο χρονικό διάστημα για να παράσχει εξειδικευμένη υπηρεσία, περιλαμβανομένης της εκπαίδευσης, και η οποία δεν μπορεί να παραχθεί στο εσωτερικό της χώρας θεωρείται αγορά τεχνογνωσίας.</p>
--	--	--------	--------------------------	--

6	Εισαγωγή Τεχνολογιών Πληροφορικής	Κατ. 2	Μηχανήματα - Εξοπλισμός	Προμήθεια - μεταφορά - εγκατάσταση νέων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού πληροφορικής ήτοι ηλεκτρονικοί υπολογιστές, εξοπλισμός μηχανογράφησης και ηλεκτρονικής δικτύωσης, εφαρμογές λογισμικού ή και υπηρεσίες προσαρμογής και παραμετροποίησης έτοιμων πακέτων εφαρμογών που διατίθενται στην αγορά για την αυτοματοποίηση των διοικητικών και παραγωγικών διαδικασιών των επιχειρήσεων (MIS, EIS), εξειδικευμένα προγράμματα διαχείρισης πελατών ή προσωπικού της επιχείρησης (τύπου ERP, CRM, HRMS,).
		Κατ. 5	Συστήματα αυτοματοποίησης.	Προμήθεια - μεταφορά - εγκατάσταση νέων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης που σχετίζονται άμεσα με τις τεχνολογίες πληροφορικής και έχουν χρήση στους χώρους παραγωγής, αποθήκευσης, διάθεσης των αγαθών και στους χώρους διοίκησης της επιχείρησης (συστήματα διαχείρισης εγγράφων και υποστήριξης διαδικασιών), ανάπτυξη «ηλεκτρονικού επιχειρείν» (e-commerce)
		Κατ. 6	Δικαιώματα τεχνογνωσίας.	Αγορά Δικαιωμάτων τεχνογνωσίας ή και αδειών εκμετάλλευσης για την κατασκευή πρωτότυπης εφεύρεσης (οι επιλέξιμες δαπάνες δεν μπορούν να υπερβαίνουν σε ποσοστό το 10% του συνολικού επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του μηχανολογικού εξοπλισμού της επένδυσης).

ΠΙΝΑΚΑΣ 5 - ΕΠΕΞΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ		ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΙΔΟΥΣ ΔΑΠΑΝΩΝ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ				
1	Εκσυγχρονισμός, δημιουργία, επέκταση αποπεράρωση κτιρίων και εγκαταστάσεων τουριστικών καταλυμάτων .	Κατ. 1	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Οικοδομικές εργασίες, ηλεκτρομηχανολογικές και ειδικές εγκαταστάσεις και εξοπλισμός των τουριστικών καταλυμάτων, διαμόρφωση, βελτίωση και αναβάθμιση περιβάλλοντος χώρου (πλακοστρώσεις, περιτοιχίσεις, βαθμίδες, δέντροφυτεύσεις και κηποτεχνικές διαμορφώσεις κλπ.), κατασκευή ή εκσυγχρονισμός χώρων για τον εμπλουτισμό των παρεχομένων υπηρεσιών (π.χ. αθλητικές εγκαταστάσεις, παιδικές χαρές, αίθουσες πολλαπλών χρήσεων).Δεν περιλαμβάνονται οι δαπάνες έκδοσης αδειών και οι δαπάνες επίβλεψης. Οι δαπάνες αυτής της κατηγορίας μπορούν να ανέλθουν έως το 100% του επιχορηγούμενου κόστους που αναγράφεται στη σύμβαση όπως ισχύει κάθε φορά.
		Κατ. 5	Συστήματα αυτοματοποίησης.	Προμήθεια – μεταφορά και εγκατάσταση νέων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης που σχετίζονται με την κτιριακή υποδομή ήτοι: κλειστά συστήματα παρακολούθησης (κάμερες), ηλεκτρονικές κλειδαριές, συστήματα τηλεχειρισμού, συστήματα ηλεκτρονικού χειρισμού φωτισμού και κλειδαριών (κάρτες), συστήματα αυτόματης λειτουργίας των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, κεντρικό σύστημα μετάδοσης ήχου και εικόνας, πολυμέσα κ.λ.π.).
2	Εκσυγχρονισμός, αναβάθμιση υπηρεσιών και διοικητικών διαδικασιών της επιχείρησης.	Κατ. 2	Μηχανήματα - Εξοπλισμός	Προμήθεια - μεταφορά και εγκατάσταση νέου σύγχρονου ξενοδοχειακού (έπιπλα και λοιπός ξενοδοχειακός εξοπλισμός) και λοιπού εξοπλισμού.

		Κατ. 5	Συστήματα αυτοματοποίησης.	Προμήθεια – μεταφορά και εγκατάσταση νέων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης που δεν σχετίζονται με την κτιριακή υποδομή (κλειστά συστήματα παρακολούθησης (κάμερες), ηλεκτρονικές κλειδαριές, συστήματα τηλεχειρισμού, συστήματα ηλεκτρονικού χειρισμού φωτισμού και κλειδαριών (κάρτες), συστήματα αυτόματης λειτουργίας των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, κεντρικό σύστημα μετάδοσης ήχου και εικόνας, info kiosk, πολυμέσα, εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών και αναβάθμιση υφιστάμενων συστημάτων τηλεπικοινωνίας, τηλεφωνικά κέντρα, δίκτυο ISDN, συστήματα και συσκευές ασύρματης επικοινωνίας, κλπ.).
		Κατ. 8	Προβολή - Προώθηση	Δαπάνες συμμετοχής σε εκθέσεις του εσωτερικού ή του εξωτερικού ή συμβουλευτικές υπηρεσίες απαραίτητες για την προώθηση προϊόντων ή υπηρεσιών. Είναι επιλέξιμη δαπάνη το κόστος σύνταξης media plan, το κόστος παραγωγής προωθητικού υλικού και κατασκευή ιστοσελίδας. Δεν αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες το κόστος για τη χρήση Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας, τα έξοδα μετακίνησης, διαμονής και διατροφής. Η δαπάνη δεν μπορεί να υπερβαίνει το 5% του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού που αναγράφεται στην σύμβαση όπως ισχύει. Στόχος της δαπάνης είναι η ενίσχυση της εξωστρέφειας της επιχείρησης.
		Κατ. 9	Αμοιβές Συμβούλων.	Το κόστος εκπόνησης του Επιχειρηματικού σχεδίου καθώς και το κόστος παρακολούθησης – διοίκησης του έργου είναι επιλέξιμα μέχρι το ύψος των 1.000 ευρώ και 1.000 ευρώ αντίστοιχα.
3	Εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης ποιότητας των υπηρεσιών.	Κατ. 2	Μηχανήματα - εξοπλισμός	Προμήθεια - μεταφορά και εγκατάσταση νέου σύγχρονου ξενοδοχειακού εξοπλισμού (έπιπλα και λοιπός ξενοδοχειακός εξοπλισμός) για την εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης ποιότητας των υπηρεσιών.
		Κατ. 5	Συστήματα αυτοματοποίησης	Προμήθεια - μεταφορά και εγκατάσταση συστημάτων αυτοματισμού, εξοπλισμού, συσκευών για την εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.
		Κατ.7	Πιστοποίηση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας	Μελέτη και πιστοποίηση για την Εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης ποιότητας με μέγιστο επιλέξιμο κόστος 15.000 Ευρώ. Η δαπάνη αυτές είναι επιλέξιμες μόνον αν, κατά το στάδιο ελέγχου της επένδυσης, συνοδεύεται από το σχετικό αίτημα πιστοποίησης που έχει υποβληθεί στον αρμόδιο φορέα. <u>Ειδικά η δαπάνη για το</u>

				<u>σήμα πιστοποίησης «Q Label» καταχωρείται στην ενέργεια #5 «καινοτομία»</u>
4	Προστασία περιβάλλοντος, περιβαλλοντικές πιστοποιήσεις και εξοικονόμηση ενέργειας.	Κατ. 1	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Οικοδομικές εργασίες, ηλεκτρομηχανολογικές και ειδικές εγκαταστάσεις και εξοπλισμός των τουριστικών καταλυμάτων, διαμόρφωση, βελτίωση και αναβάθμιση περιβάλλοντος χώρου που συνδέονται άμεσα είτε με εξοικονόμηση ενέργειας ή την προστασία του περιβάλλοντος (π.χ. αναβάθμιση του συστήματος κεντρικής θέρμανσης με περιβαλλοντική μέριμνα ή αντικατάσταση υαλοπινάκων με νέα υψηλής απόδοσης, αεροστεγή πλαίσια με διπλούς υαλοπίνακες, αντικατάσταση κουφωμάτων, με νέα που να πληρούν τις μέγιστες επιτρεπόμενες τιμές συντελεστών θερμικής διαπερατότητας ανοιγμάτων σύμφωνα με τον Κανόνα Ενεργειακής Αποδοτικότητας Κτιρίων) Δεν περιλαμβάνονται οι δαπάνες έκδοσης αδειών και οι δαπάνες επίβλεψης. . Οι δαπάνες αυτής της κατηγορίας μπορούν να ανέλθουν έως το 100% του επιχορηγούμενου κόστους που αναγράφεται στη σύμβαση όπως ισχύει κάθε φορά.
		Κατ. 3	Εξοπλισμός και εγκαταστάσεις προστασίας του περιβάλλοντος	Αγορά - μεταφορά - εγκατάσταση εξοπλισμού, Δημιουργία ειδικών εγκαταστάσεων, Προμήθεια - μεταφορά και εγκατάσταση συστημάτων: για την προστασία του περιβάλλοντος ήτοι εργασίες για μείωση κατανάλωσης νερού, εργασίες για την διαχείριση των υγρών & στερεών αποβλήτων, περιορισμός της ρύπανσης του εδάφους, υπεδάφους, των υδάτων, παραγωγή ενέργειας από φιλικές προς το περιβάλλον τεχνολογίες και αποθήκευση ενέργειας, αναβάθμιση του συστήματος κεντρικής θέρμανσης, αναβάθμιση συστήματος κλιματισμού, υβριδικός αερισμός με ανεμιστήρες οροφής, μηχανικός αερισμός (free cooling), αντικατάσταση ηλεκτρικών συσκευών με νέες ενεργειακής σήμανσης Α ή με δυνατότητα αξιοποίησης Φ.Α. ή ΖΝΧ.
		Κατ. 4	Εξοπλισμός και εγκαταστάσεις εξοικονόμησης ενέργειας	Αγορά - μεταφορά - εγκατάσταση εξοπλισμού, Δημιουργία ειδικών εγκαταστάσεων, Προμήθεια - μεταφορά και εγκατάσταση συστημάτων: για την εξοικονόμηση ενέργειας (αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ανάκτηση απορριπτόμενης θερμότητας, εξοικονόμηση ύδατος) και μείωσης της ενεργειακής κατανάλωσης. Ενδεικτικά αναφέρονται οι ακόλουθες επιλέξιμες δαπάνες: Αντικατάσταση υαλοπινάκων με νέα υψηλής απόδοσης,

				<p>αεροστεγή πλαίσια με διπλούς υαλοπίνακες. Αντικατάσταση κουφωμάτων, με νέα που να πληρούν τις μέγιστες επιτρεπόμενες τιμές συντελεστών θερμικής διαπερατότητας ανοιγμάτων σύμφωνα με τον Κανόνα Ενεργειακής Αποδοτικότητας Κτιρίων (KEAK), Θερμομόνωση κτιρίων, Φυτεμένο δώμα, Αντικατάσταση παλαιού συστήματος καυστήρα / λέβητα με νέο υψηλής απόδοσης ή με σύστημα φυσικού αερίου (ο λέβητας θα πρέπει να είναι ελάχιστης ενεργειακής απόδοσης 2 αστέρων), Μόνωση δικτύων μεταφοράς συστημάτων θέρμανσης. Υβριδικά συστήματα. Βελτίωση αεροστεγανότητας. Υβριδικά συστήματα αερισμού. Εγκατάσταση ηλιακού συστήματος για την παραγωγή ζεστού νερού χρήσης ή/και θέρμανσης χώρων. Εγκατάσταση Φωτοβολταϊκών. Βιομάζα / γεωθερμία, περιβαλλοντικές πιστοποιήσεις (ISO 14001, EMAS) Εγκατάσταση συστήματος ελέγχου επιπέδων φωτισμού με αισθητήρες παρουσίας, Εγκατάσταση εξωτερικών σκιάστρων, Εγκατάσταση συστήματος ενεργειακής διαχείρισης, Αντικατάσταση εξοπλισμού γραφείου – υπηρεσιών με νέο πιστοποιημένο ενεργειακής αποδοτικότητας. Διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων καθώς και μείωση των αερίων ρύπων και της δημιουργούμενης όχλησης. Επιδοτείται επίσης κάθε δράση συμπαραγωγής για την αξιοποίηση της απορριπτόμενης θερμικής ενέργειας. Αγορά ηλεκτροκίνητων οχημάτων για χρήση εντός του χώρου της επιχείρησης. Ως επιλέξιμη επένδυση μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού, νοείται αποκλειστικά ο νέος σύγχρονος και όχι μεταχειρισμένος εξοπλισμός.</p>
5	<p>Ανάπτυξη καινοτομιών στις παρεχόμενες υπηρεσίες</p> <p>Ως Καινοτομία εκλαμβάνεται:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. η ανανέωση και η μεγέθυνση του εύρους των παρεχόμενων υπηρεσιών, 2. η εγκαθίδρυση νέων μεθόδων παραγωγής, προσφοράς και διανομής 	Κατ. 2	Μηχανήματα - εξοπλισμός	<p>Προμήθεια - μεταφορά και εγκατάσταση νέων σύγχρονων μηχανημάτων και εξοπλισμού σύγχρονης τεχνολογίας για την ανάπτυξη καινοτομιών (ανάπτυξη και διαχείριση ειδικών μορφών τουρισμού, info kiosk, πολυμέσα κ.λπ.). Το αποτέλεσμα θα πρέπει να είναι σημαντικό σε σχέση με την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών. Η καινοτομία πρέπει να είναι νέα για την επιχείρηση. Δεν πρέπει υποχρεωτικά να είναι νέα για την αγορά ή η επιχείρηση να είναι η πρώτη που την εισήγαγε. Επιπλέον, δεν ενδιαφέρει το αν η καινοτομία αναπτύχθηκε από την ίδια ή από άλλη επιχείρηση. Οι μεταβολές καθαρά αισθητικής φύσεως δεν περιλαμβάνονται.</p>

<p>3. η εισαγωγή αλλαγών στο μάνατζμεντ,</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ στην οργανωτική δομή, ■ στις συνθήκες εργασίας και ■ στις δεξιότητες των εργαζομένων. <p>Μπορεί να είναι, είτε:</p> <p>A «τεχνολογική καινοτομία»</p> <p>☐ Προϊόντος & ☐ Διαδικασίας</p> <p>είτε:</p> <p>B «μη τεχνολογική καινοτομία»</p> <p>☐ Οργανωτική & Διοικητική</p> <p>☐ Διαφοροποιημένες οργανωτικές δομές και επιχειρησιακές στρατηγικές.</p>	Κατ. 5	Συστήματα αυτοματοποίησης	<p>Προμήθεια - μεταφορά - εγκατάσταση νέων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης με στόχο την εφαρμογή μιας νέας ή σημαντικά βελτιωμένης διαδικασίας ή μεθόδου. Η καινοτομία πρέπει να είναι νέα για την επιχείρηση. Δεν πρέπει υποχρεωτικά να είναι νέα για την αγορά ή η επιχείρηση να είναι η πρώτη που την εισήγαγε. Επιπλέον, δεν ενδιαφέρει το αν η καινοτομία αναπτύχθηκε από την ίδια ή από άλλη επιχείρηση. Οι μεταβολές καθαρά αισθητικής φύσεως δεν περιλαμβάνονται.</p>
	Κατ. 6	Δικαιώματα τεχνογνωσίας	<p><u>Αγορά Δικαιωμάτων τεχνογνωσίας ή και αδειών εκμετάλλευσης</u> για την εισαγωγή των καινοτομιών στις παρεχόμενες υπηρεσίες (οι επιλέξιμες δαπάνες δεν μπορούν να υπερβαίνουν σε ποσοστό το 10% του συνολικού επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του μηχανολογικού εξοπλισμού της επένδυσης).</p> <p>Επίσης εδώ υπάγονται Δαπάνες για «έρευνα επί συμβάσει»:</p> <p><u>3.</u> Έρευνα επί συμβάσει από νομικά πρόσωπα/ Υπεργολαβία. Για τις συμβάσεις ανάθεσης έργου σε φορείς εκτέλεσης Έρευνας & Τεχνολογικής Ανάπτυξης (ΕΤΑ), που θα δηλωθούν στην πρόταση, θα πρέπει να υποβληθούν πριν την υπογραφή της απόφασης χρηματοδότησης οι συμβάσεις έρευνας όπου θα περιγράφεται ο σκοπός, οι εργασίες που θα εκτελεστούν και θα τεκμηριώνεται το κόστος της ανάθεσης.</p>

Σημειώνεται ότι:

- Δεν επιτρέπεται να δηλωθεί ως φορέας εκτέλεσης ΕΤΑ ΜμΕ που συμμετέχει στο έργο ως εταίρος.
- Είναι επιλέξιμη η ανάθεση υπεργολαβίας και σε φορείς εκτός Ελλάδος, εφόσον οι παρεχόμενες υπηρεσίες χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τους σκοπούς του ερευνητικού έργου και δεν παρέχονται ή δεν μπορούν να παραχθούν με την απαιτούμενη ποιότητα από

				<p>πρόσωπο στο εξωτερικό.</p> <p><u>4.</u> Έρευνα επί συμβάσει από φυσικά πρόσωπα. Υπηρεσίες συμβούλων έρευνας και άλλες ανάλογες υπηρεσίες που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο για την ερευνητική δραστηριότητα ή πειραματική ανάπτυξη και δεν συνιστούν διαρκή ή περιοδική δραστηριότητα, ούτε συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης.</p> <p>Η έρευνα επί συμβάσει από φυσικό πρόσωπο του εξωτερικού που θα έλθει για ένα σύντομο χρονικό διάστημα για να παράσχει εξειδικευμένη υπηρεσία, περιλαμβανομένης της εκπαίδευσης, και η οποία δεν μπορεί να παραχθεί στο εσωτερικό της χώρας θεωρείται αγορά τεχνογνωσίας.</p>
		Κατ.7	Πιστοποίηση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας	<p>Διαδικασία πιστοποίησης για την Εφαρμογή του συστήματος διασφάλισης ποιότητας: "Σήμα Ποιότητας Q για τον Τουρισμό (Q label). Η δαπάνη αυτή είναι επιλέξιμη μέχρι του ποσού των 8.000€ και μόνον αν κατά το στάδιο ελέγχου της επένδυσης, συνοδεύεται από τη σχετική βεβαίωση του αρμόδιου φορέα. Ενδεικτικές δαπάνες για : σύμβουλο εκπαίδευσης, οργάνωση εκπαιδευτικού έργου, υλοποίηση εκπαίδευσης, διαδικασίες μελέτης και αξιολόγησης ερωτηματολογίων, κ.α.</p>
6	Εισαγωγή Τεχνολογιών Πληροφορικής.	Κατ. 2	Μηχανήματα - εξοπλισμός	<p>Προμήθεια - μεταφορά - εγκατάσταση νέων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού πληροφορικής ήτοι ηλεκτρονικοί υπολογιστές, εξοπλισμός μηχανογράφησης και ηλεκτρονικής δικτύωσης, εφαρμογές λογισμικού ή και υπηρεσίες προσαρμογής και παραμετροποίησης έτοιμων πακέτων εφαρμογών που διατίθενται στην αγορά για την αυτοματοποίηση των διοικητικών και παραγωγικών διαδικασιών των επιχειρήσεων (MIS, EIS), εξειδικευμένα προγράμματα διαχείρισης πελατών ή προσωπικού της επιχείρησης (τύπου ERP, CRM, HRMS,).</p>
		Κατ. 5	Συστήματα αυτοματοποίησης	<p>Προμήθεια - μεταφορά - εγκατάσταση νέων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης που σχετίζονται άμεσα με τις τεχνολογίες πληροφορικής και έχουν χρήση στους χώρους παραγωγής, αποθήκευσης, διάθεσης των αγαθών και στους χώρους διοίκησης της επιχείρησης (συστήματα διαχείρισης εγγράφων και υποστήριξης διαδικασιών), ανάπτυξη «ηλεκτρονικού επιχειρείν» (e-</p>

				commerce)
		Κατ. 6	Δικαιώματα τεχνογνωσίας	Αγορά Δικαιωμάτων τεχνογνωσίας ή και αδειών εκμετάλλευσης για την κατασκευή πρωτότυπης εφεύρεσης (οι επιλέξιμες δαπάνες δεν μπορούν να υπερβαίνουν σε ποσοστό το 10% του συνολικού επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του μηχανολογικού εξοπλισμού της επένδυσης).

ΠΙΝΑΚΑΣ 5 - ΕΠΕΞΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ				
ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ		ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΙΔΟΥΣ ΔΑΠΑΝΩΝ
ΕΜΠΟΡΙΟ				
1	Δημιουργία, επέκταση, αποπεράτωση, εκσυγχρονισμός χώρων διοίκησης και ανάπτυξης εργασιών της επιχείρησης	Κατ. 1	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Κτιριακές εργασίες διαμόρφωσης χώρων, ηλεκτρομηχανολογικές και ειδικές εγκαταστάσεις στους χώρους διοίκησης, λειτουργίας, διάθεσης των εμπορευμάτων και ανάπτυξης εργασιών των επιχειρήσεων. Οι παρεμβάσεις για τη βελτίωση, αναβάθμιση και διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου περιλαμβάνονται στις επιλέξιμες δαπάνες. Δεν περιλαμβάνονται οι δαπάνες έκδοσης αδειών και οι δαπάνες επίβλεψης. Οι δαπάνες αυτής της κατηγορίας δεν μπορεί να υπερβαίνουν το 50% του συνολικού κόστους που αναγράφεται στη σύμβαση όπως ισχύει κάθε φορά.
		Κατ. 5	Συστήματα αυτοματοποίησης	Προμήθεια - μεταφορά και εγκατάσταση νέων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης που σχετίζεται με κτιριακή υποδομή ήτοι: μέσα αποθήκευσης εμπορευμάτων εντός του ευρύτερου χώρου της επιχείρησης, εξοπλισμός αποθηκευτικών χώρων, αυτοματοποιημένα συστήματα μεταφοράς των εμπορευμάτων στους

				χώρους αποθήκευσης, αναβάθμιση υφιστάμενων συστημάτων, οποιασδήποτε μορφή σύστημα αυτοματοποίησης που σχετίζεται με κτιριακή υποδομή.
2	Εξορθολογισμός, εκσυγχρονισμός υπηρεσιών, λειτουργιών και διοικητικών διαδικασιών της επιχείρησης.	Κατ. 2	Μηχανήματα - εξοπλισμός	Προμήθεια - μεταφορά - εγκατάσταση νέων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού που εξυπηρετούν την αποθήκευση, διάθεση των εμπορευμάτων και την λειτουργία της επιχείρησης (συμπεριλαμβανομένων και των χώρων διοίκησης), προμήθεια μεταφορικών μέσων διακίνησης των εμπορευμάτων εντός του χώρου της επιχείρησης.
		Κατ. 5	Συστήματα αυτοματοποίησης	Προμήθεια - μεταφορά - εγκατάσταση νέων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης που δεν σχετίζονται με κτιριακή υποδομή (μέσα αποθήκευσης των εμπορευμάτων εντός του ευρύτερου χώρου της επιχείρησης, εξοπλισμός αποθηκευτικών χώρων, αυτοματοποιημένα συστήματα μεταφοράς εμπορευμάτων, μηχανές γραφείου, εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών και αναβάθμιση υφιστάμενων συστημάτων τηλεπικοινωνίας, τηλεφωνικά κέντρα κ.ο.κ.).
		Κατ. 8	Προβολή - Προώθηση	Δαπάνες συμμετοχής σε εμπορικές εκθέσεις του εσωτερικού ή του εξωτερικού ή συμβουλευτικές υπηρεσίες απαραίτητες για την προώθηση των πωλήσεων. Είναι επιλέξιμη δαπάνη το κόστος σύνταξης media plan, το κόστος παραγωγής προωθητικού υλικού και κατασκευή ιστοσελίδας. Δεν αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες το κόστος για τη χρήση Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας, τα έξοδα μετακίνησης, διαμονής και διατροφής. Η δαπάνη δεν μπορεί να υπερβαίνει το 5% του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού που αναγράφεται στην σύμβαση όπως ισχύει. Στόχος της δαπάνης είναι η ενίσχυση της εξωστρέφειας της επιχείρησης.
		Κατ. 9	Αμοιβές Συμβούλων.	Το κόστος εκπόνησης του Επιχειρηματικού σχεδίου καθώς και το κόστος παρακολούθησης – διοίκησης του έργου είναι επιλέξιμα μέχρι το ύψος των 1.000 ευρώ και 1.000 ευρώ αντίστοιχα.
3	Εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης ποιότητας της εμπορικής δραστηριότητας.	Κατ. 2	Μηχανήματα - εξοπλισμός	Προμήθεια - μεταφορά και εγκατάσταση νέων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού για την εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης ποιότητας των προϊόντων στα πλαίσια απόκτησης πιστοποίησης κατά ISO.
		Κατ. 5	Συστήματα αυτοματοποίησης	Προμήθεια - μεταφορά και εγκατάσταση συστημάτων αυτοματισμού, εξοπλισμού, συσκευών, για την εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης της ποιότητας προκειμένου να πιστοποιηθούν κατά ISO.

		Κατ. 7	Πιστοποίηση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας	Μελέτη και πιστοποίηση για την Εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης ποιότητας των προϊόντων (μέγιστο επιλέξιμο κόστος 15.000 EURO). Η δαπάνη αυτή είναι επιλέξιμη μόνον αν, κατά το στάδιο ελέγχου της επένδυσης, συνοδεύεται από το σχετικό αίτημα πιστοποίησης που έχει υποβληθεί στον αρμόδιο για την πιστοποίηση φορέα.
4	Προστασία περιβάλλοντος, περιβαλλοντικές πιστοποιήσεις και εξοικονόμηση ενέργειας.	Κατ. 1	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Οικοδομικές εργασίες, ηλεκτρομηχανολογικές και ειδικές εγκαταστάσεις και εξοπλισμός των χώρων ανάπτυξης της εμπορικής δραστηριότητας, διαμόρφωση, βελτίωση και αναβάθμιση περιβάλλοντος χώρου που συνδέονται άμεσα είτε με εξοικονόμηση ενέργειας ή την προστασία του περιβάλλοντος (π.χ. αναβάθμιση του συστήματος κεντρικής θέρμανσης με περιβαλλοντική μέριμνα ή αντικατάσταση υαλοπινάκων με νέα υψηλής απόδοσης, αεροστεγή πλαίσια με διπλούς υαλοπίνακες, αντικατάσταση κουφωμάτων, με νέα που να πληρούν τις μέγιστες επιτρεπόμενες τιμές συντελεστών θερμικής διαπερατότητας ανοιγμάτων σύμφωνα με τον Κανόνα Ενεργειακής Αποδοτικότητας Κτιρίων) Δεν περιλαμβάνονται οι δαπάνες έκδοσης αδειών και οι δαπάνες επίβλεψης. Οι δαπάνες αυτής της κατηγορίας δεν μπορεί να υπερβαίνουν το 50% του επιχορηγούμενου κόστους που αναγράφεται στη σύμβαση όπως ισχύει κάθε φορά.
		Κατ. 3	Εξοπλισμός και εγκαταστάσεις προστασίας του περιβάλλοντος	Αγορά - μεταφορά - εγκατάσταση εξοπλισμού, Δημιουργία ειδικών εγκαταστάσεων, Προμήθεια - μεταφορά και εγκατάσταση συστημάτων: για την προστασία του περιβάλλοντος ήτοι εργασίες για μείωση κατανάλωσης νερού, εργασίες για την διαχείριση των υγρών & στερεών αποβλήτων, εργασίες για την μείωση αέριων ρύπων και όχλησης, περιορισμός της ρύπανσης του εδάφους, υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας, παραγωγή ενέργειας από φιλικές προς το περιβάλλον τεχνολογίες και αποθήκευση ενέργειας, αναβάθμιση συστήματος κλιματισμού, υβριδικός αερισμός με ανεμιστήρες οροφής, μηχανικός αερισμός (free cooling), αντικατάσταση ηλεκτρικών συσκευών με νέες ενεργειακής σήμανσης Α ή με δυνατότητα αξιοποίησης Φ.Α. ή ΖΝΧ.

		Κατ. 4	Εξοπλισμός και εγκαταστάσεις εξοικονόμησης ενέργειας	<p>Αγορά - μεταφορά - εγκατάσταση εξοπλισμού, Δημιουργία ειδικών εγκαταστάσεων, Προμήθεια - μεταφορά και εγκατάσταση συστημάτων: για την εξοικονόμηση ενέργειας (αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ανάκτηση απορριπτόμενης θερμότητας, εξοικονόμηση ύδατος) και μείωσης της ενεργειακής κατανάλωσης. Ενδεικτικά αναφέρονται οι ακόλουθες επιλέξιμες δαπάνες: Θερμομόνωση κτιρίων, Φυτεμένο δώμα, Αντικατάσταση παλαιού συστήματος καυστήρα / λέβητα με νέο υψηλής απόδοσης ή με σύστημα φυσικού αερίου (ο λέβητας θα πρέπει να είναι ελάχιστης ενεργειακής απόδοσης 2 αστέρων), Μόνωση δικτύων μεταφοράς συστημάτων θέρμανσης. Υβριδικά συστήματα. Βελτίωση αεροστεγανότητας. Υβριδικά συστήματα αερισμού. Εγκατάσταση ηλιακού συστήματος για την παραγωγή ζεστού νερού χρήσης ή/και θέρμανσης χώρων. Εγκατάσταση Φωτοβολταϊκών. Βιομάζα / γεωθερμία, περιβαλλοντικές πιστοποιήσεις (ISO 14001, EMAS) Εγκατάσταση συστήματος ελέγχου επιπέδων φωτισμού με αισθητήρες παρουσίας, Εγκατάσταση εξωτερικών σκιάστρων, Εγκατάσταση συστήματος ενεργειακής διαχείρισης, Αντικατάσταση εξοπλισμού γραφείου – υπηρεσιών με νέο πιστοποιημένο ενεργειακής αποδοτικότητας. Διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων καθώς και μείωση των αερίων ρύπων και της δημιουργούμενης όχλησης. Επιδοτείται επίσης κάθε δράση συμπαραγωγής για την αξιοποίηση της απορριπτόμενης θερμικής ενέργειας. Αγορά ηλεκτροκίνητων οχημάτων για χρήση εντός του χώρου της επιχείρησης. Ως επιλέξιμη επένδυση μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού, νοείται αποκλειστικά ο νέος σύγχρονος και όχι μεταχειρισμένος εξοπλισμός.</p>
5	<p>Ανάπτυξη καινοτομιών σχετικά με την εμπορική δραστηριότητα.</p> <p>Ως Καινοτομία εκλαμβάνεται:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. η ανανέωση και η μεγέθυνση του εύρους των εμπορευμάτων και των αγορών τους, 2. η εγκαθίδρυση νέων μεθόδων προσφοράς και διανομής 	Κατ. 2	Μηχανήματα – εξοπλισμός	<p>Προμήθεια - μεταφορά και εγκατάσταση νέων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, με στόχο την εφαρμογή μιας νέας ή σημαντικά βελτιωμένης μεθόδου εμπορίας και διανομής ή διαδικασίας υποστήριξης. Το αποτέλεσμα (της διαδικασίας) θα πρέπει να είναι σημαντικό σε σχέση με τον όγκο της παραγωγής, την ποιότητα των προϊόντων ή το κόστος παραγωγής και διανομής.. Η καινοτομία πρέπει να είναι νέα για την επιχείρηση. Δεν πρέπει υποχρεωτικά να είναι νέα για την αγορά ή η επιχείρηση να είναι η πρώτη που την εισήγαγε. Επιπλέον, δεν ενδιαφέρει το αν η καινοτομία αναπτύχθηκε από την ίδια ή από άλλη επιχείρηση. Οι μεταβολές καθαρά αισθητικής φύσεως δεν περιλαμβάνονται.</p>

<p>3. η εισαγωγή αλλαγών στο μάνατζμεντ,</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ στην οργανωτική δομή, ■ στις συνθήκες εργασίας και ■ στις δεξιότητες των εργαζομένων. <p>Μπορεί να είναι, είτε:</p> <p>A «τεχνολογική καινοτομία»</p> <p style="text-align: center;">☐ Διαδικασίας</p> <p>είτε:</p> <p>B «μη τεχνολογική καινοτομία»</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Οργανωτική & Διοικητική ☐ Διαφοροποιημένες οργανωτικές δομές και επιχειρησιακές στρατηγικές 	Κατ. 5	Συστήματα αυτοματοποίησης	<p>Προμήθεια - μεταφορά - εγκατάσταση νέων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης με στόχο την εφαρμογή μιας νέας ή σημαντικά βελτιωμένης διαδικασίας ή μεθόδου (μέσα αποθήκευσης εμπορευμάτων εντός του ευρύτερου χώρου της παραγωγικής μονάδας, εξοπλισμός αποθηκευτικών χώρων, αυτοματοποιημένα συστήματα μεταφοράς εμπορευμάτων στους χώρους μεταφοράς και αποθήκευσης, εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών και αναβάθμιση υφιστάμενων συστημάτων τηλεπικοινωνίας περιλαμβανομένων των εφαρμογών για τηλεργασία και τηλεεκπαίδευση. Η καινοτομία πρέπει να είναι νέα για την επιχείρηση. Δεν πρέπει υποχρεωτικά να είναι νέα για την αγορά ή η επιχείρηση να είναι η πρώτη που την εισήγαγε. Επιπλέον, δεν ενδιαφέρει το αν η καινοτομία αναπτύχθηκε από την ίδια ή από άλλη επιχείρηση. Οι μεταβολές καθαρά αισθητικής φύσεως δεν περιλαμβάνονται.</p>
	Κατ. 6	Δικαιώματα τεχνογνωσίας	<p><u>Αγορά Δικαιωμάτων τεχνογνωσίας ή και αδειών εκμετάλλευσης</u> για την εισαγωγή των καινοτομιών στην εμπορική δραστηριότητα (οι επιλέξιμες δαπάνες δεν μπορούν να υπερβαίνουν σε ποσοστό το 10% του συνολικού επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του μηχανολογικού εξοπλισμού της επένδυσης).</p> <p>Επίσης εδώ υπάγονται Δαπάνες για «έρευνα επί συμβάσει»:</p> <p><u>5.</u> Έρευνα επί συμβάσει από νομικά πρόσωπα/ Υπεργολαβία. Για τις συμβάσεις ανάθεσης έργου σε φορείς εκτέλεσης Έρευνας & Τεχνολογικής Ανάπτυξης (ΕΤΑ), που θα δηλωθούν στην πρόταση, θα πρέπει να υποβληθούν πριν την υπογραφή της απόφασης χρηματοδότησης οι συμβάσεις έρευνας όπου θα περιγράφεται ο σκοπός, οι εργασίες που θα εκτελεστούν και θα τεκμηριώνεται το κόστος της ανάθεσης.</p> <p>Σημειώνεται ότι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δεν επιτρέπεται να δηλωθεί ως φορέας εκτέλεσης ΕΤΑ ΜμΕ που συμμετέχει στο έργο ως εταίρος. • Είναι επιλέξιμη η ανάθεση υπεργολαβίας και σε φορείς εκτός Ελλάδος, εφόσον οι παρεχόμενες υπηρεσίες χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τους σκοπούς του ερευνητικού έργου και δεν παρέχονται ή δεν μπορούν να παραχθούν με την απαιτούμενη ποιότητα από φορείς στην ελληνική επικράτεια. • Οι φορείς εκτέλεσης ΕΤΑ (δηλαδή τα ΝΠ που θα υλοποιούν την έρευνα για λογαριασμό των ΜμΕ επί συμβάσει) θα πρέπει να δηλώνονται όταν υποβάλλεται η

				<p>πρόταση και να αξιολογούνται. Ιδιαίτερη αιτιολόγηση απαιτείται στην περίπτωση υπεργολαβίας σε Νομικό πρόσωπο στο εξωτερικό.</p> <p><u>6.</u> Έρευνα επί συμβάσει από φυσικά πρόσωπα. Υπηρεσίες συμβούλων έρευνας και άλλες ανάλογες υπηρεσίες που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο για την ερευνητική δραστηριότητα ή πειραματική ανάπτυξη και δεν συνιστούν διαρκή ή περιοδική δραστηριότητα, ούτε συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης.</p> <p>Η έρευνα επί συμβάσει από φυσικό πρόσωπο του εξωτερικού που θα έλθει για ένα σύντομο χρονικό διάστημα για να παράσχει εξειδικευμένη υπηρεσία, περιλαμβανομένης της εκπαίδευσης, και η οποία δεν μπορεί να παραχθεί στο εσωτερικό της χώρας θεωρείται αγορά τεχνογνωσίας.</p>
6	Εισαγωγή Τεχνολογιών Πληροφορικής.	Κατ. 2	Μηχανήματα - Εξοπλισμός	<p>Προμήθεια - μεταφορά - εγκατάσταση νέων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού πληροφορικής ήτοι ηλεκτρονικοί υπολογιστές, εξοπλισμός μηχανογράφησης, και ηλεκτρονικής δικτύωσης, εφαρμογές λογισμικού ή αναβάθμιση υφιστάμενων συστημάτων λογισμικού για την αυτοματοποίηση των διοικητικών και παραγωγικών διαδικασιών των επιχειρήσεων, εξειδικευμένα προγράμματα διαχείρισης πελατών ή προσωπικού της επιχείρησης (τύπου ERP, CRM).</p>
		Κατ. 5	Συστήματα αυτοματοποίησης	<p>Προμήθεια - μεταφορά - εγκατάσταση νέων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης που σχετίζονται άμεσα με τις τεχνολογίες πληροφορικής και έχουν χρήση στους χώρους αποθήκευσης, διάθεσης των αγαθών και στους χώρους διοίκησης της επιχείρησης.</p>
		Κατ. 6	Δικαιώματα τεχνογνωσίας	<p>Αγορά Δικαιωμάτων τεχνογνωσίας ή και αδειών εκμετάλλευσης για την κατασκευή πρωτότυπης εφεύρεσης (οι επιλέξιμες δαπάνες δεν μπορούν να υπερβαίνουν σε ποσοστό το 10% του συνολικού επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του μηχανολογικού εξοπλισμού της επένδυσης).</p>

**ΠΙΝΑΚΑΣ 5 - ΕΠΕΞΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ**

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ		ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΙΔΟΥΣ ΔΑΠΑΝΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ				
1	Δημιουργία, επέκταση, αποπεράτωση, εκσυγχρονισμός χώρων διοίκησης και ανάπτυξης εργασιών της επιχείρησης.	Κατ. 1	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Κτιριακές εργασίες, ηλεκτρομηχανολογικές και ειδικές εγκαταστάσεις στους χώρους διοίκησης και ανάπτυξη των εργασιών των επιχειρήσεων. Οι παρεμβάσεις για τη βελτίωση, αναβάθμιση και διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου περιλαμβάνονται στις επιλέξιμες εργασίες. Δεν περιλαμβάνονται οι δαπάνες έκδοσης αδειών και οι δαπάνες επίβλεψης. Οι δαπάνες αυτής της κατηγορίας δεν μπορεί να υπερβαίνουν το 50% του επιχορηγούμενου κόστους που αναγράφεται στη σύμβαση όπως ισχύει κάθε φορά.
		Κατ. 5	Συστήματα αυτοματοποίησης	Προμήθεια - μεταφορά και εγκατάσταση νέων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης που σχετίζεται με κτιριακή υποδομή ήτοι: μέσα αποθήκευσης εντός του ευρύτερου χώρου της μονάδας, εξοπλισμός αποθηκευτικών χώρων, αναβάθμιση υφιστάμενων συστημάτων, οποιασδήποτε μορφή σύστημα αυτοματοποίησης που σχετίζεται με κτιριακή υποδομή.
2	Εξορθολογισμός, εκσυγχρονισμός υπηρεσιών, λειτουργιών και διοικητικών διαδικασιών της επιχείρησης.	Κατ. 2	Μηχανήματα - εξοπλισμός	Προμήθεια - μεταφορά - εγκατάσταση νέων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού που εξυπηρετούν την λειτουργία της επιχείρησης (συμπεριλαμβανομένων και των χώρων διοίκησης).
		Κατ. 5	Συστήματα αυτοματοποίησης	Προμήθεια - μεταφορά - εγκατάσταση νέων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης που δεν σχετίζονται με κτιριακή υποδομή (εξοπλισμός αποθηκευτικών χώρων, μηχανές γραφείου, εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών και αναβάθμιση υφιστάμενων συστημάτων τηλεπικοινωνίας, τηλεφωνικά κέντρα κ.ο.κ.).

		Κατ. 8	Προβολή - Προώθηση	Δαπάνες συμμετοχής σε εκθέσεις του εσωτερικού ή του εξωτερικού ή συμβουλευτικές υπηρεσίες απαραίτητες για την προώθηση των υπηρεσιών. Είναι επιλέξιμη δαπάνη το κόστος σύνταξης media plan, το κόστος παραγωγής προωθητικού υλικού και κατασκευή ιστοσελίδας. Δεν αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες το κόστος για τη χρήση Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας, τα έξοδα μετακίνησης, διαμονής και διατροφής. Η δαπάνη δεν μπορεί να υπερβαίνει το 5% του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού που αναγράφεται στην σύμβαση όπως ισχύει. Στόχος της δαπάνης είναι η ενίσχυση της εξωστρέφειας της επιχείρησης,
		Κατ. 9	Αμοιβές Συμβούλων.	Το κόστος εκπόνησης του Επιχειρηματικού σχεδίου καθώς και το κόστος παρακολούθησης – διοίκησης του έργου είναι επιλέξιμα μέχρι το ύψος των 1.000 ευρώ και 1.000 ευρώ αντίστοιχα.
3	Εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης ποιότητας των υπηρεσιών.	Κατ. 1	Μηχανήματα – εξοπλισμός	Προμήθεια - μεταφορά και εγκατάσταση νέων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού για την εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης ποιότητας των προϊόντων στα πλαίσια απόκτησης πιστοποίησης κατά ISO.
		Κατ. 5	Συστήματα αυτοματοποίησης	Προμήθεια - μεταφορά και εγκατάσταση συστημάτων αυτοματισμού, εξοπλισμού, συσκευών, για την εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης της ποιότητας προκειμένου να πιστοποιηθούν κατά ISO.
		Κατ. 7	Πιστοποίηση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας	Μελέτη και πιστοποίηση για την Εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης ποιότητας των υπηρεσιών (μέγιστο επιλέξιμο κόστος 15.000 EURO). Η δαπάνη αυτή είναι επιλέξιμη μόνον αν, κατά το στάδιο ελέγχου της επένδυσης, συνοδεύεται από το σχετικό αίτημα πιστοποίησης που έχει υποβληθεί στον αρμόδιο για την πιστοποίηση φορέα.
4	Προστασία περιβάλλοντος, περιβαλλοντικές πιστοποιήσεις και εξοικονόμηση ενέργειας.	Κατ. 1	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Οικοδομικές εργασίες, ηλεκτρομηχανολογικές και ειδικές εγκαταστάσεις και εξοπλισμός των χώρων ανάπτυξης της δραστηριότητας, διαμόρφωση, βελτίωση και αναβάθμιση περιβάλλοντος χώρου που συνδέονται άμεσα είτε με εξοικονόμηση ενέργειας ή την προστασία του περιβάλλοντος (π.χ. αναβάθμιση του συστήματος κεντρικής θέρμανσης με περιβαλλοντική μέριμνα ή αντικατάσταση υαλοπινάκων με νέα υψηλής απόδοσης, αεροστεγή πλαίσια με διπλούς υαλοπίνακες, αντικατάσταση κουφωμάτων, με νέα που να πληρούν τις μέγιστες επιτρεπόμενες τιμές συντελεστών θερμικής διαπερατότητας ανοιγμάτων σύμφωνα με τον Κανόνα Ενεργειακής Αποδοτικότητας Κτιρίων) Δεν περιλαμβάνονται οι δαπάνες έκδοσης αδειών και οι δαπάνες επίβλεψης. Οι δαπάνες

			αυτής της κατηγορίας δεν μπορεί να υπερβαίνουν το 50% του επιχορηγούμενου κόστους που αναγράφεται στη σύμβαση όπως ισχύει κάθε φορά.
	Κατ. 3	Εξοπλισμός και εγκαταστάσεις προστασίας του περιβάλλοντος	Αγορά - μεταφορά - εγκατάσταση εξοπλισμού, Δημιουργία ειδικών εγκαταστάσεων, Προμήθεια - μεταφορά και εγκατάσταση συστημάτων: για την προστασία του περιβάλλοντος ήτοι εργασίες για μείωση κατανάλωσης νερού, εργασίες για την διαχείριση των υγρών & στερεών αποβλήτων, εργασίες για την μείωση αέριων ρύπων και όχλησης, περιορισμός της ρύπανσης του εδάφους, υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας, παραγωγή ενέργειας από φιλικές προς το περιβάλλον τεχνολογίες και αποθήκευση ενέργειας, αναβάθμιση συστήματος κλιματισμού, υβριδικός αερισμός με ανεμιστήρες οροφής, μηχανικός αερισμός (free cooling), αντικατάσταση ηλεκτρικών συσκευών με νέες ενεργειακής σήμανσης A ή με δυνατότητα αξιοποίησης Φ.Α. ή ZNX.
	Κατ. 4	Εξοπλισμός και εγκαταστάσεις εξοικονόμησης ενέργειας	Αγορά εξοπλισμού και δημιουργία ειδικών εγκαταστάσεων εξοικονόμησης ενέργειας (αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, υποκατάσταση υγρών καυσίμων, ανάκτηση απορριπτόμενης θερμότητας, εξοικονόμηση ύδατος) και μείωσης της ενεργειακής κατανάλωσης. Ενδεικτικά αναφέρονται οι ακόλουθες επιλέξιμες δαπάνες: Εγκατάσταση σκίαστρων, Θερμομόνωση κτιρίων, Φυτεμένο δώμα. Αντικατάσταση παλαιού συστήματος καυστήρα / λέβητα με νέο υψηλής απόδοσης ή με σύστημα φυσικού αερίου. Ο λέβητας θα πρέπει να είναι ελάχιστης ενεργειακής απόδοσης 2 αστέρων. Μόνωση δικτύων μεταφοράς συστημάτων θέρμανσης. Υβριδικά συστήματα. Βελτίωση αεροστεγανότητας. Υβριδικά συστήματα αερισμού. Εγκατάσταση ηλιακού συστήματος για την παραγωγή ζεστού νερού χρήσης ή/και θέρμανσης χώρων. Εγκατάσταση Φωτοβολταϊκών. Βιομάζα / γεωθερμία. Εγκατάσταση συστήματος ελέγχου επιπέδων φωτισμού με αισθητήρες παρουσίας. Εγκατάσταση συστήματος ενεργειακής διαχείρισης. Αντικατάσταση εξοπλισμού γραφείου – υπηρεσιών με νέο πιστοποιημένο ενεργειακής αποδοτικότητας. Αντικατάσταση ηλεκτρικών συσκευών με νέες ενεργειακής σήμανσης A ή με δυνατότητα αξιοποίησης Φ.Α ή ZNX. Διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων καθώς και μείωση των αερίων ρύπων και της δημιουργούμενης όχλησης. Επιδοτείται επίσης κάθε δράση συμπαραγωγής για την αξιοποίηση της απορριπτόμενης θερμικής ενέργειας. Αγορά ηλεκτροκίνητων οχημάτων για χρήση εντός του χώρου της επιχείρησης. Ως επιλέξιμη

				επένδυση μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού, νοείται αποκλειστικά ο νέος σύγχρονος και όχι μεταχειρισμένος εξοπλισμός.
5	<p>Ανάπτυξη καινοτομιών στις παρεχόμενες υπηρεσίες</p> <p>Ως Καινοτομία εκλαμβάνεται:</p> <p>1. η ανανέωση και η μεγέθυνση του εύρους των υπηρεσιών,</p> <p>2. η εγκαθίδρυση νέων υπηρεσιών</p> <p>3. η εισαγωγή αλλαγών στο μάνατζμεντ,</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ στην οργανωτική δομή, ■ στις συνθήκες εργασίας και ■ στις δεξιότητες των εργαζομένων. <p>Μπορεί να είναι, είτε:</p> <p>A «τεχνολογική καινοτομία»</p> <p style="text-align: center;">☐ Διαδικασίας</p> <p>είτε:</p> <p>B «μη τεχνολογική καινοτομία»</p> <p style="text-align: center;">☐ Οργανωτική & Διοικητική</p> <p style="text-align: center;">☐ Διαφοροποιημένες οργανωτικές δομές και επιχειρησιακές στρατηγικές</p>	Κατ. 2	Μηχανήματα – εξοπλισμός	Προμήθεια - μεταφορά και εγκατάσταση νέων μηχανημάτων και εξοπλισμού σύγχρονης τεχνολογίας για την ανάπτυξη καινοτομιών (πολυμέσα, εφαρμογή αποτελεσμάτων έρευνας κ.λπ.). Η καινοτομία πρέπει να είναι νέα για την επιχείρηση. Δεν πρέπει υποχρεωτικά να είναι νέα για την αγορά ή η επιχείρηση να είναι η πρώτη που την εισήγαγε. Επιπλέον, δεν ενδιαφέρει το αν η καινοτομία αναπτύχθηκε από την ίδια ή από άλλη επιχείρηση.
		Κατ. 5	Συστήματα αυτοματοποίησης	Προμήθεια - μεταφορά - εγκατάσταση νέων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης με στόχο την εφαρμογή μιας νέας ή σημαντικά βελτιωμένης υπηρεσίας (μέσα αποθήκευσης εντός του ευρύτερου χώρου της επιχείρησης, εξοπλισμός αποθηκευτικών χώρων, εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών και αναβάθμιση υφιστάμενων συστημάτων τηλεπικοινωνίας περιλαμβανομένων των εφαρμογών για τηλεργασία και τηλεεκπαίδευση. Η καινοτομία πρέπει να είναι νέα για την επιχείρηση. Δεν πρέπει υποχρεωτικά να είναι νέα για την αγορά ή η επιχείρηση να είναι η πρώτη που την εισήγαγε. Επιπλέον, δεν ενδιαφέρει το αν η καινοτομία αναπτύχθηκε από την ίδια ή από άλλη επιχείρηση. Οι μεταβολές καθαρά αισθητικής φύσεως δεν περιλαμβάνονται.
		Κατ. 6	Δικαιώματα τεχνογνωσίας	<p><u>Αγορά Δικαιωμάτων τεχνογνωσίας ή και αδειών εκμετάλλευσης</u> για την εισαγωγή των καινοτομιών στις παρεχόμενες υπηρεσίες (οι επιλέξιμες δαπάνες δεν μπορούν να υπερβαίνουν σε ποσοστό το 10% του συνολικού επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του μηχανολογικού εξοπλισμού της επένδυσης).</p> <p>Επίσης εδώ υπάγονται Δαπάνες για «έρευνα επί συμβάσει»:</p> <p><u>Ζ.</u> Έρευνα επί συμβάσει από νομικά πρόσωπα/ Υπεργολαβία. Για τις συμβάσεις ανάθεσης έργου σε φορείς εκτέλεσης Έρευνας & Τεχνολογικής Ανάπτυξης (ΕΤΑ), που θα δηλωθούν στην πρόταση, θα πρέπει να υποβληθούν πριν την υπογραφή της απόφασης χρηματοδότησης οι συμβάσεις έρευνας όπου θα περιγράφεται ο σκοπός, οι εργασίες που θα εκτελεστούν και θα τεκμηριώνεται το κόστος της ανάθεσης.</p> <p>Σημειώνεται ότι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δεν επιτρέπεται να δηλωθεί ως φορέας εκτέλεσης ΕΤΑ ΜμΕ που συμμετέχει στο έργο ως εταίρος. • Είναι επιλέξιμη η ανάθεση υπεργολαβίας και σε φορείς

				<p>εκτός Ελλάδος, εφόσον οι παρεχόμενες υπηρεσίες χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τους σκοπούς του ερευνητικού έργου και δεν παρέχονται ή δεν μπορούν να παραχθούν με την απαιτούμενη ποιότητα από φορείς στην ελληνική επικράτεια.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οι φορείς εκτέλεσης ETA (δηλαδή τα ΝΠ που θα υλοποιούν την έρευνα για λογαριασμό των ΜμΕ επί συμβάσει) θα πρέπει να δηλώνονται όταν υποβάλλεται η πρόταση και να αξιολογούνται. Ιδιαίτερη αιτιολόγηση απαιτείται στην περίπτωση υπεργολαβίας σε Νομικό πρόσωπο στο εξωτερικό. <p><u>8.</u> Έρευνα επί συμβάσει από φυσικά πρόσωπα. Υπηρεσίες συμβούλων έρευνας και άλλες ανάλογες υπηρεσίες που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο για την ερευνητική δραστηριότητα ή πειραματική ανάπτυξη και δεν συνιστούν διαρκή ή περιοδική δραστηριότητα, ούτε συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης.</p> <p>Η έρευνα επί συμβάσει από φυσικό πρόσωπο του εξωτερικού που θα έλθει για ένα σύντομο χρονικό διάστημα για να παράσχει εξειδικευμένη υπηρεσία, περιλαμβανομένης της εκπαίδευσης, και η οποία δεν μπορεί να παραχθεί στο εσωτερικό της χώρας θεωρείται αγορά τεχνογνωσίας.</p>
6	Εισαγωγή Τεχνολογιών Πληροφορικής.	Κατ. 2	Μηχανήματα - Εξοπλισμός	<p>Προμήθεια - μεταφορά - εγκατάσταση νέων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού πληροφορικής ήτοι ηλεκτρονικοί υπολογιστές, εξοπλισμός μηχανογράφησης και ηλεκτρονικής δικτύωσης, εφαρμογές λογισμικού ή και υπηρεσίες προσαρμογής και παραμετροποίησης έτοιμων πακέτων εφαρμογών που διατίθενται στην αγορά για την αυτοματοποίηση των διοικητικών και παραγωγικών διαδικασιών των επιχειρήσεων (MIS, EIS), εξειδικευμένα προγράμματα διαχείρισης πελατών ή προσωπικού της επιχείρησης (τύπου ERP, CRM, HRMS,).</p>
		Κατ. 5	Συστήματα αυτοματοποίησης	<p>Προμήθεια - μεταφορά - εγκατάσταση νέων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης που σχετίζονται άμεσα με τις τεχνολογίες πληροφορικής και έχουν χρήση στους χώρους παραγωγής, αποθήκευσης, διάθεσης των αγαθών και στους χώρους διοίκησης της επιχείρησης (συστήματα διαχείρισης εγγράφων και υποστήριξης διαδικασιών), ανάπτυξη «ηλεκτρονικού επιχειρείν» (e-commerce)</p>

		Κατ. 6	Δικαιώματα τεχνογνωσίας	Αγορά Δικαιωμάτων τεχνογνωσίας ή και αδειών εκμετάλλευσης για την κατασκευή πρωτότυπης εφεύρεσης (οι επιλέξιμες δαπάνες δεν μπορούν να υπερβαίνουν σε ποσοστό το 10% του συνολικού επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του μηχανολογικού εξοπλισμού της επένδυσης).
--	--	--------	-------------------------	---

ΑΠΟΣΑΦΗΝΙΣΕΙΣ για την ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΔΑΠΑΝΩΝ

- I. Η αγορά οχήματος και σκάφους ΔΕΝ είναι επιλέξιμη δαπάνη στο παρόν μέτρο ενίσχυσης. Ωστόσο θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη οτιδήποτε τοποθετείται πάνω στο μεταφορικό μέσο και προσδίδει προστιθέμενη αξία που έχει άμεση συνάφεια με την λειτουργία της επιχείρησης. Θα πρέπει κατά την διενέργεια των ελέγχων να βρίσκονται στον τόπο που υλοποιείται η επένδυση και θα εξετάζεται το εύλογο του κόστους αγοράς καθώς και η συσχέτιση του πλήθους των εξοπλισμών με αυτόν που απαιτείται.
- II. Τα φωτοβολταϊκά συστήματα παραγωγής ενέργειας είναι επιλέξιμη δαπάνη που σχετίζεται άμεσα με την ετήσια κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος για τους σκοπούς της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Η δαπάνη θεωρείται επιλέξιμη όταν μπορεί να καλύπτει μέχρι και 20% περισσότερη παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος από την ετήσια που απαιτούν οι ανάγκες της επιχείρησης. Σε κάθε περίπτωση ΔΕΝ μπορεί να υπερβαίνει την παραγωγή των είκοσι (20) Kw.
- III. Η δαπάνη #1 «κτίρια και εγκαταστάσεις» όσον αφορά την θεματική ενότητα ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ μπορεί να καλύπτει το 100% του επενδυτικού σχεδίου μόνο στην περίπτωση που η συνολική πρόταση αφορά ΜΟΝΟ δαπάνες τουρισμού. Εάν η επενδυτική πρόταση του δυνητικού δικαιούχου περιλαμβάνει ενίσχυση ΚΑΔ και άλλων θεματικών ενοτήτων, η δαπάνη #1 «κτίρια και εγκαταστάσεις» της θεματικής ενότητας ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ μπορεί να καλύπτει το 50% επί του συνόλου των δαπανών που αφορούν τους ΚΑΔ του τουρισμού.
- IV. Σχετικά με την επιλεξιμότητα των δαπανών που αφορά εξοπλισμούς και άλλες δαπάνες εκτός επεμβάσεων επί ακινήτων θα πρέπει να γίνει σαφές ότι απαιτείται η διατήρηση τους για τουλάχιστον τρία (3) έτη στον τόπο υλοποίησης της επένδυσης (απαίτηση Ευρωπαϊκού Κανονισμού). Εάν αυτό το χρονικό διάστημα δεν εξασφαλίζεται (λόγω κάποιας ιδιαιτερότητας π.χ. ετήσια σύμβαση εκμετάλλευσης μιας παραλίας για παροχή ομπρέλες και ξαπλώστρες για λουόμενους) τα ελεγκτικά όργανα ΔΕΝ θα πιστοποιήσουν τις εν λόγω δαπάνες και συνεπακόλουθα δεν πρόκειται να επιχορηγηθούν.
- V. Για τις επιχειρήσεις που έχουν ως δραστηριότητα την ενοικίαση εγκαταστάσεων και εξοπλισμών επιλέξιμες θεωρούνται οι δαπάνες που αφορούν τις εγκαταστάσεις και τους εξοπλισμούς που βρίσκονται ΜΟΝΙΜΑ στον χώρο της επένδυσης (π.χ. είναι επιλέξιμοι οι εξοπλισμοί ενός παιδότοπου ή η εκμετάλλευση χώρων αθλητισμού ενώ δεν επιλέξιμες δαπάνες τα γεωργικά εργαλεία που προορίζονται για ενοικίαση).
- VI. Στις μικτές προτάσεις (δηλ. σε αυτές που ΚΑΔ διαφορετικών θεματικών ενοτήτων ενισχύονται) δαπάνη #9 «αμοιβές συμβούλων» δύναται να χρησιμοποιηθεί μόνο μία φορά.

II. ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ - ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

Απαραίτητες ενέργειες για την ορθή προετοιμασία και υποβολή μιας επενδυτικής πρότασης, είναι:

- Ο υποψήφιος επενδυτής προσδιορίζει τη Γεωγραφική Ζώνη στην οποία θα πραγματοποιηθεί η επένδυση, βάσει του τόπου υλοποίησης ή των τόπων υλοποίησης της σχεδιαζόμενης επένδυσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο *Παράρτημα Α*, του παρόντος Ενημερωτικού Οδηγού.
- Στη συνέχεια, ελέγχει αν είναι **Δυνητικός Δικαιούχος** ενίσχυσης σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3 του *Κεφαλαίου Ι* («Γενικές πληροφορίες») του παρόντος Ενημερωτικού Οδηγού. Στις επεξηγήσεις της παραγράφου 3 του Κεφαλαίου Ι αναφέρεται με λεπτομέρεια σε ποια θεματική ενότητα υποβάλλει πρόταση ο δικαιούχος, σε ποιον Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας (ΚΑΔ) και τι δυνατότητες έχει να προσθέσει νέον ΚΑΔ για τον οποίο μπορεί να ενισχυθεί. Σημειώνεται ότι για τους σκοπούς του παρόντος μέτρου ενίσχυσης χρησιμοποιούνται οι Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας 2008 (ΚΑΔ 2008).
- Στο επόμενο στάδιο, επιλέγει τις «επιλέξιμες ενέργειες» και «επιλέξιμες δαπάνες» της επένδυσής του, οι οποίες συνιστούν την επενδυτική του πρόταση, συμβουλευόμενος τους Πίνακες 3, 4 και 5 του *Κεφαλαίου Ι* του παρόντος Ενημερωτικού Οδηγού.
- Η υποβολή μιας επενδυτικής πρότασης, γίνεται με το «Έντυπο Υποβολής». Το έντυπο αυτό περιλαμβάνει (βλ. Παράρτημα Β του παρόντος Ενημερωτικού Οδηγού):
 - α) την Αίτηση,
 - β) το Ερωτηματολόγιο,
 - γ) τα τυπικά δικαιολογητικά συμμετοχής και
 - δ) τη καταγραφή των τυπικών δικαιολογητικών σε μορφή λίστας.
- Τα ως άνω σημεία (α), (β) και (δ) του «Έντυπου Υποβολής» παράγονται κατά τη **διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής** από το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) που παρέχει το Υπ.Οι.Ο. σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 11 της υπ' αριθμ. πρωτ. 32842 / ΕΥΣ 5239 / 30.06.2009 Υπουργικής Απόφασης (Ρύθμιση Θεμάτων που αφορούν τη διαχείριση δράσεων ενίσχυσης επιχειρήσεων, ΕΣΠΑ 2007 – 2013), όπως ισχύει. Η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής είναι **υποχρεωτική** εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας υποβολής.

Οι επενδυτές μπορούν να υποβάλλουν επενδυτικές προτάσεις από την 1^η Σεπτεμβρίου 2009. Η καταληκτική ημερομηνία ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ υποβολής αλλά και του ΕΝΤΥΠΟΥ ΥΠΟΒΟΛΗΣ (φυσικός φάκελος) των επενδυτικών προτάσεων προσδιορίζεται την ώρα 14:00 στις 9 Νοεμβρίου 2009.

Επιπλέον, το «έντυπο υποβολής» της επενδυτικής πρότασης υποβάλλεται υποχρεωτικά και σε φυσική μορφή εις διπλούν, είτε αυτοπροσώπως είτε δια του νομίμου εκπροσώπου του φορέα επένδυσης, είτε με άλλο εξουσιοδοτημένο πρόσωπο εντός των ως άνω ημερομηνιών προθεσμίας υποβολής και εφόσον έχει ήδη προηγηθεί η ηλεκτρονική υποβολή (αφού εκτυπωτικά του ΠΣΚΕ πρέπει να συμπεριληφθούν στο φυσικό φάκελο) σε αρμόδιο Τραπεζικό Υποκατάστημα του ΕΦΔ. Η πρόταση δεν μπορεί να αποσταλεί ταχυδρομικώς ή με ταχυμεταφορά ή με μηχανικό μέσο (τηλεομοιοτυπία). Τα αρμόδια Τραπεζικά Υποκαταστήματα (Σημεία Υποδοχής Προτάσεων) δίνονται από το site ependyseis.gr.

Μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων και μέχρι το πέρας της διαδικασίας αξιολόγησης της πρότασης από τον αρμόδιο Ενδιάμεσο Φορέα Διαχείρισης (ΕΦΔ), το Τραπεζικό Υποκατάστημα στο οποίο έχει υποβληθεί η επενδυτική πρόταση, μπορεί, εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο, να ορίσει προθεσμία μέχρι πέντε (5) εργάσιμες ημέρες, προκειμένου να προσκομίσει ο φορέας επένδυσης τυχόν πρόσθετα στοιχεία ή διευκρινίσεις. Σε καμία περίπτωση δεν θεωρούνται πρόσθετα πληροφοριακά έντυπα τα τυπικά δικαιολογητικά συμμετοχής, που περιλαμβάνονται στο *Παράρτημα Β*.

Για τη συμπλήρωση του Εντύπου Υποβολής, ο δυνητικός δικαιούχος πρέπει:

1. *Να μελετήσει προσεκτικά και να συγκεντρώσει έγκαιρα όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά συμμετοχής του Παραρτήματος Β του παρόντος Ενημερωτικού Οδηγού.*
2. *Να συμπληρώσει πλήρως, με ορθά στοιχεία και με σαφήνεια την Αίτηση, το Ερωτηματολόγιο και τη λίστα τυπικών δικαιολογητικών, αφού συμβουλευθεί τις Οδηγίες συμπλήρωσής τους.*

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ
<p>Κάθε υποψήφιος επενδυτής έχει δικαίωμα να υποβάλει <u>μία και μόνο</u> επενδυτική πρόταση σε <u>ένα και μόνο</u> σημείο υποδοχής (υποκατάστημα Τράπεζας)</p> <p>Η υποβολή πρότασης σε έναν Άξονα ενός Π.Ε.Π., αποκλείει την παράλληλη υποβολή σε οποιοδήποτε άλλο άξονα οποιουδήποτε Π.Ε.Π. της Προκήρυξης.</p> <p>Σε περίπτωση που υποβληθούν από την ίδια επιχείρηση περισσότερες από μία προτάσεις στο πλαίσιο της παρούσας Προκήρυξης, απορρίπτονται όλες.</p>

- Ο υποψήφιος επενδυτής, υποβάλλει τη συμπληρωμένη επενδυτική του πρόταση με τα απαραίτητα δικαιολογητικά σε Υποκατάστημα Τράπεζας της επιλογής του (βλ. Πίνακα 1), εντός των γεωγραφικών ορίων της Περιφέρειας στην οποία θα πραγματοποιηθεί η επένδυση.
- Σε περίπτωση που η επένδυση πρόκειται να πραγματοποιηθεί σε οποιοδήποτε νησί της χώρας πλην των νήσων Κρήτης και Εύβοιας, η επενδυτική πρόταση μπορεί να υποβληθεί από το δυνητικό δικαιούχο της ενίσχυσης σε οποιοδήποτε από τα σημεία υποδοχής που έχουν ορισθεί από τον Ε.Φ.Δ. για την εκτέλεση του παρόντος μέτρου ενίσχυσης, ανεξαρτήτως Περιφέρειας.
- Η ορθή και ολοκληρωμένη συμπλήρωση του Εντύπου Υποβολής Πρότασης, αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του υποψήφιου επενδυτή.

- Σε περίπτωση επενδυτικής πρότασης, η οποία:
 1. δεν πληροί τις προϋποθέσεις συμμετοχής, ή
 2. δεν περιλαμβάνει τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά, ή
 3. αν και περιλαμβάνει τα κατά τα ανωτέρω δικαιολογητικά και στοιχεία, κατά τον έλεγχο και την εξέταση διαπιστώνονται σοβαρές ελλείψεις, οι οποίες καθιστούν αδύνατη την ολοκλήρωση της αξιολόγησής της, ή
 4. υποβλήθηκε σε αναρμόδιο υποκατάστημα, ή
 5. υποβλήθηκε εκπρόθεσμα ή
 6. έχει υποβληθεί περισσότερες από μία φορές στο πλαίσιο της παρούσας προκήρυξης,

Η πρόταση θεωρείται μη παραδεκτή.

- Κάθε υποψήφιος επενδυτής πρέπει να τεκμηριώσει με τα απαραίτητα δικαιολογητικά τη δυνατότητα κάλυψης της ίδιας του συμμετοχής, που ανέρχεται υποχρεωτικά σε ποσοστό τουλάχιστον 20% επί του συνόλου του επιλέξιμου κόστους της επενδυτικής πρότασης που υποβάλλει (βλ. Τυπικά Δικαιολογητικά του *Παράρτηματος Β* του παρόντος Ενημερωτικού Οδηγού).

Αναλυτικές οδηγίες για τη διαδικασία και τη δυνατότητα ηλεκτρονικής υποβολής παρέχονται στο δικτυακό τόπο www.ependyseis.gr

Διευκρινήσεις σχετικά με την Ίδια συμμετοχή

Η δυνατότητα κάλυψης της ίδιας συμμετοχής δύναται να τεκμηριωθεί είτε με **εισφορές μετρητών** από κεφάλαια των εταίρων / μετόχων ή της επιχείρησης, είτε από **υφιστάμενα φορολογηθέντα αποθεματικά της επιχείρησης (εκτός του τακτικού)**.

Η δυνατότητα κάλυψης της ίδιας συμμετοχής με **εισφορές μετρητών** είναι αποδεκτή **ΜΟΝΟΝ ΕΦΟΣΟΝ** πιστοποιείται με έναν τουλάχιστον από τους ακόλουθους τρόπους:

1. Αύξηση μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου που έχει λάβει χώρα αποκλειστικά για το σκοπό της επένδυσης, η οποία σαφώς τεκμηριώνεται από τα συστατικά έγγραφα της επιχείρησης (και όλων των τροποποιήσεων αυτών) και των λογιστικών καταστάσεων της.
2. Τραπεζικές καταθέσεις των εταίρων / μετόχων ή της επιχείρησης. Μία τραπεζική κατάθεση θεωρείται ότι αποτελεί δυνητική πηγή ιδίων κεφαλαίων για τη χρηματοδότηση της επένδυσης, μόνον εάν τεκμηριώνεται ότι η κατάθεση αυτή δεν είναι πρόσκαιρη ή ότι αποκτήθηκε πρόσφατα από συγκεκριμένη πηγή (π.χ. ρευστοποίηση ακινήτου, είσπραξη διανεμομένων κερδών κ.λπ.) και εξακολουθεί να υφίσταται μέχρι και το χρόνο υποβολής της εξεταζόμενης αίτησης. Συγκεκριμένα, θα πρέπει να υποβάλλεται σχετική βεβαίωση περί του μέσου διαθέσιμου υπολοίπου προσωπικών ή εταιρικών τραπεζικών λογαριασμών καταθέσεων για το εξάμηνο πριν την υποβολή της αίτησης, ώστε να προκύπτει η διαθεσιμότητα τουλάχιστον του 70% της ίδιας συμμετοχής που αναφέρεται στο χρηματοδοτικό σχήμα της επενδυτικής πρότασης και επιπλέον, βεβαίωση υπολοίπου των παραπάνω λογαριασμών, την ημερομηνία υποβολής της επενδυτικής πρότασης, μεγαλύτερου ή ίσου της ίδιας συμμετοχής που αναφέρεται στο χρηματοδοτικό σχήμα της επενδυτικής πρότασης.
3. Υφιστάμενα κεφάλαια της επιχείρησης ή των εταίρων / μετόχων αυτής, τα οποία βρίσκονται κατά το χρόνο υποβολής της Αίτησης στην επιχείρηση υπό τη μορφή μη διανεμημένων μερισμάτων, κερδών εις νέον, κεφαλαίων προοριζόμενα για αύξηση

κεφαλαίου, δάνεια των εταίρων / μετόχων στην επιχείρηση, εφόσον δηλώνεται η πρόθεση των εταίρων / μετόχων να τα εισφέρουν ως μετοχικό κεφάλαιο. Η εν λόγω πηγή άντλησης μετρητών είναι αποδεκτή **ΜΟΝΟΝ ΕΦΟΣΟΝ**: (α) τεκμηριώνεται βάσει λογιστικών εγγραφών και εταιρικών πράξεων (Απόφαση Γ.Σ. της εταιρείας) και (β) αξιολογείται, λαμβανομένης υπόψη της οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης, ότι η άντληση των εν λόγω κεφαλαίων και η χρήση αυτών για την επένδυση δεν θα δημιουργήσει προβλήματα ρευστότητας στην επιχείρηση.

4. Λοιπά διαθέσιμα που έχουν στην κατοχή τους (βάσει σχετικών βεβαιώσεων - φορολογικών δηλώσεων - Εντύπων Ε9) οι εταίροι / μέτοχοι ή η επιχείρηση κατά το χρόνο υποβολής της επενδυτικής πρότασης. Ως λοιπά διαθέσιμα νοούνται τα χρεόγραφα (ομόλογα, μετοχές, μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων) και τα πάγια περιουσιακά στοιχεία, και θεωρούνται δυνητικές πηγές εξασφάλισης ιδίων κεφαλαίων **ΜΟΝΟΝ ΕΦΟΣΟΝ** (α) ο Εταίρος / Μέτοχος ή επιχείρηση δηλώσει την πρόθεσή του να προβεί σε ρευστοποίησή τους για τη χρηματοδότηση της επένδυσης (στο Ερωτηματολόγιο που συμπληρώνει και υποβάλλει ο υποψήφιος επενδυτής, υπάρχει σχετικό πεδίο για συμπλήρωση), (β) τεκμηριώνεται επαρκώς ότι τα διαθέτει κατά το χρόνο υποβολής της εξεταζόμενης αίτησης, (γ) οι δηλούμενες αξίες ανταποκρίνονται στις πραγματικές τρέχουσες τιμές ρευστοποίησης αυτών και (δ) είναι δυνατή η εύκολη ρευστοποίησή τους εντός του χρονοδιαγράμματος της επένδυσης.

Η δυνατότητα κάλυψης της ίδιας συμμετοχής με **Υφιστάμενα φορολογηθέντα αποθεματικά (εκτός του τακτικού)** είναι αποδεκτή **ΜΟΝΟΝ ΕΦΟΣΟΝ**: (α) δεν έχουν χρησιμοποιηθεί ως ίδια συμμετοχή σε άλλο ενισχυόμενο επενδυτικό σχέδιο (β) τεκμηριώνεται βάσει λογιστικών εγγραφών (ισολογισμός της τελευταίας κλεισμένης χρήσης ή ισοζύγιο) και εταιρικών πράξεων (Απόφαση Γ.Σ. της εταιρείας), γ) αξιολογείται λαμβανομένης υπόψη της οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης, ότι η άντληση των εν λόγω κεφαλαίων και η χρήση αυτών για την επένδυση δε θα δημιουργήσει προβλήματα ρευστότητας στην επιχείρηση, δ) υπάρχουν στην επιχείρηση διαθέσιμα κατά την ημερομηνία της υποβολής του επενδυτικού σχεδίου.

ΙΙΙ. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

Οι προτάσεις των υποψήφιων επενδυτών, αξιολογούνται σύμφωνα με ένα καθορισμένο σύστημα αξιολόγησης. Τα αρμόδια όργανα που αξιολογούν, οι διαδικασίες αξιολόγησης και έγκρισης των επενδυτικών προτάσεων και τα κριτήρια της αξιολόγησης έχουν ως εξής:

Τα αρμόδια όργανα αξιολόγησης

Τα αρμόδια όργανα για την αξιολόγηση των επενδυτικών προτάσεων είναι:

Οι Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης (Τράπεζες), στις οποίες υποβάλλονται οι επενδυτικές προτάσεις από τους υποψήφιους επενδυτές.

Η Δευτεροβάθμια Επιτροπή Αξιολόγησης

Η Επιτροπή Ενστάσεων

Η Διαδικασία Αξιολόγησης

Η διαδικασία για την αξιολόγηση των επενδυτικών προτάσεων που υποβάλλονται από τους υποψήφιους επενδυτές, μέχρι την έγκρισή τους, περιλαμβάνει τα ακόλουθα στάδια:

- Στάδιο 1^ο : Αξιολόγηση των επενδυτικών προτάσεων από τις Τράπεζες
- Στάδιο 2^ο : Έλεγχος της Αξιολόγησης από τη Δευτεροβάθμια Επιτροπή
- Στάδιο 3^ο : Έλεγχος διαθεσιμότητας απαιτούμενων πόρων και οριστικοποίηση της κατάστασης των προς χρηματοδότηση επενδύσεων
- Στάδιο 4^ο : Κοινοποίηση αποτελεσμάτων αξιολόγησης στους επενδυτές- ενστάσεις - πρόσκληση για υπογραφή συμβάσεων

Ακολουθεί αναλυτική περιγραφή των σταδίων της διαδικασίας αξιολόγησης.

ΠΡΩΤΟ ΣΤΑΔΙΟ: Αξιολόγηση των επενδυτικών προτάσεων από τους ΕΦΔ	
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΧΡΟΝΟΣ
Οι Τράπεζες αξιολογούν τις επενδυτικές προτάσεις που τους υποβάλουν οι υποψήφιοι επενδυτές. Στο πλαίσιο αυτό συμπληρώνει για κάθε επενδυτική πρόταση δυνητικού δικαιούχου ενίσχυσης "δελτίο αξιολόγησης". Η αξιολόγηση γίνεται σύμφωνα με τα κριτήρια που αναφέρονται στο παρόν Κεφάλαιο και τη μεθοδολογία αξιολόγησης του <u>Παραρτήματος IV</u> του παρόντος Ενημερωτικού Οδηγού.	μέσα σε διάστημα 40 εργάσιμων ημερών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των επενδυτικών προτάσεων.
Στη συνέχεια, κάθε Τράπεζα, υποβάλλει στη Δευτεροβάθμια Επιτροπή: κατάσταση με όλες τις παραδεκτές επενδυτικές προτάσεις που αξιολογήθηκαν, με φθίνουσα σειρά βαθμολόγησης, κατάσταση με τις μη παραδεκτές επενδυτικές προτάσεις, τυποποιημένα εισηγητικά σημειώματα	μέσα σε διάστημα 5 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της αξιολόγησης.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΣΤΑΔΙΟ: Έλεγχος της Αξιολόγησης από τη Δευτεροβάθμια Επιτροπή	
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΧΡΟΝΟΣ
Η Δευτεροβάθμια Επιτροπή, με βάση τα στοιχεία που της υπέβαλαν οι Τράπεζες (καταστάσεις, εισηγητικά σημειώματα), ελέγχει την αξιολόγηση και επιβεβαιώνει, ή όπου απαιτηθεί, αξιολογεί εκ νέου τις επενδυτικές προτάσεις.	εντός 30 ημερών από την ημερομηνία παραλαβής των καταστάσεων και των εισηγητικών σημειωμάτων από τις Τράπεζες.
Η Δευτεροβάθμια Επιτροπή, συντάσσει τα ακόλουθα έγγραφα: μια ενιαία κατάσταση με τις επενδυτικές προτάσεις που αξιολογήθηκαν θετικά , κατά φθίνουσα σειρά βαθμολόγησης, μια ενιαία κατάσταση με τις επενδυτικές προτάσεις που αξιολογήθηκαν αρνητικά , μια ενιαία κατάσταση με τις επενδυτικές προτάσεις που κρίθηκαν ως μη παραδεκτές . πρακτικό επί των επενδυτικών προτάσεων Με βάση τις παραπάνω καταστάσεις και λαμβάνοντας υπόψη τον διαθέσιμο προϋπολογισμό κάθε προκηρυσσόμενης δράσης, καθορίζει τις επιχειρήσεις που μπορεί να χρηματοδοτηθούν.	

ΤΡΙΤΟ ΣΤΑΔΙΟ: Έλεγχος διαθεσιμότητας απαιτούμενων πόρων και οριστικοποίηση της κατάστασης των εγκεκριμένων επενδύσεων

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Στην περίπτωση που οι διαθέσιμοι πόροι της προκηρυσσόμενης δράσης δεν επαρκούν για την χρηματοδότηση του συνόλου των επενδυτικών προτάσεων που έχουν αξιολογηθεί θετικά, η Δευτεροβάθμια Επιτροπή δύναται αιτηθεί την αύξηση του προϋπολογισμού των προκηρυσσόμενων δράσεων σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. πρωτ. 36318 / ΕΥΣ 5868 / 17.07.2009 (ΦΕΚ 1525/Β/27.07.2009) Υπουργική Απόφαση περί «Διάθεση πιστώσεων, όπως ισχύει και στην υπ' αριθμ. πρωτ. 32842 / ΕΥΣ 5239 / 30.06.2009 (ΦΕΚ 1299/Β/01.07.2009) Υπουργική Απόφαση, «Ρύθμιση θεμάτων που αφορούν τη διαχείριση δράσεων ενίσχυσης επιχειρήσεων στο πλαίσιο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της Προγραμματικής Περιόδου 2007-2013 σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 17 του Ν. 3614/2007 (ΦΕΚ 267 Α')», όπως ισχύει.

.

Ο καθορισμός των επιχειρήσεων που χρηματοδοτούνται, γίνεται με βάση τη σειρά κατάταξής τους, στην κατάσταση των επενδυτικών προτάσεων που αξιολογήθηκαν θετικά και μέχρι την εξάντληση του αντίστοιχου προϋπολογισμού της δημόσιας επιχορήγησης και τις τυχόν αυξήσεις αυτού.

Σε περίπτωση που προκύπτει ότι το απομένον ποσό της δημόσιας επιχορήγησης δεν επαρκεί για την κάλυψη όλων των τυχόν ισόβαθμων επενδυτικών προτάσεων, όλες οι ισόβαθμες επενδυτικές προτάσεις δεν προτείνονται προς χρηματοδότηση.

ΤΕΤΑΡΤΟ ΣΤΑΔΙΟ: Κοινοποίηση αποτελεσμάτων αξιολόγησης στους επενδυτές- ενστάσεις - πρόσκληση για υπογραφή συμβάσεων

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΧΡΟΝΟΣ
Οι επενδυτές ενημερώνονται με συστημένη επί αποδείξει επιστολή για τη χρηματοδότηση ή μη της επενδυτικής τους πρότασης. Οι επενδυτές των οποίων οι προτάσεις έχουν εγκριθεί προς χρηματοδότηση λαμβάνουν ταυτόχρονα σχέδιο σύμβασης και καλούνται να το υπογράψουν εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την παραλαβή του σχετικού υλικού.	μέσα σε διάστημα 15 ημερών από την παραλαβή του σχετικού πρακτικού από τη Δευτεροβάθμια Επιτροπή Αξιολόγησης,
Οι ενστάσεις των δυνητικών δικαιούχων των ενισχύσεων υποβάλλονται στις Τράπεζες	μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την ημέρα της κοινοποίησης του αποτελέσματος της αξιολόγησης της επενδυτικής τους πρότασης
Οι ενστάσεις εξετάζονται από την Επιτροπή Ενστάσεων	μέσα σε ενδεικτική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την καταληκτική ημερομηνία εντός της οποίας μπορεί να υποβληθεί ένσταση από υποψήφιο επενδυτή
Οι Τράπεζες απαντούν επί των ενστάσεων στους αιτούντες, βάσει των αποφάσεων της Επιτροπής Ενστάσεων, οι οποίες είναι γι' αυτούς δεσμευτικές.	εντός είκοσι (20) ημερών από την έκδοσή τους

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ
Σε περίπτωση που ο επενδυτής δεν προσέλθει για την υπογραφή της σύμβασης εντός τρίαντα (30) ημερών από την ημερομηνία ενημέρωσής του από την Τράπεζα, χάνει το δικαίωμα υπογραφής της σύμβασης, εκτός εάν υπάρχουν, κατ' εξαίρεση, τεκμηριωμένοι λόγοι καθυστέρησης για την υπογραφή της σύμβασης, τους οποίους οφείλει να γνωρίσει στην Τράπεζα εντός της παραπάνω προθεσμίας.
ΣΥΣΤΑΣΗ
Πριν ο επενδυτής υπογράψει τη σύμβαση με την Τράπεζα, συνιστάται να τη μελετήσει, ιδιαιτέρως στα σημεία που αναφέρονται στην περιγραφή του εγκεκριμένου επενδυτικού σχεδίου και στις υποχρεώσεις του.

Τα Κριτήρια Αξιολόγησης

Τα κριτήρια αξιολόγησης των παραδεκτών επενδυτικών προτάσεων, είναι:

Κριτήριο 1: Επιχειρηματική ικανότητα και συνέπεια στις συναλλαγές του δυνητικού δικαιούχου της ενίσχυσης

1.Α Συνέπεια στις συναλλαγές (κριτήριο αποκλεισμού)

Κριτήριο 2: Δυνατότητα διάθεσης της ίδιας συμμετοχής (κριτήριο αποκλεισμού)

Κριτήριο 3: Βιωσιμότητα της επιχείρησης

Κριτήριο 4: Διατήρηση και Δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης

4.1 Διατήρηση θέσεων απασχόλησης (κριτήριο αποκλεισμού)

Κριτήριο 5: Επιχειρησιακός και τεχνικός σχεδιασμός της επένδυσης

Το σύνολο των στοιχείων που απαιτούνται για την εξέταση των παραπάνω κριτηρίων και υποκριτηρίων λαμβάνονται από τα επίσημα στοιχεία των επιχειρήσεων (δηλαδή κατά περίπτωση: ισολογισμούς και ισοζύγια, φορολογικές δηλώσεις - Ε3, εκκαθαριστικά ΦΠΑ), καθώς και τα λοιπά

στοιχεία που συνυποβάλλονται από το φορέα της επένδυσης, σύμφωνα με τον λίστα των τυπικών δικαιολογητικών (βλ. *Παράρτημα Β* του παρόντος Ενημερωτικού Οδηγού).

Σε περιπτώσεις επιχειρήσεων με μικτές δραστηριότητες, ως διαθέσιμα στοιχεία για την εφαρμογή των παραπάνω υποκριτηρίων λαμβάνονται τα στοιχεία που αφορούν στο σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης.

Αναλυτική περιγραφή της αξιολόγησης και του τρόπου βαθμολόγησης των κριτηρίων και υποκριτηρίων περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Δ του παρόντος Οδηγού.

«ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ»	
<p>Πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη σημασία στα <i>κριτήρια αποκλεισμού</i> (βλέπε στον επόμενο πίνακα) καθώς εξετάζονται κατά προτεραιότητα και αποτελούν καθοριστικό παράγοντα για να συνεχιστεί η διαδικασία της αξιολόγησης.</p> <p>Ο υποψήφιος δικαιούχος θα πρέπει να γνωρίζει εκ των προτέρων ότι εφόσον στα κριτήρια αποκλεισμού λάβει την κρίση «ΝΑΙ» τότε οι υποχρεώσεις που απορρέουν είναι εξ' ολοκλήρου δεσμευτικές και ισοδυναμούν με απώλεια της συνολικής επιχορήγησης σε περίπτωση μη τήρησης τους!</p>	

Ειδικότερα, σχετικά με τον τρόπο αξιολόγησης των κριτηρίων, παρατίθενται οι Πίνακες που ακολουθούν:

A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΕΦΑΡΜΟΓΗ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ
1	Επιχειρηματική ικανότητα και συνέπεια στις συναλλαγές	<u>A. Συνέπεια στις συναλλαγές:</u> Εξετάζεται η συνέπεια στις συναλλαγές, τόσο του δυνητικού δικαιούχου της ενίσχυσης, όσο και εκείνη των μετόχων ή εταίρων του. Κατά την εξέταση της φερεγγυότητας, λαμβάνονται υπόψη τυχόν δυσμενή στοιχεία συναλλακτικής τάξης..	Όλες οι κατηγορίες επιχειρήσεων	Θετική ή αρνητική κρίση (ΝΑΙ - ΟΧΙ) Κριτήριο Αποκλεισμού
		<u>B. Εμπειρία και Σπουδές:</u> Σε τρία (3) υποκριτήρια εξετάζεται η εμπειρία και η γνώση του δυνητικού δικαιούχου της ενίσχυσης, ή/ και εκείνη των μετόχων ή εταίρων του. Εξετάζονται ιδίως η προηγούμενη επιχειρηματική και επαγγελματική δραστηριότητα, η γνώση των συνθηκών του κλάδου και	Όλες οι κατηγορίες επιχειρήσεων	βαθμολόγηση στην κλίμακα μηδέν έως ένα (0-1) (βλ. Παράρτημα IV του παρόντος Οδηγού)

A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΕΦΑΡΜΟΓΗ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ
		η ενασχόληση με αντικείμενο συναφές με αυτό της προτεινόμενης επένδυσης, καθώς και οι σπουδές του Δικαιούχου της προτεινόμενης επένδυσης		
2	Δυνατότητα διάθεσης της ίδιας συμμετοχής	<p>Αξιολόγηση της τεκμηρίωσης από τον υποψήφιο επενδυτή, της δυνατότητας κάλυψης της ίδιας συμμετοχής στο χρηματοδοτικό σχήμα της επένδυσης.</p> <p><u>Ειδικότερα:</u></p> <p>Η δυνατότητα εξετάζεται σε σχέση με τα ακόλουθα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • εισφορές μετρητών από τους μετόχους / εταίρους, αποκλειστικά για το σκοπό της επένδυσης • ύπαρξη ρευστών διαθεσίμων • υφιστάμενα φορολογηθέντα αποθεματικά εκτός του τακτικού • ύπαρξη λοιπών διαθεσίμων • δανειακή επιβάρυνση 	Όλες οι κατηγορίες επιχειρήσεων	<p>Θετική ή αρνητική κρίση</p> <p>(ΝΑΙ - ΟΧΙ)</p> <p>Κριτήριο Αποκλεισμού</p>
3	Βιωσιμότητα της επιχείρησης του υποψήφιου επενδυτή	<p>Αξιολόγηση της βιωσιμότητας της επιχείρησης του υποψήφιου επενδυτή, με βάση τα οικονομικά αποτελέσματα που τεκμηριώνονται με σχετικά δικαιολογητικά που υποβάλλονται με την επενδυτική πρόταση (φορολογικές δηλώσεις - Ε3, εκκαθαριστικά ΦΠΑ, κλπ.).</p> <p><u>Ειδικότερα:</u></p> <p>(Επιχειρήσεις οι οποίες τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας)</p> <p>Η αξιολόγηση της βιωσιμότητας γίνεται με βάση τα υποκριτήρια:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Ρυθμός Αύξησης Κύκλου Εργασιών_κατά τις τρεις τελευταίες πλήρεις και κλεισμένες δωδεκάμηνες διαχειριστικές χρήσεις 2.Αποδοτικότητα συνολικών κεφαλαίων κατά τις δύο τελευταίες πλήρεις και κλεισμένες δωδεκάμηνες διαχειριστικές χρήσεις 3.Προστιθέμενη Αξία ανά Εργαζόμενο 	Προτάσεις Επιχειρήσεων που τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας	<p>Βαθμολόγηση στην κλίμακα μηδέν έως ένα (0-1)</p> <p>(βλ. Παράρτημα IV του παρόντος Οδηγού)</p>

A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΕΦΑΡΜΟΓΗ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ
		<p>4.Κάλυψη επένδυσης από κέρδη προ φόρων</p> <p>(Επιχειρήσεις οι οποίες τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας)</p> <p>Η αξιολόγηση της βιωσιμότητας γίνεται με βάση τα υποκριτήρια:</p> <p>1.Ρυθμός Αύξησης Κύκλου Εργασιών_κατά τις τρεις τελευταίες πλήρεις και κλεισμένες δωδεκάμηνες διαχειριστικές χρήσεις</p> <p>2.Περιθώριο κέρδους κατά τις δύο τελευταίες πλήρεις και κλεισμένες δωδεκάμηνες διαχειριστικές χρήσεις</p> <p>3.Προστιθέμενη Αξία ανά Εργαζόμενο</p> <p>4.Κάλυψη επένδυσης από κέρδη προ φόρων</p>	<p>Προτάσεις Επιχειρήσεων που τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας</p>	<p>Βαθμολόγηση στην κλίμακα μηδέν έως ένα (0-1) (βλ. Παράρτημα IV του παρόντος Οδηγού)</p>
4	Διατήρηση και Δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης	<p><u>1. Διατήρηση θέσεων απασχόλησης</u></p> <p>Η δέσμευση για τη διατήρηση των θέσεων απασχόλησης του έτους 2008 (σε Ετήσιες Μονάδες Εργασίας, [ΕΜΕ]), δηλώνεται από τους δυνητικούς δικαιούχους της ενίσχυσης κατά τη φάση της υποβολής της επενδυτικής πρότασης</p>	Όλες οι κατηγορίες επιχειρήσεων	<p>Θετική ή αρνητική κρίση</p> <p>(ΝΑΙ - ΟΧΙ)</p> <p>Κριτήριο Αποκλεισμού</p>
		<p><u>2. Ποσοστό αύξησης απασχόλησης</u></p> <p>Αξιολόγηση των νέων θέσεων απασχόλησης που θα δημιουργηθούν κατά ή μετά την υλοποίηση της επένδυσης, πέρα από αυτές που υπήρχαν στην επιχείρηση κατά το έτος 2008. Αφορά θέσεις εξαρτημένης εργασίας.</p>	Όλες οι κατηγορίες επιχειρήσεων	<p>Βαθμολόγηση στην κλίμακα μηδέν έως ένα (0-1).</p> <p>(βλ. Παράρτημα IV του παρόντος Οδηγού)</p>
		<p><u>3. Συμβολή στην αύξηση της τοπικής απασχόλησης</u></p>	Όλες οι κατηγορίες επιχειρήσεων	<p>Βαθμολόγηση στην κλίμακα μηδέν έως ένα (0-1).</p> <p>(βλ. Παράρτημα IV του παρόντος Οδηγού)</p>

A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΕΦΑΡΜΟΓΗ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ
5	Επιχειρησιακός και τεχνικός σχεδιασμός της επένδυσης	<p><u>Σχεδιασμός του επενδυτικού σχεδίου</u></p> <p><u>Ειδικότερα</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Υιοθέτηση περιβαλλοντικών πρακτικών 2. Εισαγωγή καινοτομίας 3. Εισαγωγή στις Τεχνολογίες Πληροφορικής 4. Συμβολή στην τοπική ανάπτυξη (ο υπολογισμός γίνεται επί των ακαθάριστων ποσών και προσκομίζονται για την αξιολόγησή του τα απαιτούμενα δικαιολογητικά π.χ. συμβάσεις υπεργολαβιών, βεβαιώσεις τόπου κατοικίας απασχολουμένων, κ.α.) 5. Τεκμηρίωση του σχεδίου της επένδυσης 6. Συμβολή στην διευκόλυνση πρόσβασης των Ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ) 	Όλες οι κατηγορίες επιχειρήσεων	<p>Βαθμολόγηση στην κλίμακα μηδέν έως ένα (0-1).</p> <p>(βλ. Παράρτημα IV του παρόντος Οδηγού)</p>
<p>Προκειμένου μία παραδεκτή επενδυτική πρόταση, να θεωρηθεί <u>θετικά αξιολογημένη</u> και να περιληφθεί στην ενιαία κατάσταση των θετικά αξιολογημένων επενδυτικών προτάσεων, πρέπει να συντρέχουν <u>σωρευτικά</u> οι εξής προϋποθέσεις:</p> <p>(i) να έχει βαθμολογηθεί θετικά (ΝΑΙ) στο κριτήριο 1.Α</p> <p>(ii) να έχει βαθμολογηθεί θετικά (ΝΑΙ) στο κριτήριο 2</p> <p>(iii) να έχει βαθμολογηθεί θετικά (ΝΑΙ) στο κριτήριο 4.1</p> <p>(iv) να έχει λάβει τουλάχιστον (9) μονάδες, σε σύνολο τριάντα (30) μονάδων για το κριτήριο 3 (βιωσιμότητα)</p> <p>(v) να έχει λάβει τουλάχιστον σαράντα (40) μονάδες, σε σύνολο (100) μονάδων, για τα κριτήρια 1, 3, 4 και 5.</p>				

IV. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ - ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Μετά την υπογραφή της σύμβασης μεταξύ του επενδυτή και του Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης (Τράπεζα), ο επενδυτής ξεκινά την υλοποίηση της εγκεκριμένης επένδυσης. Το στάδιο της υλοποίησης μέχρι την ολοκλήρωση περιλαμβάνει τις διαδικασίες των ελέγχων, της πιστοποίησης, της καταβολής της δημόσιας επιχορήγησης και, ενδεχομένως, των τροποποιήσεων επί των εγκεκριμένων στοιχείων των επενδύσεων.

Στο στάδιο αυτό, τα συμβαλλόμενα στη σύμβαση μέρη (Τράπεζες και επενδυτές) αναλαμβάνουν ιδιαίτερες δεσμεύσεις και υποχρεώσεις.

Αναλυτικά:

Έναρξη υλοποίησης της επένδυσης

Ακολουθούν ορισμένες διευκρινήσεις ως προς την επιλεξιμότητα των δαπανών, σε σχέση με την ημερομηνία έναρξης υλοποίησης της επένδυσης.

Ημερομηνία έναρξης υλοποίησης της επένδυσης.	Ορίζεται η ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης μεταξύ του επενδυτή και της Τράπεζας.
Δαπάνες που έχουν υλοποιηθεί πριν την έναρξη επιλεξιμότητας που ισχύει από την προδημοσίευση του μέτρου ενίσχυσης, ήτοι 25.05.2009	Δε συνυπολογίζονται στο ενισχυόμενο κόστος της επένδυσης, ούτε στην ίδια συμμετοχή του υποψήφιου επενδυτή, ανεξαρτήτως αν έχουν εξοφληθεί ή όχι κατά την ημερομηνία έναρξης της επιλεξιμότητας.
Δαπάνες που έχουν υλοποιηθεί μετά την έναρξη επιλεξιμότητας (25.05.2009) από τον Δικαιούχο και πριν την υπογραφή της σύμβασης.	Δε δεσμεύουν τη δημόσια χρηματοδότηση και αποτελούν αποκλειστική ευθύνη του υποψήφιου επενδυτή. Οι δαπάνες αυτές αφού αξιολογηθούν και εγκριθούν, κρίνονται επιλέξιμες μόνον εφόσον υπογραφεί η σχετική σύμβαση.

ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ

Μετά την υπογραφή της σύμβασης παρέχεται στον δυνητικό δικαιούχο της ενίσχυσης η δυνατότητα αιτήματος προκαταβολής έναντι του υποβαλλομένου επενδυτικού σχεδίου, το ύψος της οποίας δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να υπερβαίνει σε ποσοστό το 40% του ποσού της επιχορήγησης (δημόσιας δαπάνης).

Απαραίτητη προϋπόθεση για την λήψη της προκαταβολής είναι η κατάθεση στον Ε.Φ.Δ. ισόποσης (με το ύψος της προκαταβολής) εγγυητικής επιστολής τραπεζής που λειτουργεί νόμιμα στην Ελληνική επικράτεια ή σε κράτος μέλος της Ε.Ε.

ΕΚΧΩΡΗΣΗ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

Η δημόσια επιχορήγηση που καταβάλλεται στο δικαιούχο της ενίσχυσης, δεν επιτρέπεται να εκχωρείται σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση, είναι δυνατή η εκχώρηση της επιχορήγησης από το δικαιούχο της ενίσχυσης σε οιοδήποτε Πιστωτικό Ίδρυμα για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανείου, ισόποσου της εκχωρούμενης επιχορήγησης, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την πραγματοποίηση της επενδυτικής πρότασης του δικαιούχου της ενίσχυσης. Στην περίπτωση αυτή, ο εκδοχέας υποχρεούται για το έγκυρο της εκχώρησης, να προβεί στην κατά νόμο απαιτούμενη αναγγελία αυτής, ειδικά δε εφόσον ο εκδοχέας είναι Πιστωτικό Ίδρυμα διάφορο του ΕΦΔ με τον οποίο έχει υπογραφεί η σύμβαση, απαιτείται η αναγγελία της εκχώρησης και στον ΕΦΔ που έχει υπογράψει σύμβαση με τον δικαιούχο, ο οποίος κι ενημερώνει το ΠΣΚΕ.

Στην παράγραφο 7 του άρθρου 12 της υπ. αριθμ. πρωτ. 32842 / ΕΥΣ 5239 / 30.06.2009 (ΦΕΚ 1299/Β/01.07.2009) Υπουργικής Απόφασης (Ρύθμιση Θεμάτων που αφορούν τη διαχείριση δράσεων ενίσχυσης επιχειρήσεων, ΕΣΠΑ 2007 – 2013) αναφέρεται ότι το άθροισμα της προκαταβολής της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου και του δανείου από την εκχώρηση της επιχορήγησης της προηγούμενης παραγράφου δεν μπορεί να υπερβαίνει το συνολικό ποσό της εγκεκριμένης επιχορήγησης. Όταν ο δικαιούχος κάνει χρήση και των δύο αυτών δικαιωμάτων του (προκαταβολής και εκχώρησης) πρέπει υποχρεωτικά να προηγείται η προκαταβολή

Προθεσμία ολοκλήρωσης της εγκεκριμένης επένδυσης

Κάθε επένδυση που έχει εγκριθεί και πρόκειται να συγχρηματοδοτηθεί στο πλαίσιο της παρούσας προκήρυξης πρέπει να ολοκληρωθεί το αργότερο εντός της προθεσμίας που ορίζεται στη σύμβαση, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δεκα οκτώ (18) μήνες για Μεταποίηση και Τουρισμό και τους δώδεκα (12) μήνες για εμπόριο και Υπηρεσίες από την ημερομηνία υπογραφής της σχετικής σύμβασης. Σημειώνεται ότι ο ίδιος ο επενδυτής στο χρονοδιάγραμμα που περιλαμβάνεται στο έντυπο υποβολής της πρότασής του (βλ. Παράρτημα Β) ορίζει το χρόνο ολοκλήρωσης της επένδυσής του σε μήνες, που αποτελεί και έναν από τους όρους της απόφασης έγκρισης της επένδυσης.

Έλεγχοι – Πιστοποιήσεις – Καταβολή της δημόσιας επιχορήγησης

Κάθε επένδυση που έχει εγκριθεί για χρηματοδοτική ενίσχυση στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας ενίσχυσης ελέγχεται ως προς την πρόοδο των εργασιών και των δαπανών, την καταβολή της ίδιας συμμετοχής του επενδυτή, καθώς επίσης και τις υφιστάμενες και τις δημιουργούμενες κατά περίπτωση θέσεις απασχόλησης. Με βάση τα αποτελέσματα των ελέγχων αυτών και των αντίστοιχων πιστοποιήσεων, καταβάλλεται και η δημόσια επιχορήγηση από τις Τράπεζες προς τους δικαιούχους επενδυτές.

ΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ:

διενεργούνται **από τις Τράπεζες,**

είναι **επιτόπιοι**

διενεργούνται **κατά κανόνα δύο (2) φορές για τη Μεταποίηση και τον Τουρισμό και μία (1) φορά για το Εμπόριο και τις Υπηρεσίες** μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης για κάθε επενδυτική πρόταση:

Για Τουρισμό – Μεταποίηση: Την πρώτη φορά (ενδιάμεσος έλεγχος) όταν ο επενδυτής έχει υλοποιήσει τουλάχιστον το 50% του φυσικού αντικειμένου του εγκεκριμένου προϋπολογισμού της επένδυσης. Την δεύτερη φορά (τελικός έλεγχος) όταν ο επενδυτής ολοκληρώνει το επενδυτικό του σχέδιο.

Για Εμπόριο – υπηρεσίες: Μία φορά όταν ο επενδυτής έχει υλοποιήσει το σύνολο του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του εγκεκριμένου προϋπολογισμού της επένδυσης (τελικός έλεγχος) και έχει ολοκληρώσει το επενδυτικό του σχέδιο.

Αναλυτικά, η διαδικασία ελέγχων, πιστοποιήσεων και καταβολής των δόσεων της δημόσιας επιχορήγησης, έχει ως ακολούθως:

ΑΙΤΗΜΑ ΕΠΙΤΟΠΙΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ο επενδυτής υποβάλλει στην Τράπεζα σχετικό ΑΙΤΗΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ, όχι νωρίτερα από τρεις (3) μήνες από την υπογραφή της σύμβασης και εφόσον:

έχει πραγματοποιήσει **και εξοφλήσει** το μέρος των δαπανών που αντιστοιχεί στο αίτημα ελέγχου (δηλαδή το 50% για τον ενδιάμεσο έλεγχο εάν πρόκειται για μεταποίηση και Τουρισμό ή το 100% εάν πρόκειται για τελικό έλεγχο όλων των θεματικών ενοτήτων) του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού και συνολικού επιχορηγούμενου προϋπολογισμού, έχει εξοφλήσει το ανάλογο ποσοστό των σχετικών παραστατικών και έχει ολοκληρώσει το αντίστοιχο εγκεκριμένο φυσικό αντικείμενο

έχει καταβάλλει το μέρος της ίδιας του συμμετοχής που αντιστοιχεί στο είδος του ελέγχου, ήτοι 50% για τον ενδιάμεσο ή 100% για τον τελικό, της συνολικά προβλεπόμενης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΕΠΙΤΟΠΙΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Η τράπεζα διενεργεί τον έλεγχο μέσα σε ένα (1) μήνα από την **υποβολή του σχετικού αιτήματος του επενδυτή (υποχρεωτική διαδικασία που εκτελείται ηλεκτρονικά)**.

Στον επιτόπιο έλεγχο εξετάζεται:

Η επιλεξιμότητα των δαπανών που έχει πραγματοποιήσει ο επενδυτής για την υλοποίηση της εγκεκριμένης επένδυσης καθώς και **το εύλογο του κόστους** των δαπανών που έχουν αξιολογηθεί και υλοποιηθεί. Για την εξέταση αυτή ελέγχονται τα πρωτότυπα παραστατικά των δαπανών, τα δελτία αποστολής των υλικών ή των εξοπλισμών, οι αριθμοί ταυτοποίησης των εξοπλισμών (serial number) και λοιπά σχετικά δικαιολογητικά εάν απαιτηθεί. Ο ελεγκτής μονογράφει και σφραγίζει τα στοιχεία αυτά με ειδική σφραγίδα που φέρει τον τίτλο του Επιχειρησιακού Προγράμματος από το οποίο χρηματοδοτείται η επένδυση.

Η ολοκλήρωση του φυσικού αντικειμένου της επένδυσης (ή την υλοποίηση του 50% του φυσικού αντικειμένου εάν πρόκειται για ενδιάμεσο έλεγχο), σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης.

Η καταβολή από τον επενδυτή του **100% της ίδιας του συμμετοχής ή του 50% εάν πρόκειται για ενδιάμεσο έλεγχο**.

Έχει προχωρήσει στην **υποβολή** των σχετικών αιτημάτων για την έκδοση των απαραίτητων αδειών/δικαιολογητικών (στον ενδιάμεσο έλεγχο) ή την **έναρξη λειτουργίας** της επένδυσης (στον τελικό έλεγχο).

Η ύπαρξη των απαιτούμενων **αδειών/δικαιολογητικών** για τη νόμιμη λειτουργία της επένδυσης (στον τελικό έλεγχο).

ΠΡΩΤΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ (ενδιάμεσος μόνο για μεταποίηση & τουρισμό)

Μετά τη διενέργεια του πρώτου ελέγχου, η Τράπεζα συντάσσει τυποποιημένη Έκθεση Ελέγχου στην οποία αποτυπώνει τη φυσική και την οικονομική πρόοδο της επένδυσης, καθώς και τα σχετικά με την τήρηση των όρων της απόφασης έγκρισης και της σύμβασης.

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΔΟΣΗΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

Η πρώτη δόση της δημόσιας επιχορήγησης ανέρχεται στο πενήντα τοις εκατό (50%) της εγκεκριμένης, όπως προβλέπεται και στη σχετική εν ισχύ σύμβαση. **Καταβάλλεται** από την Τράπεζα στον επενδυτή, το αργότερο μέσα σε **δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από την ολοκλήρωση του πρώτου ελέγχου εφόσον** μετά από τον έλεγχο που διενήργησε η Τράπεζα πιστοποιήθηκε ότι αναφέρεται στο «περιεχόμενο επιτόπιου ελέγχου» (βλέπε παραπάνω)

ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ (τελικός)

Μετά τη διενέργεια του ελέγχου, η Τράπεζα συντάσσει τυποποιημένη Έκθεση Ελέγχου στην οποία αποτυπώνει τη φυσική και την οικονομική πρόοδο της επένδυσης, καθώς και τα σχετικά με την τήρηση των όρων της σύμβασης και προσδιορίζει το προς καταβολή ύψος της δημόσιας επιχορήγησης, σύμφωνα με τα ευρήματα του ελέγχου.

Στην Έκθεση θα πρέπει να πιστοποιείται ότι **το έργο είναι λειτουργικό και αποδίδει το προγραμματισμένο αποτέλεσμα, βάσει του οποίου αξιολογήθηκε και εγκρίθηκε η επένδυση και ότι έχουν τηρηθεί τα προβλεπόμενα σχετικά με τη διατήρηση ή/και δημιουργία των νέων θέσεων απασχόλησης, παράλληλα με τις υφιστάμενες κατά την υποβολή της αίτησης θέσεις απασχόλησης.**

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ

Με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου ολοκλήρωσης και την κατάθεση από τον επενδυτή όλων των πληροφοριακών δελτίων που ορίζονται στο *παράρτημα Γ* του παρόντος Οδηγού, η Τράπεζα, μέσα σε δέκα πέντε (15) εργάσιμες ημέρες εκδίδει τη **ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ** ή μη της επένδυσης, στην οποία:

1. Βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της επένδυσης ή ανακοινώνεται η λύση της σύμβασης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα σε αυτήν.
2. ορίζεται το τελικό καταβλητέο ποσό στον επενδυτή.

Η Βεβαίωση αυτή κοινοποιείται στον επενδυτή.

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

Η καταβολή της δημόσιας επιχορήγησης γίνεται από την Τράπεζα στον επενδυτή, το αργότερο μέσα σε είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες από τη ολοκλήρωση του ελέγχου, έχουν μεταβιβαστεί τα αντίστοιχα ποσά από το Υπ.Οι.Ο. και **εφόσον έχει εκδοθεί η Βεβαίωση Ολοκλήρωσης**, δηλαδή μετά από τον έλεγχο που διενήργησε η Τράπεζα με βάση τον οποίο πιστοποιήθηκε ότι ο επενδυτής:

έχει πραγματοποιήσει το σύνολο των δαπανών του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού και συνολικού επιχορηγούμενου προϋπολογισμού, έχει εξοφλήσει το σύνολο των σχετικών παραστατικών και έχει ολοκληρώσει το αντίστοιχο εγκεκριμένο φυσικό αντικείμενο

έχει καταβάλλει το σύνολο της ίδιας του συμμετοχής, δηλαδή το εκατό τοις εκατό (100%) της συνολικά προβλεπόμενης

έχει προσκομίσει τις απαραίτητες άδειες για την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται (βλέπε περίπτωση Δ στις «επισημάνσεις» παρακάτω)

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

➤ Ένας μόνον έλεγχος

Αν ένας επενδυτής υποβάλλει **μία μόνο αίτηση** για τελικό έλεγχο και εφόσον η χρονική διάρκεια υλοποίησης της επένδυσής του, όπως δηλώνεται στη σύμβαση, δεν υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες, τότε μπορεί να διενεργηθεί **ένας μόνον έλεγχος** από την Τράπεζα.

➤ Αυτεπάγγελτος Έλεγχος:

- Αν έχει παρέλθει η προβλεπόμενη στη σύμβαση ημερομηνία ολοκλήρωσης της επένδυσης και ο επενδυτής δεν έχει υποβάλλει αίτημα ελέγχου, τότε η Τράπεζα διενεργεί αυτεπάγγελτο έλεγχο.
- Σε περίπτωση που η διάρκεια της επένδυσης υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες και ο επενδυτής δεν έχει υποβάλλει στους πρώτους δώδεκα μήνες αίτημα πρώτου ελέγχου, η Τράπεζα διενεργεί αυτεπάγγελτο έλεγχο.

➤ Μη ολοκλήρωση της επένδυσης εντός της προθεσμίας:

Σε περίπτωση που η έκθεση τελικού ελέγχου δεν πιστοποιεί την ολοκλήρωση της επένδυσης εντός της προθεσμίας ολοκλήρωσης και της τυχόν παράτασής της, τότε σε αυτήν περιγράφεται η διαπιστωθείσα κατάσταση της επένδυσης και εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα από τη σύμβαση μεταξύ της Τράπεζας και του επενδυτή.

➤ Διαπίστωση προβλημάτων που θέτουν σε κίνδυνο την ολοκλήρωση της επένδυσης εντός της προθεσμίας

Σε περίπτωση που η Τράπεζα διαπιστώσει προβλήματα που θέτουν σε κίνδυνο την ολοκλήρωση της επένδυσης εντός της προβλεπόμενης στη σύμβαση προθεσμίας της, έχει το δικαίωμα να καταγγείλει μονομερώς τη σύμβαση, αφού προηγουμένως εφαρμοσθεί η διαδικασία που προβλέπεται στη σύμβαση.

➤ Πρόσθετοι έλεγχοι:

- Η Τράπεζα μπορεί να διενεργεί περαιτέρω ελέγχους όταν διαπιστώνει ότι δεν έχουν τηρηθεί οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση των ενισχύσεων.

Δειγματοληπτικοί έλεγχοι, διενεργούνται και από αρμόδια όργανα του Ελληνικού Δημοσίου ή/και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πριν και μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

A Περίπτωση εκχώρησης της δημόσιας επιχορήγησης

Σε περιπτώσεις όπου επιτρέπεται η εκχώρηση της δημόσιας επιχορήγησης από τον επενδυτή, η Τράπεζα καταβάλλει στον επενδυτή το ποσό της δημόσιας επιχορήγησης μειωμένο κατά το ποσό της εκχωρηθείσας επιχορήγησης, το οποίο και αποδίδει προς τον εκδοχέα εντός δέκα (10) ημερών.

B Κατά την πιστοποίηση των δαπανών

Λαμβάνονται υπόψη:

Όλα τα παραστατικά (π.χ. δελτία παραγγελίας, δελτία αποστολής, τιμολόγια και αποδείξεις παροχής υπηρεσιών) που εκδόθηκαν για τους σκοπούς της εγκριθείσας επένδυσης και οι πληρωμές που έγιναν προς εξόφληση αυτών μετά από την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας (25.05.2009) της επενδυτικής πρότασης από τον Δικαιούχο.

Δε λαμβάνονται υπόψη:

- πληρωμές υπό μορφή προκαταβολών για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί τιμολόγιο ή Απόδειξη Παροχής Υπηρεσιών
- Παραστατικά (π.χ. Τιμολόγια/αποδείξεις παροχής υπηρεσιών, δελτία παραγγελίας, δελτία αποστολής κ.α.) τα οποία εκδόθηκαν πριν την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας, ανεξάρτητα αν εξοφλήθηκαν μετά
- Πληρωμές (εξοφλήσεις τιμολογίων/αποδείξεις παροχής υπηρεσιών) που έγιναν πριν την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας (25.05.2009), ανεξαρτήτων αν εξοφλήθηκαν μετά

- Σε περίπτωση που δεν ισχύει κάτι από τα παραπάνω δεν λαμβάνεται υπόψη το σύνολο της αξίας του παραστατικού.

- Πληρωμές οι οποίες έγιναν με τα παραστατικά τα οποία δεν είναι σύμφωνα με τον κώδικα βιβλίων και στοιχείων.
- Η εξόφληση δαπανών με την χρήση επιταγών τρίτων

Οι σχετικές δαπάνες δε συνυπολογίζονται στον επιχορηγούμενο προϋπολογισμό της επένδυσης, ούτε στην ίδια συμμετοχή του επενδυτή.

Για αγορές αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας 15.000 € (με τον ΦΠΑ) και άνω όπως προβλέπεται στον ΚΒΣ (άρθρο 18 παρ. 2), απαιτείται η τμηματική ή ολική εξόφληση των σχετικών παραστατικών να γίνεται μέσω τραπεζικού λογαριασμού ή με δίγραμμη επιταγή.

Γ Πιστοποίηση καταβολής της ίδιας συμμετοχής

Η καταβολή της ίδιας συμμετοχής ελέγχεται με την εξόφληση των σχετικών παραστατικών των επιλέξιμων δαπανών και με τα κατά περίπτωση δικαιολογητικά για την πιστοποίηση της καταβολής της ίδιας συμμετοχής των δικαιούχων της ενίσχυσης κατά την πραγματοποίηση της επένδυσης που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Γ του παρόντος Οδηγού.

Δ Εκταμίευση της δημόσιας επιχορήγησης

Για την εκταμίευση της δημόσιας επιχορήγησης ο επενδυτής προσκομίζει:

- α) Πρόσφατη βεβαίωση του Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρίας περί μη πτωχεύσεως ή μη θέσης αυτής σε εκκαθάριση.
- β) Βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας περί μη περαιτέρω τροποποιήσεως του καταστατικού της εταιρίας (σε σχέση με τα προσκομισθέντα κατά την υποβολή της πρότασης αντίστοιχα δικαιολογητικά).
- γ) Υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου της εταιρίας ότι η δημόσια επιχορήγηση δεν έχει εκχωρηθεί και πρόσφατο πρακτικό του αρμόδιου οργάνου της εταιρίας/ατομικής επιχείρησης για τον ορισμό εκπροσώπου για την είσπραξη της δημόσιας επιχορήγησης ή (εφόσον η δημόσια επιχορήγηση έχει εκχωρηθεί) σύμβαση εκχώρησης και εξουσιοδότηση του πιστωτικού ιδρύματος για την είσπραξη της δημόσιας επιχορήγησης.
- δ) Φορολογική ενημερότητα εις διπλούν.
- ε) Βεβαίωση του ΙΚΑ περί μη οφειλής, εις διπλούν.

V. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

Αιτήματα τροποποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (ΦΟΑ) υποβάλλονται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) και εν συνεχεία υποβάλλονται σε φυσική μορφή τα σχετικά πληροφοριακά έντυπα από τους δικαιούχους των ενισχύσεων. Ο αριθμός των τροποποιήσεων για ΦΟΑ δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δύο (2) φορές για τις θεματικές ενότητες «Μεταποίησης» & «Τουρισμού» και μόνο μία (1) τροποποίηση ΦΟΑ για τις θεματικές ενότητες «Εμπορίου» & «Υπηρεσιών».

Σχετικά με τα αιτήματα τροποποίησης ισχύουν τα ακόλουθα:

1. Ο δικαιούχος δύναται να μην υποβάλλει αίτημα τροποποίησης του εγκεκριμένου φυσικού αντικειμένου στις περιπτώσεις εκείνες που δεν αφορά ουσιώδες μεταβολές. Ωστόσο σε αυτή την περίπτωση ο Ε.Φ.Δ. πριν το κλείσιμο του τελικού ελέγχου του έργου θα διεξάγει την ταυτοποίηση των πεπραγμένων του Δικαιούχου με τις συμβατικές του υποχρεώσεις. Ως επουσιώδεις αλλαγές θεωρούνται η αλλαγή εξοπλισμού πληροφορικής (ίδιου τύπου), η αλλαγή προμηθευτή (χωρίς ουσιώδη μεταβολή των τεχνικών χαρακτηριστικών του εξοπλισμού), ή οι εσωτερικές μεταφορές κονδυλίων μεταξύ ομοειδών δαπανών που ανήκουν στην ίδια κατηγορία ενέργειας. Ως ουσιώδεις τροποποιήσεις ΦΟΑ που απαιτούν αίτημα τροποποίησης κρίνονται οι περιπτώσεις που διαφοροποιούνται από τις περιγραφόμενες ήσσονος σημασίας.
2. Υποχρεωτικά υποβάλλεται αίτημα τροποποίησης όταν γίνονται μεταβολές σε ποσοστό έως 20% του εγκεκριμένου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου μεταξύ διαφορετικών κατηγοριών ενεργειών. Δύναται να γίνουν αποδεκτές υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
 - α) να μην επέρχεται απόκλιση από όρους και κριτήρια τα οποία αποτέλεσαν αντικείμενο της αξιολόγησης (π.χ. δαπάνες προστασίας του περιβάλλοντος, δημιουργούμενες θέσεις απασχόλησης),
 - β) να μην επέρχεται κατάργηση κατηγορίας ενέργειας η οποία έχει προβλεφθεί στη σύμβαση του επενδυτή με τον Ε.Φ.Δ. (η πρόσθεση νέας κατηγορίας ενέργειας δύναται να γίνει αποδεκτή),Σε περίπτωση που δεν τηρούνται κάποια από τις ως άνω προϋποθέσεις, η πρόταση επαναξιολογείται από τον Ε.Φ.Δ. (χωρίς επαναξιολόγηση από τη Δευτεροβάθμια Επιτροπή) σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 10 και 11 της υπ' αριθμ. Πρωτ. 40844/ΕΥΣ6681 ΚΥΑ και επιβεβαιώνεται η συνέχιση ή όχι της χρηματοδότησης.
3. Τροποποιήσεις σε ποσοστό άνω του 20% του εγκεκριμένου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου μεταξύ διαφορετικών κατηγοριών ενεργειών δεν γίνονται αποδεκτές.

Προκειμένου ένα αίτημα τροποποίησης να γίνεται δεκτό θα πρέπει επιπλέον να διασφαλίζεται ότι:

α) εξακολουθούν να εξυπηρετούνται οι αρχικοί στόχοι της επένδυσης και διατηρείται ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της

β) εξακολουθούν να τηρούνται οι όροι και προϋποθέσεις του προκήρυξης

γ) δεν επέρχεται αύξηση του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού

4. Το αίτημα τροποποίησης υποβάλλεται από το δικαιούχο της ενίσχυσης προς τον Ε.Φ.Δ. σύμφωνα με τυποποιημένη φόρμα του ΠΣΚΕ, συνοδευόμενο από σχετικές προσφορές, προτιμολόγια, prospectus, τα οποία θα αιτιολογούν το κόστος των νέων παρεμβάσεων.

Ο Ε.Φ.Δ. εξετάζει το αίτημα στην ουσία του και αποφασίζει για την μερική ή ολική αποδοχή ή απόρριψή του εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την υποβολή και παραλαβή του. Η απόφαση για την τροποποίηση ή μη της σύμβασης, κοινοποιείται από τον Ε.Φ.Δ. στο δικαιούχο της ενίσχυσης.

Στην περίπτωση που ο Ε.Φ.Δ. αποδεχτεί το αίτημα τροποποίησης ολικά ή μερικά, καλεί τον επενδυτή εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών, για την υπογραφή των τροποποιήσεων της σύμβασης και κοινοποιεί τις τροποποιημένες συμβάσεις στην εκάστοτε αρμόδια Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης. Σε αντίθετη περίπτωση, ενημερώνει εγγράφως τον επενδυτή για τη μη αποδοχή του αιτήματός του.

5. **Αίτημα παράτασης** της προθεσμίας ολοκλήρωσης της επένδυσης για διάστημα μέχρι δύο (2) μήνες για τις θεματικές ενότητες «Εμπορίου» & «Υπηρεσιών» και τέσσερις (4) μήνες για τις θεματικές ενότητες «Μεταποίησης» & «Τουρισμού» γίνεται δεκτό, υπό την προϋπόθεση ότι το αίτημα υποβάλλεται από το δικαιούχο της ενίσχυσης στον Ε.Φ.Δ. εντός της προθεσμίας ολοκλήρωσης της εγκεκριμένης επένδυσης και αιτιολογείται επαρκώς η απαίτηση της. Ο Ε.Φ.Δ. λαμβάνοντας υπόψη τον περιορισμό της παραγράφου 6 του παρόντος κεφαλαίου εξετάζει το αίτημα. Σε περίπτωση έγκρισης του αιτήματος κοινοποιείται προς ενημέρωση από τον Ε.Φ.Δ. στην εκάστοτε αρμόδια Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης.

6. Παράταση της προθεσμίας ολοκλήρωσης της επένδυσης πέραν των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου χορηγείται σε περιπτώσεις διακοπής ή καθυστέρησης των επενδυτικών εργασιών για λόγους ανωτέρας βίας και για όσο χρόνο τα γεγονότα που τη συνιστούν διαρκούν. Στην έννοια της ανωτέρας βίας συμπεριλαμβάνονται μόνο περιστατικά, τα οποία σαφώς και αποδεδειγμένα βρίσκονται υπεράνω του ελέγχου και της ευθύνης των συμβαλλομένων. Καθénas των συμβαλλομένων δικαιούται να αναστείλει την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του από τη Σύμβαση, κατά το μέτρο και κατά το χρόνο που τα ως άνω γεγονότα ή περιστατικά παρεμποδίζουν την εκπλήρωσή

τους. Σχετικό αίτημα παράτασης υποβάλλεται εγγράφως από τον δικαιούχο της ενίσχυσης στον Ε.Φ.Δ. άμεσα. Το αίτημα παράτασης εγκρίνεται με απόφαση του Ε.Φ.Δ..

7. Το κάθε αίτημα παράτασης (των παραγράφων 5 & 6) γίνεται αποδεκτό με την προϋπόθεση ότι η καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης και αποπληρωμής της επένδυσης δεν υπερβαίνει την ημερομηνία λήξης του παρόντος μέτρου ενίσχυσης όπως προσδιορίζεται στο άρθρο 19 της υπ' αριθμ. Πρωτ. 40844/ΕΥΣ6681 ΚΥΑ. Η απόφαση για την τροποποίηση ή μη της σύμβασης κοινοποιείται από τον Ε.Φ.Δ. στο δικαιούχο της ενίσχυσης και προς ενημέρωση στην εκάστοτε αρμόδια Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης.
8. Η πραγματοποίηση πράξεων μεταβίβασης μετοχών ή εταιρικών μεριδίων δικαιούχου της ενίσχυσης για ποσοστό ίσο ή μικρότερο του 49%, σε σχέση με την μετοχική σύνθεση που αναφέρεται στη σύμβαση μεταξύ του Φορέα της επένδυσης και του Ε.Φ.Δ. είναι ελεύθερη, ενώ για ποσοστό μεγαλύτερο αυτού ο δικαιούχος της ενίσχυσης ενημερώνει υποχρεωτικά, πριν προβεί σε αυτές, προκειμένου ο Ε.Φ.Δ. να εξετάσει και να επιβεβαιώσει ότι η επιχείρηση εξακολουθεί να είναι μικρομεσαία σύμφωνα με τον ορισμό της σύστασης της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ της 6ης Μαΐου 2003 συνεχίζοντας να πληρούνται. Ειδικότερα:

Είτε η μεταβολή πρόκειται να συντελεστεί πριν από την ολοκλήρωση της επένδυσης είτε μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης και πριν την έκδοση της βεβαίωσης ολοκλήρωσης από τον Ε.Φ.Δ., ο δικαιούχος της επένδυσης υποβάλλει αίτηση στο υποκατάστημα του Ε.Φ.Δ. που έχει υποβληθεί η επενδυτική πρόταση, η οποία συνοδεύεται από τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) τα στοιχεία αυτών που μεταβιβάζουν τις μετοχές ή τα εταιρικά μερίδια,
- β) τα στοιχεία αυτών που αποδέχονται τη μεταβίβαση των μετοχών ή των εταιρικών μεριδίων,
- γ) υπεύθυνες δηλώσεις για την πρόθεση σύναψης της σχετικής δικαιοπραξίας.

Σε κάθε περίπτωση ο Ε.Φ.Δ. οφείλει να προχωρήσει σε εκ νέου αξιολόγηση της επενδυτικής πρότασης σε ότι αφορά το κριτήριο 1 «επιχειρηματική ικανότητα και συνέπεια στις συναλλαγές του δυνητικού δικαιούχου της ενίσχυσης» (πάρτημα Δ), και να ελέγξει τη διατήρηση της ιδιότητας της επιχείρησης ως μικρής ή πολύ μικρής κατά σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα Ε του παρόντος Οδηγού.

Σε περίπτωση μη τήρησης της παραπάνω διαδικασίας από την πλευρά του φορέα της επένδυσης αναφορικά με την εκ των προτέρων ενημέρωση, η τράπεζα λαμβάνει απόφαση για επιστροφή ή μείωση της εγκριθείσας δημόσιας επιχορήγησης σε ποσοστό 10%.

Στην περίπτωση δε που η αλλαγή της μετοχικής ή εταιρικής σύνθεσης και η πραγματοποίηση πράξεων μεταβίβασης μετοχών ή εταιρικών μεριδίων του Φορέα της Επένδυσης καθιστά την ενισχυόμενη Μικρή ή Πολύ Μικρή Επιχείρηση μη επιλέξιμη ή μη θετικά αξιολογημένη, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα Ε του παρόντος Οδηγού, τότε με απόφαση του Ε.Φ.Δ. ορίζεται η επιστροφή του συνόλου της καταβληθείσας δημόσιας επιχορήγησης.

Η ως άνω διαδικασία της εκ των προτέρων ενημέρωσης δεν ακολουθείται στις περιπτώσεις μεταβιβάσεων λόγω κληρονομικής διαδοχής. Στην περίπτωση αυτή ενημερώνεται το αρμόδιο υποκατάστημα και ελέγχεται η διατήρηση της ιδιότητας μίας επιχείρησης ως μικρής ή πολύ μικρής σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα Ε του παρόντος Οδηγού, αφού πραγματοποιηθεί η μεταβίβαση.

Σε περίπτωση μεταβολής της επωνυμίας ή της νομικής μορφής της επιχείρησης, είτε κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, είτε μετά από την ολοκλήρωση της επένδυσης, ο δικαιούχος της ενίσχυσης υποχρεούται σε προηγούμενη έγγραφη ενημέρωση του Ε.Φ.Δ., ο οποίος στη συνέχεια ενημερώνει το Π.Κ.Σ.Ε.

ΣΥΣΤΑΣΗ

Συνιστάται σε κάθε περίπτωση στον επενδυτή, εφόσον προτίθεται να τροποποιήσει το φυσικό αντικείμενο της επένδυσής του σε σχέση με το προβλεπόμενο στην υπογεγραμμένη σύμβαση, να λαμβάνει εκ των προτέρων την επιβεβαίωση της αρμόδιας Τράπεζας ότι η τροποποίηση είναι επουσιώδης ή ουσιώδης ΚΑΙ ότι είναι αναγκαία ή όχι η υποβολή Αιτήματος Τροποποίησης.

VI. ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

1. Ο δικαιούχος της ενίσχυσης υποχρεούται στην τήρηση των όρων που προβλέπονται στην παρούσα προκήρυξη και στη σύμβαση που υπογράφει με τον Ε.Φ.Δ.
2. Ο δικαιούχος της ενίσχυσης δεν μπορεί να ενισχυθεί από άλλο Εθνικό ή Κοινοτικό Πρόγραμμα για την υλοποίηση της ίδιας πρότασης ή τμήματος αυτής. Εξαίρεση αποτελεί η εγγύηση του ΤΕΜΠΜΕ που δύναται να χρησιμοποιηθεί από τον δικαιούχο της ενίσχυσης για την λήψη δανείου.
3. Όταν ο δικαιούχος διαφοροποιηθεί ουσιαστικά από δαπάνες οι οποίες έχουν συμβάλει στην βαθμολογία της πρότασής του κατά την διαδικασία αξιολόγησης, σύμφωνα με τους όρους που περιέχονται στην σύμβασή του με τον Ε.Φ.Δ. θα επιβάλλεται η αναλογική μείωση ή επιστροφή της δημόσιας επιχορήγησης.
4. Ο δικαιούχος της ενίσχυσης δεσμεύεται να λειτουργεί εντός των γεωγραφικών ορίων της Περιφέρειας που υπαγορεύονται από το Π.Ε.Π. από το οποίο έχει χορηγηθεί η ενίσχυση και να μη μεταβάλλει τη χρήση της ενισχυόμενης επένδυσης, τουλάχιστον για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών μετά την ολοκλήρωσή της. Επιτρέπεται η μετεγκατάσταση σε άλλη γεωγραφική ενότητα της ίδιας Περιφέρειας, με την προϋπόθεση ότι δεν αυξάνεται το αρχικό ποσοστό δημόσιας επιχορήγησης της επένδυσης και δεν έχει ενισχυθεί ο δικαιούχος για δαπάνες επί ακινήτου. Εάν δε στην νέα γεωγραφική ενότητα ισχύει χαμηλότερη ένταση ενίσχυσης ή ο δικαιούχος έχει ενισχυθεί για κτηριακές δαπάνες τότε επιστρέφει εντόκως το υπερβάλλον ποσό που αντιστοιχεί στην διαφορά των ποσοστών ή επιστρέφει εντόκως το ποσό που έχει λάβει για την ενίσχυση των κτηριακών δαπανών αντίστοιχα. Για τον έλεγχο αυτής της υποχρέωσης ο δικαιούχος αποστέλλει στον Ε.Φ.Δ. τα ετήσια φορολογικά έντυπα για όσο χρόνο απαιτείται. Σε αντίθετη περίπτωση, υποχρεούται σε ολική ή μερική επιστροφή της καταβληθείσας δημόσιας επιχορήγησης.
5. Απαγορεύεται η μεταβίβαση παγίων περιουσιακών στοιχείων της επένδυσης που έχουν επιχορηγηθεί, εκτός αν αυτά τα στοιχεία έχουν αντικατασταθεί από άλλα τουλάχιστον ισοδύναμου αποτελέσματος. Η απαγόρευση αυτή ισχύει μέχρι τη συμπλήρωση της τριετίας (3ετίας) από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της επένδυσης. Για τον έλεγχο αυτής της υποχρέωσης, ο δικαιούχος αποστέλλει Υπεύθυνη Δήλωση στον Ε.Φ.Δ. που αναφέρει την διατήρηση των επιχορηγούμενων παγίων ή την αντικατάστασή τους από άλλα τουλάχιστον ισοδύναμου αποτελέσματος. Σε αντίθετη περίπτωση, ο επενδυτής υποχρεούται σε ολική ή μερική επιστροφή της καταβληθείσας δημόσιας επιχορήγησης.
6. Απαγορεύεται η εκμίσθωση πάγιων περιουσιακών στοιχείων της επένδυσης μέχρι τη συμπλήρωση της τριετίας (3ετίας) από την ημερομηνία έκδοσης της βεβαίωσης ολοκλήρωσης της επένδυσης, εκτός της περίπτωσης κατά την οποία εκμισθώνεται το σύνολο της επιχειρηματικής μονάδας. Η υποχρέωση ελέγχεται με Υπεύθυνη Δήλωση. Σε περίπτωση εκμίσθωσης του συνόλου της επιχειρηματικής μονάδας, ο μισθωτής δεσμεύεται στην τήρηση των όρων της υφιστάμενης βεβαίωσης ολοκλήρωσης που τον αφορούν και ιδιαίτερα στη λειτουργία και μη μεταβολή της χρήσης της ενισχυόμενης επένδυσης και τη διατήρηση των νέων θέσεων απασχόλησης, για το προβλεπόμενο αντίστοιχο χρονικό διάστημα. Η εν λόγω δέσμευση πρέπει να περιλαμβάνεται στο μισθωτήριο συμβόλαιο.

7. Από την έκδοση της βεβαίωσης ολοκλήρωσης της επένδυσης και για χρονική διάρκεια ενός (1) έτους, ο επενδυτής υποχρεούται να τοποθετήσει σε εμφανές σημείο της επιχείρησής του αναμνηστική πλάκα στην οποία θα αναγράφεται:

«Ο εκσυγχρονισμός της επιχείρησης υλοποιήθηκε με συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης»

8. α) Από την ημερομηνία έκδοσης της βεβαίωσης ολοκλήρωσης της επένδυσης και για χρονικό διάστημα δύο (2) ετών, ο δικαιούχος της ενίσχυσης έχει την υποχρέωση να διατηρεί τον αριθμό των δημιουργημένων νέων θέσεων απασχόλησης παράλληλα με τις υφιστάμενες θέσεις απασχόλησης σύμφωνα με τις οποίες έγινε η αξιολόγηση του επενδυτικού του σχεδίου όπως αναφέρεται και ορίζεται στην υπογραφείσα σύμβασή του με τον Ε.Φ.Δ.
Σε περίπτωση που διαπιστωθεί μείωση του αριθμού των νέων θέσεων απασχόλησης εντός του προαναφερθέντος χρονικού διαστήματος των δύο (2) ετών επιβάλλεται αναλογική μείωση ή επιστροφή της δημόσιας επιχορήγησης.
- β) Σε περίπτωση που διαπιστωθεί κατά τον χρόνο του τελικού επιτόπιου ελέγχου αλλά και οποιοδήποτε χρονικό διάστημα για δύο (2) έτη μετά, παραβίαση της δέσμευσης που έχει ο δικαιούχος για διατήρηση των υφιστάμενων θέσεων εργασίας 2008 που καταγράφονταν στο έντυπο Υποβολής Επενδυτικής Πρότασης (δηλαδή μείωση μεγαλύτερη του 0,2 ΕΜΕ για κάθε έτος ξεχωριστά), ο δικαιούχος χάνει εξ' ολοκλήρου το δικαίωμα της ενίσχυσης, και εάν έχει ήδη λάβει μέρος της επιχορήγησης οφείλει να την επιστρέψει.

Για τον έλεγχο της τήρησης των ως άνω υποχρεώσεων ο δικαιούχος αποστέλλει στον Ε.Φ.Δ. το ετήσιο έντυπο Ε7 ή/και τις καταστάσεις επιθεώρησης εργασίας/ ή και τις Αναλυτικές Περιοδικές Δηλώσεις (Α.Π.Δ.) για το διάστημα που απαιτείται.

9. Σε περίπτωση μη τήρησης των υποχρεώσεων του δικαιούχου της ενίσχυσης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρούσα προκήρυξη και στη σύμβαση, η σύμβαση δύναται να λυθεί και τότε ο επενδυτής υποχρεούται σε μερική ή ολική επιστροφή των ποσών της δημόσιας επιχορήγησης. Είναι επίσης δυνατή η λύση της σύμβασης μονομερώς, μετά από αίτημα του δικαιούχου της ενίσχυσης που υποβάλλεται στον Ε.Φ.Δ.. Στην περίπτωση αυτή, τυχόν καταβληθείσα δημόσια επιχορήγηση καθίσταται αμέσως απαιτητή στο σύνολό της.
10. Η επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών της δημόσιας επιχορήγησης από τον επενδυτή σε όλες τις περιπτώσεις γίνεται εντόκως από την ημερομηνία καταβολής τους, σύμφωνα με το άρθρο 15 της υπ' αριθμ. πρωτ. 14053/ΕΥΣ1749 Υπουργικής Απόφασης συστήματος διαχείρισης (ΦΕΚ 540/Β/27.03.2008).

